CALEA BUNULUI SIMŢ

Alexandru NEMOIANU

A repeta că situaţia din România este proastă a devenit un adevăr trist, dureros şi aproape la limita banalităţii. Nimeni nu poate contesta şi chiar nimeni nu contestă că azi în România e rău şi perspectivele sunt sumbre. O spun şi oamenii de bine şi de bună credinţă şi o spun chiar şi cei care sunt vinovaţi de răul ce bântuie în România.

Deteriorarea situaţiei din România poate fi urmărită pe două planuri ce se interpătrund şi se condiţionează.

În economie situaţia a devenit critică. Producţia continuă să scadă în toate domeniile de activitate, agricultura a revenit (la propriu) la sapă de lemn, inflaţia este scăpată de sub control la pragul de a se schimba în super-inflaţie, şomajul total a sărit pragul de 10%. Acestei situaţii economice foarte proaste îi corespunde o situaţie socială pe măsură. Societatea românească este fragmentată, dezorientată, învrăjbită şi pradă unei apatii la marginea disperării.

Este foarte simptomatic şi grav că peste 70% din tinerii României doresc să îşi ia lumea în cap, să pornească în necunoscut, peste mări şi ţări, pentru a putea afla o nădejde pe care nu o pot găsi în ţara lor.

Căci cel mai grav lucru ce se petrece în România îl reprezintă faptul că din punct de vedere al moralului social lucrurile stau chiar mai rău decât în zilele negre ale perioadei Dej-Ceauşescu.

În acele zile teroarea era mai vizibilă, mai brutală şi mai personală dar oamenii aveau nădejdea că într'o bună zi vor fi liberi, că într'o bună zi coşmarul comunist se va termina şi această speranţă îi făcea să înfrunte şi să ducă mai departe greul fiecărei zile. Una dintre cele mai mari crime înfăptuită de restauraţia comunistă de azi, adică administraţia Iliescu, a fost uciderea speranţei în România şi cu ea pervertirea conceptului de libertate. Identificând noţiunea de libertate cu urâţenia restauraţiei comuniste, grupul Iliescu a reuşit să pervertească însuşi conţinutul conceptului de libertate. Ion Iliescu şi *"ortacii"* lui au făcut ca pentru majoritatea zdrobitoare a Românilor să nu rămână de contemplat decât vidul negru al sărăciei, umilinţei şi uşilor închise.

Dar nici nu trebue să ne mirăm că lucrurile stau astfel. Restauraţia comunistă (adică administraţia Iliescu) a instaurat fără ruşine o formă de guvernământ bazată pe amoralitate, care ignoră cu cinism tot ce aşează ordinea obşteasă între bine şi rău.

Sistemul retauraţiei comuniste acceptă inflaţia ieşită din comun, corupţia şi violenţa. Nu numai că aceste fenomene nu sunt împiedicate, ele sunt, mai pe faţă şi mai pe ascuns, încurajate căci promovează scopurile de bază ale restauraţiei comuniste.

Continuare în pag.3

CITIŢI ÎN ACEST NUMĂR

articole semnate de următorii colaboratori din România:

Prof. T. BRĂILEANU	pagina 4
Prof. B. SERDARU	pagina 4
Adrian GRIGOROPOL	pagina 5
Prof. R.ŞTEFĂNESCU	pagina 6
Florin O. SĂLCEANU	pagina 8
Prof. R. BADIU	pagina 9
Av. G. VASU	pagina 9
Prof. I. RĂDULESCU	pagina 9
Prof. M.S. DERDENA	pagina 11
Pr. N. CÂNĂNĂU	pagina 13
Prof. I. CIONCHIN	pagina 15
Prof. N. CIACHIR	pagina 16
Mihai FREAMĂT	pagina 19
Nestor BERDEANU	pagina 20

ISSN 0705-8365

Preţul unui abonament anual 30$/50DM

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 21 Nr. 226 - APRILIE 1995 PUBLICAŢIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZEELANDA

SĂRBĂTOAREA SPERANŢEI

Eugen BÂRSAN

Speranţa este virtutea care dă tărie şi curaj în faţa problemelor vieţii. În ceea ce ne priveşte pe noi, Românii, a problemelor din toate timpurile şi cu deosebire faţă de cele din aceste vremuri tulburi şi apăsătoare pe care le trăieşte ţara. Vremuri conduse de ambiguităţi neocomuniste care trag în jos poporul român, scufundându-l pe lângă o criză de dezastru economic şi în una de istovire morală. Căci tot ce s'a acumulat dela 1989 încoace apasă spatele şi răsuflarea poporului român ca o grea piatră de moară.

Unde sunt hoţi politici, violatori de istorie, tâlhari de conştiinţe şi scufundare naţională, trebue să fie prezentă şi speranţa. Pentrucă ea este singura bază de optimism în faţa negrului şi a disperării care au loc.

În fapt, speranţa este mai mult decât optimism. Ea este piatra cea vie a vieţii. Ea este simbolul Învierii. Iar în taina sa, Învierea înseamnă eliberare. Ieşirea din cele ale timpului. Izbândă cristică. Triumful verticalei asupra orizontalei. Prin speranţa care are temelie cerească de înviere, totul este posibil.

Astfel, Sărbătoarea Învierii este sărbătoarea speranţei. A speranţei că vremurile întunecate, tulburi şi apăsătoare prin care trece ţara, vor trece şi va apare lumina. Iar întristarea se va schimba în bucurie. În momentele de îndoială, când noaptea n'a trecut de tot iar ziua încă nu s'a arătat, Iisus cel înviat ne întâmpină şi ne spune *"Bucuraţi-vă!"* şi ne trimite să transmitem şi altora speranţa în Cel căruia i-a fost dată *"toată puterea în cer şi pe pământ"*.

În chip clar, speranţa este ultima putere cu care Dumnezeu a înzestrat sufletul omenesc. Şi pe cât mai grele sunt timpurile vieţii, pe atât avem lipsă de mai multă tărie ca să le înfruntăm şi să le învingem. Vorbind factic, speranţa e în luptă cu ce se întâmplă în România, organizat, după principiile comunistice care caută a o ţine într'un proces de reprostire a poporului.

Speranţa naţională românească e credinţa neclintită că zilele de chin ale ţării vor trece şi că va veni mult aşteptatul timp al binelui. Al binelui născuit de morţii din Decembrie '89.

Popoarele lumii care dăinuiesc peste veacuri sunt doar acelea care au reuşit să-şi păstreze fiinţa naţională prin tradiţie, cultură, conştiinţă şi împlinirea speranţelor. Aşa a fost şi la poporul român până la

Continuare în pag.3

MINUNATA ÎNVIERE

Pr. Gh. CALCIU

Hristos a înviat!

Cel mai tulburător şi cel mai nefiresc adevăr este cuprins în acest salut creştin. Proclamarea lui de secole aduce în inimi aceeaşi proaspătă bucurie ca la început. Un adevăr care nu se veştejeşte niciodată şi care vorbeşte inimii noastre ca şi cum l-am afla abia astăzi. Proaspăt şi evident.

Dacă după două milenii, proclamarea salutului învierii dela altar de către sutele de mii de preoţi ridică valul nădejdii lumii la ceruri, cât de profund a sunat el primilor creştini şi, mai ales, ce cutremur a provocat în inimile apostolilor speriaţi şi îndoielnici apariţia lui Hristos Înviat în casa în care ei erau adunaţi?

Unsprezece ucenici, care îl iubiseră pe Învăţător, Îl urmaseră, declaraseră deschis că ei credeau în divinătatea Lui, dar care fugiseră speriaţi de dezlănţuirea prigoanei împotriva lui Iisus, stăteau ascunşi într'o casă, probabil, în casa Mariei, mama Evanghelistului Marcu, bântuiţi de spaime, de îndoieli şi de speranţe. Oare va învia Învăţătorul, precum le spusese? Oare va veni El din nou să instaureze în lumea tulburată şi ostilă Împărăţia Sa, în care ei să fie cei care vor sta de-a dreapta şi de-a stânga Lui?

Cu slăbiciuni omeneşti, cu îndoieli şi credinţă, aşteptau ceva, minunea despre care cei doi ucenici, Luca şi Cleopa, pe drumul

Emausului, i-o exprimaseră lui Hristos cel înviat, care mergea alături de ei, dar ochii lor erau ţinuţi să nu-L cunoască.

"Iisus Nazarineanul era prooroc puternic în faptă şi în cuvânt... noi nădăjduim că El este Cel ce avea să izbăvească pe Israel. Şi, cu toate acestea, astăzi este a treia zi de când s'au petrecut aceste fapte..." (Lc.24, 19... 21)

Aceasta era starea sufletească a celor care Îl iubiseră pe Iisus. Nădejdea lor aproape se epuizase. Poate că ideea împărăţierii ucenicilor începuse să încolţească în inima lor. Poate că de aceea cei doi ucenici plecaseră spre Emaus. Trecuseră trei zile şi Iisus nu înviase, El care spusese: *"Dărâmaţi acest templu şi, în trei zile, îl voi rezidi"*, referindu-Se la trupul Său.

În această atmosferă de spaimă şi de dezorientare, Iisus se arată ucenicilor Săi. Erau singuri şi speriaţi. Stăteau ascunşi în casă, prizonieri ai propriei lor spaime şi căutând o ieşire fără pericol pentru ei. Atunci a intrat Iisus şi le-a spus *"Pace Vouă."*

În general, suntem obişnuiţi să considerăm că aceasta este prima arătare a lui Iisus către cineva după învierea Lui. Adevărul istoric este altul: înainte de a se arăta ucenicilor, El S'a arătat Mariei Magdalena. În zorii zilei de Duminică, după sabat, femeile mironosiţe au venit la mormânt să ungă trupul Domnului cu miresme, conform tradiţiei iudaice. Ele au văzut un înger ca un fulger străbătând văzduhul şi oprindu-se la mormântul lui Iisus. Era un fenomen straniu şi supranatural şi femeile au alergat în grabă la mormânt, unde îngerul luminos care păzea mormântul le-a anunţat învierea Domnului. Conform poruncii îngerului, ele au alergat la ucenici şi le-au spus vestea primită dela înger. Ucenicii nu le-au crezut.

Maria Magdalena însă nu a plecat, ci a rămas să plângă la mormânt. Fără îndoială că şi ea auzise pe înger vorbind şi, cu toate acestea, a rămas să plângă, de parcă nu ar fi putut crede spusele îngerului. Insist asupra acestui fapt, pentrucă el este încă o deschidere spre psihologia ucenicilor: Învierea era o absurditate, un nonsens. Şi măcar că Învăţătorul le spusese de mai multe ori ce se va întâmpla cu El şi că, după trei zile va învia, ei nu credeau, ei se îndoiau, ei negau chiar şi evidenţele divine.

Deci, Maria Magdalena sta la mormânt şi plângea,

Continuare în pag.4

EDITORIAL

O ANIVERSARE ROMÂNEASCĂ

Asociaţia mondială *"Pro Basarabia şi Bucovina"* a împlinit 20 de ani de activitate. Întemeietorul ei este Dl. Nicolae Lupan, care a stat pe baricadele de luptă ale naţiunii române cu curaj, tenacitate, cu adevărată dârzenie românească.

Activitatea acestei asociaţii are un caracter unionist, concepţia fundamentală fiind aceea de unire cu România, din trupul căreia au fost deslipite cele două provincii, Bucovina şi Basarabia, integral. *"Pro Basarabia şi Bucovina"* este motorul luptei pentru reunirea provinciilor furate de Rusia, cu patria mamă România. În cursul celor 20 de ani, asociaţia a înregistrat un număr imens de proteste la toate cancelariile şi guvernele ţărilor occidentale, la toate forurile internaţionale, la Consiliul Europei, Naţiunile Unite, şi chiar la guvernul din România. Deşi această reunire nu s'a înfăptuit încă, sau tocmai pentru aceasta, *"Pro Basarabia şi Bucovina"* luptă în continuare până la atingerea ţelului ei, precum şi al tuturor Românilor din cele două aşa-zise Românii.

Protestele sunt acum intensificate din două motive: mai întâi faptul că Ilie Ilaşcu şi grupul lui sunt încă încarceraţi, în cele mai crunte condiţii, azi, la sfârşit de secol 20, iar apoi că întreaga lume se pregăteşte să comemoreze 50 de ani dela sfârşitul celui de-al Doilea Război Mondial. Probabil că, noi, Românii suntem singura naţiune care nu poate într'adevăr participa cu tot sufletul la această comemorare, având în vedere că parte din România este încă stăpânită de Rusia, sovietică sau nesovietică.

Asociaţia are peste 150 de filiale în 24 de ţări, unde sunt comunităţi româneşti.

Legitimitatea luptei pentru reunirea Basarabiei şi Bucovinei este de natură istorică, etnică, lingvistică, juridică şi biologică. Bucovinenii şi basarabenii au acelaşi sânge daco-roman, al strămoşilor şi întemeietorilor poporul român. Tradiţiile istorice şi manifestările spirituale au fost păstrate în limba română şi sunt înrudite cu toate tradiţiile româneşti. Idealurile au fost şi sunt aceleaşi şi conştiinţa română (latină) a fost un puternic zid de apărare al etnicităţii în contactul cu slavismul debordant şi cu structurile organice, biologice ale popoarelor care au invadat teritoriile acestor provincii. Calea năvălirilor a fost tăiată peste trupul Basarabiei şi Bucovinei şi basarabenii şi bucovinenii şi-au păstrat identitatea etnică, lingvistică, biologică şi de comunitate morală cu aceleaşi forme de viaţă şi cu aceleaşi idealuri. Nu şi-au pierdut niciodată identitatea şi conştiinţa naţională.

Basarabia şi Bucovina au fost cetăţi etnice de apărare ale României şi Europei. Dominaţiile temporare ale invaziilor nu au putut schimba caracterul etnic al Românilor din aceste cetăţi şi dominaţiile ruseşti şi sovietice, exercitate cu presiuni extraordinare au rămas, şi ele, impotente în faţa rezistenţei româneşti. După dezmembrarea colosului sovietic, Basarabia a fost prima provincie care a reintrodus limba română ca limbă oficială, cu caracterele ei latine şi a ieşit din presiunea culturală slavonă.

Europa astăzi este încă tulburată de fosta penetraţie sovietică în interiorul ei, de ravagiile intelectuale, politice şi morale pe care le-a făcut după cel de-al Doilea Război Mondial. Europa nu şi-a regăsit încă stabilitatea interioară şi nici nu şi-o va putea regăsi până când nu-şi va reface zidurile de apărare din Răsărit. Până când România nu-şi va asigura integritatea teritorială, cu recâştigarea pârţilor răpite prin forţă, nu va fi linişte şi stabilitate în Europa.

De aceea, Europa are datoria imperioasă de a repara greşelile trecute săvârşite de acei ce nu au avut conştiinţa că participă la destrămarea unităţii europene (pactul Ribbentrop-Molotov). Confederaţia de azi a Europei nu va putea apăra Europa dacă nu-si asigură graniţele răsăritene, prin Polonia şi România. Concentrarea acestei confederaţii europene este azi limitată la problemele economice care sunt numai parte din programul de salvare al Europei.

Ziarul nostru înregistrează cu mare respect această aniversare de 20 de ani de activitate a Asociaţiei *"Pro Basarabia şi Bucovina"* şi subliniază dedicaţia, tenacitatea şi credinţa românească a lui Nicolae Lupan, care a făcut toate sacrificiile necesare ca să întreţină conştiinţa românească vie, dinamică şi creatoare în domeniul istoriei naţionale pe linia celor mai frumoase tradiţii româneşti şi idealuri ale poporului român.

Un frumos şi preţios îndemn pentru generaţiile viitoare.

George BăLAŞU

CĂTRE CITITORI

SPRE CUNOŞTINŢĂ: Ţinem să facem cunoscut că **Redacţia acestui ziar** nu împărtăşeşte întotdeauna ideile şi punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

ROMÂNIA, DURERE ŞI TRIUMF

—Mihai GHEORGHIU—

Clicul sugestiv din casca telefonului, marcă precis, punctul final al convorbirii şi rămas oarecum contrariat, continui firul gândurîlor, pe fondul impresiilor confuze, rămase extrem de puternic întipărite dat fiind gravitatea acestora iar glasul lui Radu, continuă să-mi răsune încă în memoria auditivă, mult timp după acel final de convorbire:

- Nu dragule, nimic sau aproape nimic din ceea ce se aude pe acolo pe la voi, nu prea corespunde cu imaginea reală a situaţiei noastre de aici de acasă şi aşa după cum tu singur ai marcat în una din scrisorile tale către mine; lupul şi-a schimbat părul dar năravul ba aşa încât, în urma controversatei noastre Revoluţii, lucrurile par să fi luat o întorsătură complet contrară aşteptărilor şi mai ales sinistră aşa încât grotescul şi mai ales absurdul au devenit în acest moment, două elemente quasiprezente în viaţa noastră cotidiană.

Mă întrebi dacă găsim mâncare?

Ce răspuns aş putea să-ţi dau, în aşa fel încât să te lămuresc cât mai bine de realitatea crudă înglobată într'un mecanism diabolic zis economic care face ca mai mult ca niciodată poate, tejghelele şi tarabele magazinelor să fie pline cu de toate dar tu, cetăţeanul de rând, să nu-ţi poţi permite să cumperi nimic datorită preţurilor incompatibile cu puterea ta de cumpărare!

La vremea când tu ai părăsit România, suta avea valoare, acum aceasta s'a devalorizat drastic şi spre o înţelegere cât mai apropiată am să-ţi dau un simplu exemplu elocvent: Un fost profesor gradul I, cel mai mare grad din învăţământ iese la pensie după 38 de ani de activitate, cu o pensie de 50-60.000 lei, în timp ce preţurile actuale se prezintă aproximativ în felul următor: 1 Kg de pâine: 275 lei, 1 Kg zahăr: 750-900 lei, 1 Kg ulei: 900-1.300 lei, 1 Kg telemea: 1.500-1.800 lei, o pereche de pantofi: 18.000-40.000 lei şi cred că nu mai este nevoie să continui lista cu exemple, căci oricum este interminabilă şi mai ales ridicolă iar în altă ordine de idei nici măcar aceste preţuri nu sunt stabile, ele crescând vertiginos şi mai ales într'un raport complet impropriu cu cota de majorare a salariilor care sunt mai mult simbolice, în aşa măsură încât nu sunt sigur de valabilitatea lor, de azi şi până mâine!

Şomajul, inexistent cel puţin teoretic până la schimbarea mult trâmbiţată, a devenit un factor coditian iar pe lângă acesta, pornografia, prostituţia, proxenetismul şi crima, au devenit elemente proeminente ale unei democraţii prost înţelese şi degradante, distrugând umilitor imaginea şi moralul unui popor veşnic frământat de torsiunile istorice convulsive la care a fost supus pe tot parcursul existenţei sale.

Bucureştiul, oraşul tău natal de care îţi este atâta dor şi de care îţi aminteşti folosind întreaga gamă de superlative, a devenit un oraş extrem de murdar, cu străzi uneori mirositoare şi trotuare pline de bараci şi comercianţi ambulanţi, cu aspect respingător şi mai ales neciopliţi care îţi oferă spre cumpărare tot felul de mărfuri dubioase de o imensă varietate şi care de cele mai multe ori te trag de mână şi dacă nu eşti atent îţi subtilizează cu dibăcie buzunarul, lăsându-te lefter cu o abilitate incredibilă.

Arabii, controlează incontestabil oraşul, în contextul legal actual extrem de slab, dând adevărate lecţii de profesionalism mafiei noastre abia în formare şi spre exemplu am să-ţi fac cunoscut că acel chei al Dâmboviţei, pe care-l lăudai în urma vizitei tale de acum trei ani, a devenit un loc excelent de accesibil acestor "comercianţi" aşa încât la sfârşitul fiecărei săptămâni devine de-a dreptul inaccesibil datorită tarabelor instalate ad-hoc unde poţi cumpăra dela îmbrăcăminte până la maşina de orice tip şi de ce să nu recunosc că, la prima vedere acest nou obicei, are un aspect chiar pitoresc dar care tinde în final să strice şi chiar să anuleze imaginea unui Bucureşti renumit, în aşa fel încât la un moment dat tinzi să crezi că te afli undeva într'o zonă a Orientului.

Atunci când l-au schimbat pe Ceauşescu cu Iliescu, am sperat că totul o să se schimbe corectând într'un fel sau altul tot răul şi suferinţa unui popor mult prea cuminte şi extrem de răbdător dar nu a fost să fie aşa ba, mai mult spre ironia soartei, situaţia noastră în general, s'a deteriorat copleşitor fiind puşi în faţa unor situaţii complet diferite şi mai ales incredibile fără precedent.

Imediat după "evenimentul" se vorbea despre o iminentă stabilizare, stabilizare care nu s'a mai făcut nici până în momentul da faţă dar populaţia avea să înţeleagă tâlcul acestei indecizii puţin mai târziu ţinând seama că această stabilizare ar fi afectat distructiv tocmai pe cei care deţineau capital serios, aceştia fiind însăşi cei aparent detronaţi respectiv comuniştii, nomenclaturiştii etc..., cărora prin tergiversare şi respectivele manevre de "stabilizare a leului" (monedei naţionale), l-i s'a dat şansa de a transfera capitalul agonisit anterior, în valută forte astfel încât s'a ajuns în acest moment la situaţia paradoxală ca dolarul american să devină prin configuraţia împrejurărilor, un fel de monedă naţională iar "foştii", proprietari legali de vile, terenuri etc...

Aş putea continua poate la nesfârşit această conversaţie telefonică dar nu o fac din motive pur financiare, nedorind căutşi de puţin să abuzez de bunăvoinţa ta, un singur lucru te rog să-mi îngădui, să-ţi precizez şi anume că din cele ce ţi-am spus nu vreau cumva să se înţeleagă că noi, cei de acasă din România, regretăm căderea lui Ceauşescu.

Nu, nicidecum, am suferit mult prea mult sub regimul lui dictatorial şi tocmai din acest motiv "cacialmaua" care ne-a fost trasă, devine mult prea vizibilă şi mai ales greu de acceptat.

...

La un moment dat firul gândurilor cuprinzând respectiva convorbire telefonică, avută nu demult cu bunul meu prieten Radu Timofte, s'a întrerupt, fără când loc propriilor mele gânduri, convulsii sufleteşti, întrebări fără răspuns precis şi puţin câte puţin, am început să uit că mă găsesc aici, în America, departe de patrie, de Bucureştiul meu iubit şi zburând pe aripile gândurilor neînlăţuite, m'am întors, este drept pentru un scurt moment înapoi, înapoi alături de cei ai mei, de cei oroposiţi, de muncitorul cu braţele vânjoase, de ţăranul cu palmele crăpate înţelept şi sfătos, de oamenii mândri de care am fost cu brutalitate obligat să mă despart, de cei din rândurile cărora au răsărit viteji curaţi şi am reîntâlnit privirea dârză a lui Mihai Viteazu, voinţa de fier a Mareşalului Antonescu şi dragostea de glie a lui Eminescu şi atunci am înţeles că istoria şi viitorul patriei mele, nu se va opri aici şi că această Românie tristă, dar tot atât de demnă, va străluci în final iar flamurile sfântului ei tricolor vor triumfa din nou pe frontispiciul independenţei şi libertăţii neamului nostru românesc, dovedind încă odată întregului mapamond însuşirile excepţionale ale poporului nostru latin, al cărui blazon il purtăm cu mândrie şi demnitate!

CĂTRE CITITORII DIN EUROPA

Ne cerem scuze pe această cale cititorilor din Europa pentru neprimirea la timp a ziarului în lunile Februarie şi Martie, datorită întârzierii poştei canadiene.
Începând cu 1 Aprilie, ziarul pentru Europa va fi expediat din nou din Germania, de către Dl. Ing. Paul Morcov.

ABONAŢI-VĂ LA ZIARUL CUVÂNTUL ROMÂNESC

Abonamentele şi reînnoirea lor, se pot face după cum urmează:
Din Canada şi U.S.A., se pot face *"Cec Poştal"* (Money Order) sau *"Cec Personal"*.
Din Europa şi alte continente, prin *"Mandat Poştal"* sau *"Cec Internaţional"* pe adresa ziarului:

CUVÂNTUL ROMÂNESC
P.O.Box 78010
Westcliffe Postal Outlet
Hamilton, Ontario, Canada L9C 7N5

Second Class Mail Registration Number 4133

REÎNNOIŢI-VĂ ABONAMENTUL

PRECIZĂRI REDACŢIONALE

- Nu garantăm apariţia articolelor mai lungi de 4 pagini dactilografiate la 2 rânduri. Redacţia nu doreşte să intervină cenzurând prin forţa împrejurărilor, textele supradimensionate.
- Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.
- Reproducerea articolelor este interzisă fără menţionarea sursei.

CĂLĂI ŞI MARTIRI

Mihaela MOISIN

Mai este Dumitru Iuga în viaţă? Va fi el o nouă victimă a regimului dictatorial al lui Iliescu? Va deveni el un martir al călăului său, Ion Iliescu?

În ultimele câteva decenii, România a fost terorizată de o serie de călăi, începând cu Carol al II-lea, şi apoi Gheorghiu Dej, Ceauşescu şi sfârşind - speràm - cu Ion Iliescu.

Iliescu a intrat în competiţie cu Nicolae Ceauşescu în aproape toate domeniile: înfometarea neamului, mizerie socială şi morală, dictatură politică, dar mai ales numărul de crime comise sub conducerea sa. El nu vrea să se lase mai prejos, negândind că la recorduri egale, s'ar putea să aibă sfârşit egal. Sau, poate tocmai de aceea, pentru a intra în istoria neagră a României; altfel, cine şi-ar mai aminti de Iliescu peste 20-30 de ani?

Acolo unde dictează călăii însă, apar şi martirii neamului. Acei ce îşi sacrifică viaţa pentru o cauză, pentru un ideal, acei pe care lumea îi îndrăgeşte, despre care se crează legende şi la sute de ani după ce au dispărut.

Va fi Dumitru Iuga unul dintre aceştia? Liderul sindicatului Liber din Radio şi Televiziune (numită şi liberă pentru a lua ochii Occidentului), a intrat în greva foamei de aproape o lună de zile, grevă care are ca obiect păstrarea independenţei postului de televiziune română, apărarea dreptului fiecărui cetăţean român la o informare independentă şi corectă, condiţie obligatorie într'o ţară democrată. Toate intervenţiile guvernelor occidentale, ale Comunităţii Europene, toate protestele Românilor atât din România cât şi din afara ei, s'au lovit însă de Ion Iliescu ca de un zid. Nici chiar Papa dela Roma, care l-a primit pe Iliescu, în probleme la fel de serioase ca cele ale Televiziunii (înapoierea Bisericilor greco-catolice) nu a avut vreun succes.

Luni 27 Martie, în cadrul unui miting ce a avut loc la Televiziunea Română, s'a hotărît încetarea totală a activităţii Televiziunii (producţia şi emisia) într'o ultimă încercare de a salva viaţa lui Dumitru Iuga.

Aceasta nu s'a întâmplat însă, datorită *"grijii"* aceluiaşi Ion Iliescu, care şi-a trimis *"poliţia politică"* să *"rezolve"* cazul. Şi mulţi sunt cei care ştiu ce înseamnă *"poliţie politică"* în comunism. 50 de salariaţi din Televiziunea Română au încercat să ocupe studioul 4 şi să oprească emisia. Dar *"poliţia politică"* prezentă a permis accesul în studio numai a persoanelor nominalizate pe lista întocmită de directorul Televiziunii. Dumitru Popa, directorul Televiziunii a precizat că *"nu există conflict de muncă notificat, conciliat şi declanşat cu respectarea prevederilor Legii 15/91"*, iar *"orice acţiune care vizează întreruperea emisiei este ilegală şi comportă consecinţe individuale"*.

În semn de solidaritate cu Dumitru Iuga, au intrat în greva foamei alţi şapte salariaţi ai Televiziunii Române, precum şi liderul Federaţiei Sindicatelor din Poştă şi Telecomunicaţii, Matei Brătianu, care cheamă toţi cetăţenii *"să iasă în stradă şi să revină în fiecare dimineaţă la TVR, pentru a opri uciderea lui Dumitru Iuga şi pentru a câştiga dreptul de a fi informaţi corect"*, considerând pe cei care nu vor răspunde apelului *"complici la asasinarea lui Iuga"*.

De asemenea, un număr de 33 de senatori din Opoziţie au prezentat Luni 27 Martie o declaraţie-apel în care anunţă că vor intra în grevă parlamentară pe timp de o săptămână, în semn de solidaritate cu Dumitru Iuga. Textul declaraţiei parlamentare arată că: *"Este vorba de un asasinat politic... Nu mai este de tolerat ca într'un stat care se vrea democratic, la 5 ani dela Revoluţia anticomunistă din Decembrie, Televiziunea naţională să rămână în continuare o citadelă roşie, aservită puterii şi persoanei preşedintelui..."*

Dar nici aceasta nu-l impresionează pe Iliescu. Ba, dimpotrivă, s'ar putea chiar să-l avantajeze lipsa *"gălăgioşilor"* din Parlament, şi în linişte şi fugă să se ia hotărîri, fără... opoziţie.

La această dată se preconizează declanşarea unei greve generale, depinzând de rezultatul întâlnirii Birourilor Permanente ale celor două camere cu reprezentanţi ai comisiilor parlamentare de cultură, în căutarea unei soluţii de rezolvare a conflictului declanşat.

La apelul adresat de Dna Lucia Hossu-Longin (autoarea serialului *"Memorialul Durerii"*), tuturor celor ce înţeleg importanţa unei televiziuni independente pentru viitorului ţării, o serie de Români din Europa au protestat în faţa ambasadelor române din ţările respective. Funcţionarii amabasadelor române, însă aceiaşi ce l-au servit şi pe Ceauşescu, s'au ascuns ca şobolanii în ambasadă, fără a avea curajul de a confrunta pe protestanţi.

Între timp, viaţa lui Dumitru Iuga este în pericol, iar Iliescu aşteaptă să-şi completeze cu migală lista de crime pe care le are la activ, în încercarea sa de a intra în istorie. Acelaşi călău - un nou martir...

LIBERTATE SAU ABUZ DE "ANTI" ŞI "ISM"?

Preocupaţi de evenimente, am uitat pe cel care a tăiat nimbul comunismului, pe Alexandr I. Soljeniţin, profetul incomod în ţara lui şi în ţara care l-a adăpostit 20 de ani, Statele Unite.

În timp ce Hruşciov ne ameninţa cu papucul că ne bagă în groapă, iar în Washington se şoptea cu admiraţie de realizările *"Unchiului Joe"*, Soljeniţin - bazat pe o simplă adunare - a prezis falimentul sistemului ce avea la bază mâna de lucru gratuită a adversarilor politici.

Stalin, şi mai târziu cohorta de lideri sateliţi, se felicitau c'au găsit formula realizării *"fericirii proletare"* fără să cheltuiască un bănuţ... dar s'a uitat că:

A) muncitorului trebuia să-i oferi un minimum de existenţă: casă, masă, îmbrăcăminte, plus:

B) Condamnatul lasă în urmă o familie care vrând, nevrând, rămâne tot în grija statului s'o hrănească;

C) Se crează o birocraţie în ale cărei griji intră construcţia de clădiri, drumuri, centre de comunicaţie etc.;

D) Condamnaţii trebuesc păziţi, deci alte cheltuieli de întreţinere, plus salarii pentru trântorii ce stau cu mitraliera în mână, uitându-se la cei care muncesc;

E) Un nedreptăţit, nu prea asudă când dă cu târnăcopul.

Toate socotelile au dus la prăbuşirea economică iar haosul nu-i decât consecinţa unui regim, făr'de Dumnezeu, ce-a destrămat omenia.

Dăm credit lui Elţin care l-a invitat pe laureatul scriitor să vorbească în Parlamentul din Moscova, unde a reamintit legiuitorilor că înainte de a se îngriji de privilegiile lor să aibă grijă de suferinţele omului de rând, confuz de atâtea schimbări. Azi, în şcolile ruseşti, se predă ca materie de studiu: *"Soljeniţin şi problema drepturilor omului"*.

În schimb, acelaşi scriitor care a stat 20 de ani în Statele Unite n'a fost niciodată invitat să vorbească la Casa Albă şi n'a vorbit la Tribuna Parlamentului, ca să nu şifonăm obrazul comuniştilor, la care adăugăm şi un alt motiv ce-a amărît pe unii *"democraţi"* autohtoni: la o conferinţă ţinută la Universitatea Harvard din Boston, Soljeniţin a îndrăznit să ne pună oglinda'n faţă: comunismul e un regim fără legi, în timpe ce, în Statele Unite sunt prea multe legi, printre care se strecoară cei cu bani şi influenţă. Un adevăr usturător. Oferim un caz recent:

Idolul sportiv şi milionarul O. J. Simpson este acuzat că şi-a omorît fosta nevastă şi pe amantul ei, dar la proces avocaţii - plătiţi cu $600/ora - cer judecătorului ca dovezile de vinovăţie, inclusiv o mănuşă plină de sânge, să nu fie admise pentrucă un detectiv le-ar fi obţinut, fără permis, sărind peste gard în curtea acuzatului, plus că acelaşi detectiv, acum 10 ani, în loc să spună despre un *"Afro-American"* că-i *"black"* ar fi spus că-i *"Nigger"* (detectivul desminte, N.R.) ; din aceste motive, O. J. Simpson, care-i Afro-American, e nevinovat deoarece poliţistul e un *"rasist"* care-a sărit gardul.

Dacă vom exagera suprasensibilitatea, atunci vom judeca numai pe un alb care omoară un alb, ori un *"Afro-American"* care omoară pe un *"Afro-American"*; restul de gâlcevi între indivizi de diferite rase sau religii vor fi rezolvate în baza noilor principii care încep cu *"anti"* ori cu *"ism"* la coadă.

Stroe MOLDOVANU

SĂRBĂTOAREA SPERANŢEI

Urmare din pag.1

căderea lui în mrejele robiei comuniste. Zile în care comunismul care a venit a mers direct la ţintă atacând coloana vertebrală a neamului, cu cultura şi tradiţiile lui axate pe Dumnezeu şi păstrate cu sfinţenie în tot timpul istoric românesc. Numai aşa se poate explica cum virtuţile în care a vieţuit neamul un timp atât de îndelungat, au putut fi pierdute brusc într'o jumătate de veac.

De-acum profilul politic al Românului înfundamentat în speranţa şi lupta pentru un viitor mai bun românesc se conturează pe această ruină. O ruină creată de cultura generală făcută de cel puţin trei generaţii, după cărţi, în care ele n'au putut afla nimic despre conştiinţa de neam. Din acele cărţi nu s'a putut învăţa decât că: cotropitorii ne sunt prieteni şi că ei ne ajută să făurim societatea cea mai bună şi cea mai dreaptă. Iar acum problema e: profesioniştii acelui învăţământ de ieri sunt conducătorii României de azi. Conducători care, deşi ei au promis îndreptarea celor stricate într'o jumătate de veac, acţionează în mod criminal tocmai invers.

Speranţa este partea opusă deznădejdii. Ea este credinţa că răul va fi învins. Credinţa în viitorul pe care acesta îl merită. Credinţa într'un viitor mai bun pentru ţară. Credinţa în binele care va despovăra neamul românesc de răul care s'a abătut peste el.

Speranţa este firul spiritual din om. Firul care-l ţine pe om cu capul sus atunci când el trece prin Valea Plângerii. Întreaga, buna şi frumoasa istorie românească, este o istorie a împlinirii speranţelor.

Speranţa care în ţară a intrat în ceaţă, trebue scoasă la lumină şi reclădită dintr'o situaţie în care prea mulţi s'au întovărăşit ori obişnuit cu stările putrede. Măcar în ceasul al 12-lea de pe aceste ruine trebue să se profileze perspectiva cea luminoasă în care Românul de acum, ca şi Românul din urmă cu un veac sau cu un mileniu, trebue să-şi cunoască esenţa din prima lui natură şi în acelaşi timp şi misiunea lui de a reveni dela putreziciunea vieţii la viaţa vieţii. Prin unirea omenescului în cele bune, totul este posibil.

Mai mult decât în existenţa sa pur biologică, un neam trebue privit prin sensul pe care el îl dă acestei existenţe. Cât de mult trăieşte el în spirit?

Din nefericire prinse în mrejele complexului comunist, zilele nu par a fi prielnice speranţelor. Somnul istoric care are loc, vine să le întunece prin sărăcia spirituală a generaţiilor de azi care nu ştiu cum arată binele legat de speranţe.

Dar în ciuda a toate cele negative, sunt semne că timpul lucrează pentru speranţe, în alte cuvinte în favoarea forţelor sănătoase ale naţiunii. La orizont se ridică o forţă spirituală şi morală capabilă să depăşească trecutul legat de comunism.

Ne solidificăm în speranţa că începutul procesului de dreaptă judecată va evolua spre finalul dorit. O Românie eliberată de criptocomuniştii care ţin în mâinile lor sforile şi aţele guvernării.

Eugen BÂRSAN

Hristos a Înviat!

CALEA BUNULUI SIMŢ

Urmare din pag. 1

Membrii fostei *"nomenclaturi"*, care controlează restaurăţia comunistă şi care sunt de fapt grupul de decizie în România, folosesc toate pârghiile puterii, inclusiv accesul pe care îl au la informaţii *"confidenţiale"*, pentru a deveni proprietarii principalelor bunuri ale ţării. Îmbogăţiţi peste noapte, apăraţi de un aparat represiv enorm, brutal şi care nu dă socoteala nimănui de excesele pe care le savârşeşte, aceşti indivizi râd şi sfidează o populaţie speriată, hăituită, înfometată.

Răul de azi în România are nume şi este vizibil, dar ca orice rău el poate avea un sfârşit. Să nu uităm că răul nu are stare în sine şi că el se dezvoltă doar ca o consecinţă a lipsei sau absenţei stării şi voinţei de bine.

În momentul de faţă în România răul înfloreşte şi datorită unei leneviri morale a populaţiei, a refuzului de a face opţiuni clare şi a lipsei de voinţă de a acţiona.

O bună parte a populaţiei Românieі încă mai crede că starea de belşug şi prosperitate poate fi instaurată prin voinţa unui *"conducător"* luminat şi bun. O bună parte a populaţiei Românieі refuză să înţeleagă că răul în România este consecinţa comunismului şi consecinţa faptului că şi azi foşti, sau aşa-zişi foşti, comunişti conduc ţara. Mai exact sunt foarte mulţi Români care refuză să înţeleagă şi să accepte faptul că fără a confrunta total şi fără compromisuri perioada comunistă şi mai ales fără a scoate din viaţa publică pe cei care au comis fără-de-legi în vremea comunismului - dela torţionari la simboluri de decădere morală ca Vadim Tudor şi alţi eiusdem farinae - nu va fi cu putinţă să înceapă o adevărată reconstrucţie.

Concomitent Românii, individual şi în grup, vor trebui să îşi facă un serios proces de conştiinţă şi să reafirme clar ce sunt şi în ce cred.

Timpul istoric pe care îl trăim este aspru şi nerăbdător. Dacă individual şi în grup Românii nu vor avea din nou curajul să afirme credinţa în tăria rădăcinilor ce le au şi a rostului lor istoric atunci viitorul poate fi negru. Dar este în putinţa Românilor să facă azi opţiuni clare care să le asigure un trai cuviincios, siguranţa zilei de mâine şi respect în lume.

În momentul de faţă Românii au posibilitatea să aleagă între haosul şi amoralitatea situaţiei actuale şi între valorile tradiţionale care i-au definit de veacuri încoace.

Este greu de prevăzut când şi în ce formă va fi făcută această opţiune, dar sunt convins că ea va fi făcută şi că alegerea ce se va face va fi cea dreaptă. Căci dacă în cursul istoriei lor Românii au dovedit ceva, aceasta este că au ştiut că nu trebue să se abată dela calea bunului simţ.

Alexandru NEMOIANU

Scrisori esențiale

PORTRETUL ROBOT AL CONDUCĂTORULUI NECESAR

Către toți liderii partidelor democratice și către popor

Teodor BRĂILEANU

Categoric: pentru ca țara să fie condusă efectiv pe un nou făgaș, ***către ea însăși***, este nevoie ca în fruntea sa să se afle un om pe măsură! Total diferit de cel ce și-a trăit viața 65 de ani într'un sistem la temelia căruia a lucrat asidiuu de tânăr și până la revoluție. Ne trebue un alt fiu al țării, care să aparțină generațiilor care vin, un fel de Bill Clinton al spațiului românesc.

Întrucât concepția politică necesară momentului istoric este democrația, care pare a fi în stare să redea individului personalitatea și curajul Românului harnic și întreprinzător, să treacă la treabă, cel mai potrivit om pentru noul conducător trebue să fie un ales din generația de mijloc, ins care să cuprindă în el trăsăturile esențiale ale Românului dela acest ceas istoric al sfârșitului de veac și de mileniu. Înalt, bine făcut, cu o fire hotărită dar blândă din structură, cult și bun specialist într'un domeniu, bun gospodar care să aibă cunoștințele necesare în domeniul tehnic, în agricultură, în cultură, diplomație și administrație, om cu putere de decizie spontană, de mare inițiativă și cu bună aplecare spre sfătuitorii savanți în domeniile de bază ale vieții sociale și economice. De preferință ar fi un om cu originea într'un sat românesc și cu existența într'un oraș unde a căpătat știința conducerii activităților productive. Neapărat cu un trecut curat, care să rămână în picioare la atacurile perfide în care s'au specializat cei de sorginte comunistă, un om care a ajuns prin efortul propriu, prin studii superioare și un trai din exercitarea profesiei.

Un om tânăr care nu a fost nici măcar președinte de sindicat, dar mite secretar de UTC sau de partid, om în afara politicii până la revoluție dar care, - între noi spus - s'a dovedit a fi un anticomunist. Să nu aibă nici o trăsătură pe care o au șmecherii, delatorii, mincinoșii, colaboraționiștii cu Securitatea sau să fi dat dovadă de momente de slăbiciune în fața agenților rețelelor de spionaj ale altor țări.

Bărbat care să fi avut până acum o viață intimă normală, românească, om căsătorit care a muncit pentru soția și copiii lui, căruia să-i fi fost străină practica *"zborului din floare'n floare"*, (cum a făcut-o actualul președinte cu atâtea utemiste). Un om moral cu o conștiință națională gata oricând să-și consacre viața pentru o perioadă de patru ani, intereselor înalte de stat, care sunt interesele poporului român, ajuns la momentul crucial al ruperii totale de modul de viață comunist. Un bun cunoscător a măcar una din limbile de circulație mondială, - engleza sau franceza, - gata de a fi receptat pozitiv, atât în țară, - de știutori dar și de necunoscători ai jocurilor politice, - dar mai ales bine primit peste hotare, ca personalitate de marcă, ce reprezintă modernitatea și cu adevărat democrat demn de a ne reprezenta țara cu toată cinstea, în fața căruia toate mediile politice mondiale să zică: *"ăsta da!"*

Cred că un astfel de om, care întrunește cel mai bine caracteristicile portretului robot al conducătorului necesar momentului istoric, există și poate fi găsit.

TEC THE EUROPEAN CONNECTION

LEGĂTURA DVS. PERMANENTĂ CU ROMÂNIA

TORONTO - BUCUREȘTI
MONTRÉAL - BUCUREȘTI
VANCOUVER - BUCUREȘTI
CALGARY - BUCUREȘTI
București - Toronto sus760
București - Montréal sus760
TORONTO-FRANKFURT
TORONTO-LONDRA
TORONTO-AMSTERDAM
TORONTO-LOS ANGELES
TORONTO-NEW YORK

Serviciile noastre sunt disponibile și cu plata în rate (plăți peste $ 1000)

PACHETE ALCĂTUITE DE DVS. 25lb=$59.33 peste 25lb $2.99Kg. • Livrare la domiciliu în București și marile orașe

NUMAI ÎN 24 DE ORE, SPECIAL:
* O FLOARE PERSOANELOR IUBITE DIN ROMÂNIA
* ARANJAMENTE FLORALE ȘI TORTURI PENTRU DIFERITE OCAZII
* PACHETE TIP ALIMENTE DIN DEPOZITUL BUCUREȘTI
• CURIER SĂPTĂMÂNAL TORONTO - BUCUREȘTI (PUTEȚI TRIMITE SCRISORI, ACTE ETC...)
• TRANSFERURI DE BANI ÎN BUCUREȘTI ȘI ÎN ORICARE ORAȘ DIN PROVINCIE

VACANȚE ÎN CUBA, MEXICO, FLORIDA...

1808 Danforth Ave., TORONTO, Ont., M4C 1H8
TEL: (416) 463-6000 • FAX: (416) 463-7990
KITCHENER - TEL: (519) 743-2638; MONTRÉAL - (514) 769-6921
VANCOUVER - Tel: (604) 931-8600

SUB CUPOLA PARLAMENTULUI

Banu SERDARU

A început noua sesiune parlamentară, având ca obiectiv de bază pentru luna Februarie discutarea pe articole, definitivarea și aprobarea Bugetului de austeritate pe '95, emanația unui colectiv de tovarăși finanțiști ai fostului CSP... Din fragedă pruncie, economiștii guvernării actuale au planificat economia de comandă, ca acum s'o programeze pe cea de... piață liberă!

Absenteismul parlamentar e'n floare, se chiulește metodic, pe capete. La reluarea ostilităților în cele două camere s'a purces la aplicarea metodei infailibile a *"realegerii"* membrilor Birourilor Permanente, c'așa-i la noi...

S'a înfierat apoi, cu mânie tovărășească, mageharismul udemerist, în locul țigănismului ceoabist - real flagel generator de fapte antisociale și semn dezonorant pentru națiunea română, c'așa-i la noi...

Primul articol al Bugetului Sărăciei pe anul în curs s'a votat într'o voioșie generală, deși el stipulează venituri însumând 14.683,3 miliarde lei, cheltuieli 16.616,7 miliarde lei și deficit de 1.932,4 miliarde lei ! Odată declanșată mașina de vot trandafirie, s'a trecut rapid peste celelalte articole, printre care și cel privind finanțarea învățământului cu înfima sumă de 2.053,2 miliarde lei ! Deci în continuare tot c'un învățământ de mântuială și dascăli prost îmbrăcați, împrumutați dela avans la lichidare! Dar nici sănătatea nu-i departe, cu doar 2,5 % din PIB, la o populație sărăcită și suferindă c'o aparatură medicală demnă de muzeu, c'așa-i la noi...

În 10 Februarue a.c., televiziunea și radioul au transmis din Dealul Mitropoliei, în direct poporului suveran (în sărăcia lui) glorioasa aniversare istorică a cinci ani dela înființarea penibilei adunări denumită CPUN, în prezența onor conducerii superioare de partid și de stat, în frunte cu primorganul cotrocenist Ion Ilici Iliescu. Printre alte inepții ale vocabularului de lemn, despotul străluminat a definit propagandistic de limpede consensul: *"Prin Consens înțeleg o finalitate a compromisului, care crează o platformă minimală a consensului"* (sic!)

S'a proiectat și-un filmuleț, comentat de slugarnicul Sincan Dionisie dela TVR (fostă Liberă) care a ilustrat rolul de-o inestimabilă valoare teoretică și practică a luminației despotiste în diversiunea CPUN, astfel: *"Statuie a calmului, înțelepciunii, echidistanței și a rațiunii, care a știut distinge lumina țărmurilor"* c'așa-i la noi, de osaniștii lingători de praședinți nu ducem lipsă! Din 223 cepeuniști, în sală au fost numai trandafirii: 120, dezastru prevăzut de regizorul *"Cântării Cepeuniste"*, care a implementat Corpul Diplomatic pe post de figurant, în aripa stângă a sălii. Dar după două ore plicticoase, cât a durat spiciul realesului, la prima pauză, diplomații și-au dat seama că sunt la număr și-au părtăsit secerile și ciocanele *"onoratei"* adunături comunisto-sereiste.

Ion Ilici Iliescu a concluzionat ce fain era pe vremea CPUN, cât de harnic a fost el și ce prost... lucrează acum parlamentul ales. Apoi și-a lansat emanația proprie *"Revoluția trăită"*, urmarea *"Revoluției și Reformei"* din ciclul prezidențial: *"Despoția călărește România agravând și sărăcia"*, c'așa-i la noi...

Spre seară, la Casa Ceaușeștilor de pe Bulevardul Victoria Socialismului (asupra poporului) s'a pus de un chef princiar, cu șampanie gârlă și consens cât cuprinde, sub lozinca: de toate belelele, vinovată e Opoziția Parlamentară, că încearcă destabilizarea consensului!!!

. . .

Spuneam la început că Februarie a fost luna bugetului austerității, care trebuia votat și returnat Executivului. Analiza celor 46 de articole, plus 19 anexe înaintează anevoie. Sănătatea a rămas la pământ, cu doar 1.502,3 miliarde lei, ca și cultura cu cele 165,9 miliarde lei, la care s'a adăugat un supliment de 8,6 miliarde lei, destinat în special televiziunii Iliescu, pentru transmiterea prin satelit a minciunilor poleite.

Au urmat la rând piesele de artilerie ale bugetului: armata cu 1.775,7 miliarde lei, miliția (*"ordinea publică"*) cu 1.021,2 miliarde lei și securitatea (SRI) cu 108,5 miliarde lei. La urmă s'au împărțit fondurile aleșilor și numiților care ard gazul de pomană prin Parlament, Guvern, Cotroceni, Curtea de conturi, Curtea Constituțională, Consiliul Legislativ etc., etc. Colac peste pupăză, o recentă găselniță a Biroului Permanent al Senatului a băgat dihonia între membrii acestuia și senatorii de rând, nu doar când e vorba de mașină, șofer și fond de protocol, dar și pentru... cărțile de vizită! Astfel, dacă unui senator de rând i se alocă 20.100 lei pentru cărți de vizită, unui senator membru al Biroului Permanent îi revin 51.800 lei, iar tovarășului Gherman *"i se vor confecționa cărți de vizită în funcție de necesități"*, c'așa-i la noi, în tranziția dela Pingelică la Măi Dragă! Mare e grădina ta, Doamne!

MINUNATA ÎNVIERE

Urmare din pag.1

pentrucă Îl luaseră pe Domnul și nu știa unde L-au pus. Pentru ea, era o singură evidență: mormântul gol. În mormânt erau doi îngeri care au întrebat-o de ce plânge; pentru ea, prezența îngerilor nu însemna dovada învierii lui Iisus. Această parte o reproducem după Evanghelia Sfântului Ioan, capitolul 20.

Maria se întoarce și-L vede pe Iisus, care o întreabă și El de ce plânge. Nu-l recunoaște și, crezând că este grădinarul, Îl întreabă dacă nu cumva El a luat trupul Domnului. Atunci Iisus o strigă pe nume, *"Marie"* și, fulgerător, ea îl recunoaște.

Două lucruri sunt surprinzătoare aici: de ce Maria Magdalena nu-l recunoaște pe Iisus, de vreme ce se despărțise de El numai cu o zi mai înainte, deoarece Vineri seara fusese și ea la pogorârea de pe cruce și la punerea Lui în mormânt și de ce Iisus îi interzice să se atingă de El, atunci când, într'un elan de bucurie, recunoscându-L, ea se aruncă să-I sărute picioarele? Dacă pentru a doua întrebare, unii teologi români au găsit un răspuns mulțumitor, pentru prima, nu există răspuns. Aspectul acesta nu a suscitat atenția cercetătorilor. În seara aceleiași zile, Iisus intra prin ușile încuiate la ucenici și, pentrucă aceștia nu credeau că este El, Însuși Învățătorul le cere să vină și să-l pipăie:

"De ce sunteți tulburați și de ce se ridică astfel de gânduri în inimile voastre? Vedeți mâinile Mele și picioarele Mele, că Eu Însumi sunt. Pipăiți-Mă și vedeți că duhul nu are carne și oase cum Mă vedeți pe Mine având" **(Lc.24: 38-39).**

Să ne întoarcem la Ioan. Iisus îi spune Mariei Magdalena: *"Nu te atinge de Mine, căci încă nu M'am suit la Tatăl Meu. Mergi la frații Mei (Ucenicii) și le spune că Mă sui la Tatăl Meu și la Tatăl vostru, la Dumnezeul Meu și la Dumnezeul vostru!"*

Se pare, din aceste cuvinte, că oamenii nu aveau voie să se atingă de Iisus, decât numai după înălțarea Lui la cer, ceea ce este un non sens, pentrucă, fiind în ceruri, care muritor Îl putea atinge? Afirmația aceasta intră în contradicție atât de flagrantă cu cele petrecute în camera ucenicilor, încât una o exclude pe cealaltă. Regula ermeneutică (interpretarea simbolurilor textelor sacre) spune că acolo unde înțelegerea literală a unui text naște conflict, se aplică interpretarea literară, adică simbolică sau mistică.

Dacă aplicăm această interpretare mistică, descoperim că Maria Magdalena a fost oprită de a-L atinge pe Iisus, nu pentrucă El nu Se suise încă la cer, ci pentrucă, în clipa aceea, ea reprezenta un simbol. Cine nu s'a atins de Iisus înviat decât după Înălțarea Sa la cer? Cugetând mai bine, constatăm că neamurile, adică neevreii, au venit la credință numai după Înălțarea Domnului. Atunci, intrați în biserică, ei s'au putut atinge de trupul și sângele Domnului, prin împărtășanie. Maria Magdalena a fost declarată de Domnul simbolul neamurilor.

În ceea ce privește incapacitatea ei de a-l recunoaște pe Iisus, acest lucru s'a datorat, pe de o parte, necredinței ei, imposibilității ei de a crede că cel ce stătea în fața ei era Învățătorul și nu grădinarul. De altfel, atunci când Îl recunoaște, Îl și numește *"Rabi"*, adică Învățătorule. În același timp, ea ne reprezintă pe noi, pe fiecare. Până ce Dumnezeu nu a agrăit-o pe nume, nu L-a recunoscut. Până ce Iisus nu ne agrăiește pe nume pe fiecare din noi, nu-L recunoaștem. De altfel, Iisus ne și previne:

"Nimeni nu poate să vină la Mine, dacă nu este atras mai întâi de Tatăl Meu care M'a trimis și Eu îl voi învia în ziua cea de apoi." **(In. 6: 44).**

Sensul este că, toate căutările noastre, sau ale omenirii rămân simple căutări, dacă Dumnezeu nu ni Se revelează. De aceea, neamurile, în toată antichitatea, au ajuns la forme religioase absurde, pentrucă nu au avut decât o revelație naturală, pe când Evreii, care au avut o revelație supranaturală, au găsit un drum care să-i aducă aproape de mântuire, pe care însă ei au refuzat-o în ultimul moment, preferând să-L răstignească pe Fiul lui Dumnezeu. Revelația deplină este numai în Noul Testament. Dar Dumnezeu nu cheamă la mântuire în turmă, ci pe fiecare dintre noi îl agrăiește pe numele lui, așa cum a strigat-o pe Magdalena: *"Marie!"*

Revelarea Mântuitorului față de ea este modul de revelare a Lui în noua istorie a creației care este Noul Testament. O relație personală și de iubire cu Dumnezeu, care nu se mai manifestă numai față de unii aleși, ca Moise, Enoch, Ilie și alți drepți ai Vechiului Testament, ci relația este a fiecăruia dintre noi cu Dumnezeu, începutul relației fiind făcut de El. De aceea, Învierea Domnului are o semnificație pentru întreaga omenire, dar ea are o semnificație specială pentru Mine și care este numai a mea. Pe mine mă cheamă Iisus pe nume, după Înviere, ca să-i pipăi rănile, și să văd că El este, în carne și oase și nu un duh, nu o arătare de înger înfricoșat, sau o nălucă.

Aceasta este evidența credinței noastre, Aici stăm atunci când strigăm cu bucurie și implinire: *Hristos a înviat! Adevărat a înviat!*

Pr. Ghe. CALCIU

NIMIC NU SE PIERDE, TOTUL SE TRANSFORMĂ (Lavoisier)
KGB NU SE SCHIMBĂ, CI SE ÎNTĂREŞTE (Boris Elţin)

Adrian GRIGOROPOL

Încerc într'un spaţiu limitat al unei publicaţii revistă, să prezint un eveniment care în opinia mea poate deschide o altă epocă întunecată în istoria generală a Rusiei şi din nenorocire s'ar putea şi în a altora. Faptul că evenimentul a fost aproape cu totul trecut cu vederea de către mass-media şi audiovizualul din Statele Unite, nu este de mirare, de vreme ce acestea sunt ocupate cu predilecţie de procesul serial al lui O.J. Simpson învinuit că şi-a înjunghiat mortal soţia şi amantul acesteia, de *"soap opera"* seriale şi de aristocraţia sporturilor, golful. Nici Europa nu se lasă mai prejos, ocupându-se de gestul şocant al lui Mitterrand care înainte de părăsirea funcţiei deţinute de 14 ani, n'a găsit altceva decât să-l invite pe Fidel Castro, un dictator comunist care se ţine încă bine în şa, căruia i s'a oferit prilejul ca la LOUVRU să schimbe admirativ un surâs misterios cu Gioconda.

Înainte de a trece la subiectul propus, sunt obligat să apreciez avertismentul lui Ion Mihai Pacepa, din cartea *"Moştenirea Kremlinului"*, Capitolul 22, intitulat *"Ce o să urmeze?"*, unde ne pune pe noi Românii în gardă. Autorul nu este de pus la icoană din cauza neşterselor sale păcate spuse şi nespuse, însă are meritul de a-i fi dat o lovitură mortală anticipată dictatorului Ceauşescu şi sistemului său personal de guvernare. În mod firesc, foştii coparticipanţi îl califica pe Pacepa ***trădător*** pentrucă ei continuă să lucreze în acelaşi sistem, doar superficial cosmetizat, mânuit acum de un ucenic al *"împuşcatului"* care se crede şi el vrăjitor.

În fosta Uniune Sovietică, înalta birocraţie periclitată de libertăţile civice şi economia de piaţă liberă, instigată de şeful KGB-ului, Vladimir Kriucikov, a încercat - ne spune Pacepa - lovitura de Stat din August 1991, care a eşuat în principal pentrucă arterele societăţii comuniste erau calificate de cei 70 de ani de guvernare, iar Stalin, succedând lui Lenin, a înlocuit instrumentul puterii, Partidul Comunist, cu cel mai infernal instrument de teroare cunoscut vreodată. Când la începutul ultimului deceniu al secolului nostru, Gorbaciov şi Elţin au anunţat că vor demola din temelii acest instrument, în fapt s'au limitat să dea jos, de ochii mulţimii furioase, numai statuile lui Lenin şi Dzerjinski, iar în rest să schimbe câţiva şefi şi câteva denumiri.

Cu naivitatea cunoscută, i-a crezut şi pe ei ca şi pe cei care promiseseră tot atât de solemn în fost lagăr socialist. La noi câteva scenarii de consum intern şi extern - ca prezentarea oficiilor de cenzurare a corespondenţei şi centrele de ascultare a telefoanelor scoase numai temporar din prize. Şi astfel Ion Iliescu, la 22 Decembrie 1989 acaparând puterea, a putut să promită în modul cel mai solemn desfiinţarea Securităţii, dar să aducă la primul semn de primejdie în Capitală cohortele secuiminerilor care au ciomăgit şi devastat cu atâta zel încât au bine meritat să li se mulţumească că au salvat sistemul.

Un eveniment de gravitatea cutremurătoare pentru oamenii lucizi s'a petrecut la 27 Februarie a.c., la Moscova, unde DUMA (Camera Deputaţilor la noi) a votat o lege care a *"extins puterile fostului KGB"* cum a fost intitulat un articol pe două coloane în ziarul Washington Post. Legea despre care este vorba fusese introdusă pentru a fi deferită dezbaterilor încă de anul trecut, dar find controversată rămăsese în aşteptare, pentru ca la data menţionată fără prealabilă înştiinţare, deşi cuprindea 32 de pagini, să fie supusă cu viteza votului şi aprobată cu 228 de voturi, contra 36. Faţă de totalul de 450 de parlamentari, quorumul a fost întrunit. Cei 36 de opozanţi reprezentau slabele forţe democrate aflate în continuu recul iar absenteiştii tocmai în acea zi erau reţinuti de importante interese personal motivabile. Legea nu restaurează ceea ce există, ci legalizează ceea ce era *"secret"* înainte şi extinde puterile cu noi prevederi şi privilegii, consolidând sistemul sub o conducere unică. Sub noua denumire de SERVICIUL FEDERAL DE SECURITATE, acesta poate avea propriile sale închisori, poate controla corespondenţa şi convorbirile telefonice, efectua percheziţii fără autorizare judiciară, angaja cu plată informatori infiltraţi între cetăţeni, birouri guvernamentale şi de afaceri particulare etc. Drept aceea, privilegii şi îndreptăţiri sporite pentru agenţii Serviciului şi familiilor lor.

Esenţa stalinistă a acestei legi draconice are două motivaţii. Acelea ale celor două războaie pe care le duce Federaţia Rusă, în Cecenia şi cu criminalitatea organizată. Pentru a lămuri populaţia, Boris Elţin, evitând cu grijă Cecenia din cauza impopularităţii războiului, a stăruit mai mult asupra crimei organizate ca cea mai importantă problemă domestică reflectată şi în opinia celor mai mulţi Ruşi pentrucă ordinea socială a fost sfărâmată iar criminalitatea organizată se află în continuă creştere. Elţin înţelege să răspundă la cererea majorităţii Ruşilor ca guvernul să ia cele mai aspre măsuri pentru combaterea crimei şi că populaţia nu vede nici o ameninţare a propriei libertăţi, acordând statului asemenea maturatoare puteri. Toate măsurile vor avea loc fără a se abandona întărirea statului rus pe baza democraţiei şi legii (!?). Este momentul punerii în mişcare a mecanismului puterii, fiind inadmisibil, cum adesea se întâmplă ca agenţiile să competizeze între ele pe pretenţii reciproce.

În contrast cu declaraţiile Preşedintelui Elţin, mulţi Ruşi consideră că spionarea lor n'a încetat niciodată ca şi cenzurarea corespondenţei şi ascultarea convorbirilor telefonice.

Washington Post menţionează unele opinii ale unor persoane militante pentru drepturile omului. Ziarul *Kommersant*: *"Drepturile Serviciului Federal de Securitate pot apare impresive dar nu şochează pe nimeni, puterea nelimitată de care s'au bucurat servicii speciale au fost folosite de multă vreme."* Natalia Gevordian dela *Moscov News*: *"Gândesc a fi foarte periculos a se viola drepturile umane. Oamenii obişnuiţi nu cunosc acest lucru... În această ţară ei nu înţeleg decât în momentul când oamenii FSK (Serviciul de contrainformaţi, n.n.) vin la apartamentul lor şi bat la uşă."*

Luând în considerare două asasinate, tânărul ziarist Dimitry Kholohov, a fost ucis de o bombă plasată în propria-i servietă şi Vladislav Lestiev dela TV ucis în apartament în stil mafiotic, ambii luptători anti-corupţie şi pentru drepturile omului, asemenea acte reprezintă cel mai mare pericol pentru instituţiile democrate.

Unii dintre noi trebue să reamintească, că la finele anilor 1944 şi în 1945, 1946, când comuniştii acaparau treptat puterea, poliţia lor secretă a întrat anticipat în acţiune, trecându-se la lichidarea oamenilor politici consideraţi cei mai periculoşi, astfel că dimineaţa, în faţa magazinelor, erau găsiţi bărbaţi împuşcaţi mortal şi se pretexta că au fost găsiţi jefuind şi că nesupunându-se la somaţii sau răspunzând cu focuri de armă au fost împuşcaţi la faţa locului. Victimele erau numai de o parte şi nimeni nu le putea identifica. Era clar că era la mijloc o rocadă, respectivii fiind lichidaţi în alte localităţi şi mutaţi în altă parte spre a nu fi identificaţi.

În contra fărădelegii, chestiunea principală nu consta în conferirea puterilor cât în modalitatea strictului control al folosirii acestora. Despre ce control poate fi vorba în Federaţia Rusă, unde tradiţia ţaristo-comunistă a lipsei de control transformă puterea judiciară într'o ficţiune, iar teroarea de Stat este totdeauna la ea acasă.

Criminalitatea este de mai multe forme. A individului, a unor indivizi în bande minore şi forma cea mai primejdioasă a criminalităţii organizate mafiotic, ideologic şi terorism ideologic de stat. Această plagă a societăţii este cu atât mai dificil de combătut cu cât poziţia acesteia este mai sus pe scara ierarhizării.

În scopul de a face o comparaţie, în Statele Unite, la 8 Noembrie 1994, Partidul Republican a obţinut după 40 de ani, majoritatea în Congres, în baza mandatului voinţei populare, pentru o schimbare şi a celor la care Partidul Republican s'a angajat în campania electorală cu acel "CONTRACT CU AMERICA". Acest ACT a fost fructul discuţiilor aprofundate în care s'a stabilit ca politica ţării să fie direcţionată pe cele cinci principii de bază ale filosofiei civilizaţiei americane: LIBERTATE INDIVIDUALĂ. OPORTUNITATE ECONOMICĂ. GUVERNARE LIMITATĂ. SECURITATE ACASĂ ŞI ÎN AFARĂ.

În acest context cu referire la ultimul principiu, foarte interesant pentru aprecierea comparativă cu Legea menţionată a Federaţiei Ruse, s'a prevăzut *"Stoparea criminalilor violenţi"*. Făuritorii Contractului cu America au prezentat situaţia gravă din Statele Unite, unde potrivit statisticii, este cea mai rea din ţările vestice. Un omor are loc la fiecare 21 de minute, un viol la fiecare 5 minute, o tâlhărie la fiecare 45 de secunde şi agresiuni grave la fiecare 9 secunde. Ca atare, Contractul cu America propune o serie de reforme şi nicidecum instituirea unei politici atotputernice distrugătoare a structurilor statului democrat. Printre acestea: Reforma *habeas corpus*-ului (determinarea dacă o persoană a fost în deplină legalitate arestată ori închisă), reforma procedurilor pedepsei cu moartea, pedepse obligatorii minimale pentru droguri, fonduri pentru construcţia de închisori, accelerarea executării pedepseelor şi limitarea eliberărilor înainte de termen, dovedindu-se că o treime din cei care beneficiază de aceasta, recidivează şi responsabilitatea instanţelor judecătoreşti la repararea daunelor precum şi acordarea rezonabilă a acestora.

Este de văzut o diferenţă fundamentală între viziunea modului de combatere a criminalităţii în Statele Unite şi Federaţia Rusă în care se releva caracterul unei anarhii guvernamentale ce în fapt anulează drepturile omului si nu prezervă deloc securitatea societăţii, prefigurând opresiunea şi chiar teroarea politică.

Poate că guvernarea română aşteaptă cu nerăbdare ca Legea să treacă prin Camera Superioară şi să fie promulgată de Preşedintele Elţin, şi să urmeze exemplul *"glorios"* după tiparul ultimilor 50 de ani. Lumea întreagă ar trebui să-şi manifeste activ vigilenţa prin proteste în apărarea drepturilor omului.

Închei cu un citat din Contractul cu America:

"Nu este eliberarea de frică o parte esenţială a Visului American? Visul American nu poate supravieţui fără protecţie şi securitate pentru Americani individuali - pentru voi toţi. Când copiii se tem să meargă la şcoală, când soţii şi soţiile se tem să se ducă la băcănie şi când societatea întreagă este ameninţată, guvernul trebue să facă faţă responsabilităţii de a proteja străzile noastre, şcolile noastre şi mediul în care trăiţi."

Cele de mai sus reprezintă negarea violării drepturilor omului şi nu confirmarea violării acestora care rezultă din Legea Federaţiei Ruse.

Guvernanţi din Moscova, Bucureşti şi de oriunde, ***luaţi aminte ce poate urma!***

DOLARIZAREA ROMÂNIEI

Radu DUNĂREANU

Sunt unele cuvinte intrate recent în limba română cam forţat, în special cele legate de noile forme economice sau de computer, cum este *"economia de piaţă"*, puţin cam neelegantă după gustul meu şi care ar trebui să fie *"economie liberă"*, ca să se termine odată pentru totdeauna, chiar şi lingvistic cu controlul statului.

Nu înţeleg de ce se spune *"calculator"* când limba română poate acomoda uşor cuvântul *"computer"*. Nu e nimic greşit să luăm nişte cuvinte din engleză în domeniul în care noi nu avem tradiţie şi expertiză. (Ar fi mai uşor să zici *"printer"* în loc de imprimator etc.)

Expresia *"restauraţia neo-comunistă"* pe care şi eu o folosesc, am primit-o dela prietenul A, cel care după 18 ani de lagăre recunoaşte perfect maşinaţiile politice care au dus la această expresie.

Zilele acestea, un alt distins prieten, Dr. B. îmi scria cu amărăciune despre dezamăgirea care o are, şi el după lungi ani de Aiud, când vede că Ţara, în loc să se redreseze, merge către o degringoladă economică în care *"dolarizarea"* ocupă primul loc.

Nu e nimic rău dacă economia României s'ar dezvolta de aşa manieră încât valoarea ei să fie evaluată în dolari. Din nefericire însă dolarizarea are un amar conţinut moral.

Dacă în vremea comunismului erai arestat pentru o bancnotă de valută străină sau aveai probleme cu *"cadrele"* când se afla că ai rude sau chiar prieteni în Vest, acum este o goană bolnăvicioasă să ai dolari. Existenţa lor în buzunarul tău făcută cunoscut public îţi dă un statut social aparte: înseamnă că eşti *"descurcăreţ"* sau, chiar şi mai bine, ai rude şi prieteni în străinătate.

Şi mai trist este faptul că dorinţa de a avea dolari nu este legată de intenţia de a începe şi dezvolta ceva economic pe cont propriu, pentru propăşirea ta dar şi a ţării, ci este legată de obsesia, în special a generaţiei tinere, de a părăsi Mineria cu orice preţ.

Se cumpără dolari la disperare, se strâng cu grijă şi se folosesc când apare ocazia să obţii o viză de intrare în Canada sau aiurea, unde se cere să dovedeşti un minimum de valută pentru întreţinere.

Asta ne duce şi mai adânc în tragedia Ţării: tinerii pleacă pentrucă după cinci ani dela restauraţia neo-comunistă speranţa de a avea o viaţă cu adevărat liberă şi decentă din punct de vedere al nivelului de trai, se subţiază dela o zi la alta.

Datorită imbecilizării de peste patru decenii, mult trâmbiţata *"privatizare"* este redusă la două aspecte: ori eşti din clanul minoritar al foştilor profitori şi ai pus mâna pe ceva lucrativ cumpărat pe mai nimic dela *"stat"* ori te zbaţi să vinzi nimicuri la preţuri artificiale. Aşa se face că oraşele, în special Capitala, sunt pline de tarabe penibile în care se vinde ceva cola, câteva banane, gumă de mestecat şi alte fleacuri.

Nu se înţelege clar că o economie nu poate progresa din vânzarea la tarabă a unor produse cu dată expirată, aduse multe prin contrabandă balcanică, sau din vânzarea de muzică dubioasă copiată fără licenţă, prin pirateria artistică.

Datorită obsesiei staliniste şi a *"regretatului preşedinte"* (de către o minoritate nostalgică) noul stat al restauraţiei încă se cramponează de vechile

Continuare în pag. 6

ÎNCEPUTUL SFÂRŞITULUI

Ionel RĂDULESCU

A început odată cu iufa din Dec. '89, când o anumită parte a Securităţii i-a trădat pe cei doi monştri semianalfabeţi. Atunci s'au descătuşat energiile lingăilor ceauşismului, pentru care *"iepoca de aur"* a însemnat un trai îndestulat. Atunci s'a autoemanat nemernicia slugoilor roşii, travestiţi în *"disidenţi"*! Au ieşit la rampă servitorii tiranilor, care i-au împuşcat pentru a le lua locul, în chip de democraţi pluripartizi, exponenţi ai *"adevărului şi dreptăţii"* criptocomuniste. Acum fac şi ei ce-au învăţat din ucenicia anilor de ceauşism. Înaltele şcoli turistice prezidenţiale măsoară globu'n lung şi'n lat, haita de trântori guvernamentali şi parlamentari ai tufei trandafirii voiajează pe banii ţării, îndatorând-o cu miliarde de dolari. Vizitele de *"lucru"* regizate poliţieneşte se ţin lanţ prin fabricile şi uzinele falimentate intenţionat, pentru a demonstra norodului credul superioritatea erei comuniste.

Aşadar serialul JOSNICU continuă, opera ciuruitorilor se desăvârşeşte în democraţia originală a despotului luminat! Suntem singura colonie a Moscovei care şi-a pus la zid conducătorii planetari, idolatrizaţi de senilii lătrători de Bârcă şi Butimanu, aflaţi atunci, ca şi acum, în fruntea osaniştilor şi aplaudacilor de profesie.

Suntem singura anexă rusească în care-au apărut primii comunisto-securişti... capitalişti, proveniţi din fostele *"organe superioare"*, ex-tovarăşi valutari în vechea dictatură, domni patroni miliardari în cea nouă... Torţionarii ceauşişti, lingăii şi profitorii, gunoaiele şi scursurile peceriste sunt astăzi nababii imposturii originale, manifestându-şi *"plenar"* sfidarea şi cinismul, aroganţa şi demagogia, rapacitatea şi venalitatea - prin libertatea nemerniciei fără limite.

Suntem singura ţară est europeană cu trei corifei la vârf! Avem preşedinte autoemanat, ales şi parareales, dar în realitate pus de Ruşi, avem împărat bronzat şi rege templier - toţi trei de-o seamă, de-o făptură şi de-o mamă - ca un imens blestem pe capul neamului românesc. Am rămas singura ţară din defunctul bloc comunist în care contrarevoluţia socialistă din Decembrie'89 mimează descentralizarea prin slujbaşii docili şi opaci ai fostului Comitet de Stat al Planificării, în frunte cu un prim-ministru aflat la remorca preşedintelui.

Protocolul comunist al cvartetului de coarde PDSR, PUNR, PRM, PSM confirmă unitatea de monolit a alianţei guvernamentale în menţinerea puterii cu orice preţ, războiul declaraţiilor divergente fiind doar de ochii lumii. Cârdăşia cinismului şi-a impusturii vădeşte preocuparea celor patru aliaţi roşii pentru actuala şesiune parlamentară, problemele Executivului, susţinerea blestemului dela Cotroceni şi imaginea *"republicii"* în lume! Nemernicia căpeteniilor comuniste actuale nu cunoaşte limite. Incompetenţa şi orgoliul tipic celor lipsiţi de instrucţie şi educaţie, care sunt astăzi mai mult decât au fost în vârful piramidei sociale, i-au izolat de oameni şi i-au rupt de realitate. Primul cincinal al despoţiei luminate a dat frâu liber nemerniciei celor ce-au *"trudit"* ani în şir, în chip *"revoluţionar"*, comunist, la curtea ducelui de răpă, pentru edificarea societăţii socialiste multilaterale dezvoltate şi aducerea ţării în sapă de lemn.

Împotriva clicii lui Ivan dela Bucureşti, Românii au trimis 831 de jalbe la Curtea Europeană a Drepturilor Omului dela Starsbourg, reflectând în principal disperarea faţă de nivelul de trai, ajuns sub limita de supravieţuire. Cu încăpăţânarea cu care rahiticul leu e menţinut artificial la paritatea actuală, *Măi Dragă* susţine din Nov. '92 guvernul de paie al Vodcăroiului, care a încetinit până la blocare procesul de privatizare şi restructurare economică, încurajând scumpirile zilnice demenţiale şi limitând, până al exasperare, creşterile salariale.

În statistica originală a despoţiei iliiste puterea de cumpărare a cetăţeanului creşte... scăzând! Mizeria cruntă tot mai accentuată, produsă de actuala guvernare strâmbă, coruptă, nerușinată, nu poate fi acoperită prin vorbe şi declaraţii găunoase la televiziunea prezidenţială, prin promisiuni demagogice de redresare a traiului (pe lumea... cealaltă) în care excelează propagandistul şcolit în Imperiul Răului. Consolidarea dezastrului a început în '90, când s'a pornit aşa-zisa ofensivă anticomunistă, cu comuniştii în prima linie, în chip de... justiţiari!!

Iliescu, Bârlădeanu, Verdeţ, Marţian, Vadim, poetul curţii Adrian de Bârca, gălăgierii de partid, activiştii cu gura, (şi lista e lungă) care ani de zile au pus umărul vârtos la distrugerea ţării, profitând din plin de slugărnicia faţă de stăpânirea ceauşistă, s'au agăţat cu dinţii şi cu unghiile de scaunele puterii, pentru a perpetua infernul comunist şi a nu răspunde de crimele morale faţă de semenii lor. După Dec. '89 libertatea nemerniciei a scos la rampă autoemanaţii care se încăpăţânează în mârşăvia lor sinistră de integrare economică în zona de influenţă rusească. Asta presupune nu doar sărăcia şi înapoierea cu care ne-am deprins de mult, dezvoltarea şi izolarea, dar şi pierderea suveranităţii şi independenţei politice a ţării.

Nemernicia înseamnă Ion Iliescu şi ai săi ciraci, care ne conduc spre un irresponsabil dezastru. Tot înainte tovarăşi, că aşa au făcut şi odiosul şi sinistra, până'n ziua înfricoşătoarei judecăţi, când veţi da mâna cu ei, în hora accidentelor genetice ale istoriei..

DOLARIZAREA ROMÂNIEI

Urmare din pag.5

industrii falimentare care nu produc decât pierderi şi poluare de neegalat în Europa şi de agricultura *"de stat"* sau *"cooperatistă"* într'o formă sau alta.

Din cauza aceasta avem două efecte dezastruoase pentru ramura economică ce ar trebui să înflorească, şi anume TURISMUL, deoarece: - poluarea şi murdăria nu atrag turiştii, nici la munte, nici la mare, nici la apele noastre odată minunate şi cristaline (ieri citeam o statistică despre Marea Neagră care este 90% moartă!!) - lipsa de produse alimentare proprii, în orice colţ de ţară, atractiv prezentate ca în Vest, face pe orice turist civilizat să se gândească de două ori până vine în România, iar marea majoritate nu mai vin a două oară. De asemenea, cum poţi să te bucuri de un concediu cu familia când marea majoritate a hotelurilor sunt slinoase şi îţi dau hârtie igienică cu centimetrul?

La asta se mai adaugă şi lipsa de benzină pentru maşinile vestice, furtul cronic şi ruina totală a drumurilor.

Aşa că să nu ne mirăm, oricât de trist ar fi, că dolarii făcuţi cumva în ţară se duc afară, iar dolarizarea are efectul negativ al pierderii elementelor celor mai capabile care iau calea Vestului. Singurii manipulatori de dolari care rămân statornic sunt aşa zişii bişniţari mărunţi care te aşteaptă pe la colţuri şi în faţa magazinelor ca să-ţi cumpere dolarul cu 100 de lei mai mult decât una din băncile oficiale, care încă nu au învăţat să trateze clientul cu respect şi care, multe din ele arată, păstrând proporţiile, ca şi tarabele de zarafi, murdare, afumate şi suspect mirositoare.

Cu industria *"grea"* sau chimică total falimentară care continuă să distrugă mediul înconjurător şi cu o economie aşa zisă de *"piaţă"* care de fapt este de tarabă levantină, România nu merge decât înapoi şi îşi asigură tot mai solid un loc statornic în cadrul ţărilor lumii a patra, nu a treia.

Dolarizarea pe sub mână şi de contrabandă nu fac decât să menţină situaţia descrisă mai sus. Iar soluţia mântuitoare nu poate veni din cer şi mai ales nu poate veni dela actuala structură de restauraţie neocomunistă, formată dintr'o mână de zarafi de mâna a şaptea care ruinează ţara şi un neam pentru beneficiul lor şi al clicii care i-a proţăpit fraudulos la putere.

Soluţia este în mâna poporului român care trebue să aibă maturitatea politică ce s'a putut cristaliza prin trecerea prin atâtea încercări tragice şi să cureţe grajdul politic parlamentar alegând acel partid sau coaliţie care dovedeşte că este legată de interesele ţării.

Să nu uităm că însuşi Iisus a pus mâna pe bici şi i-a izgonit pe zarafi din Templu.

Făcând şi noi la fel vom putea instaura o adevărată democraţie iar actuala *"dolarizare"* ar deveni înflorirea economică, atât de amânată, a Ţării.

THE NEW ONTARIO HEALTH CARD

Aţi comunicat Asigurării medicale (OHIP) adresa dvs. actuală pentru a primi noua carte OHIP cu fotografia dvs?

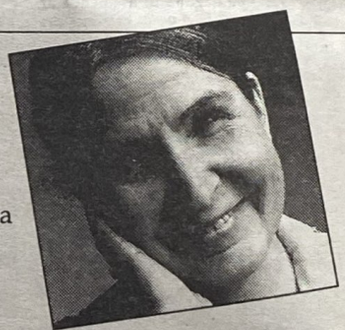

Înainte de a putea primi noua carte, Ministerul Sănătăţii are nevoie de adresa dvs actuală, pentru a vă putea expedia un formular de înregistrare.

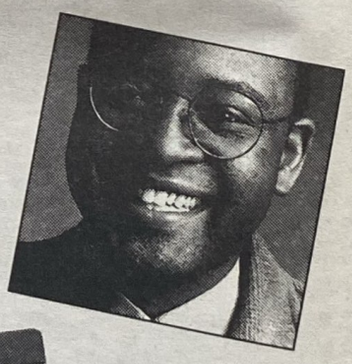

Dacă v-aţi mutat începând după 1990 şi nu aţi anunţat Asigurarea medicală (OHIP) vă rugăm să comunicaţi Ministerului Sănătăţii, telfonând la 1 800 664-8988. În Toronto puteţi chema numărul (416) 327-7567, sau pentru persoanele handicapate auditiv TTY: 1 800 387-5559

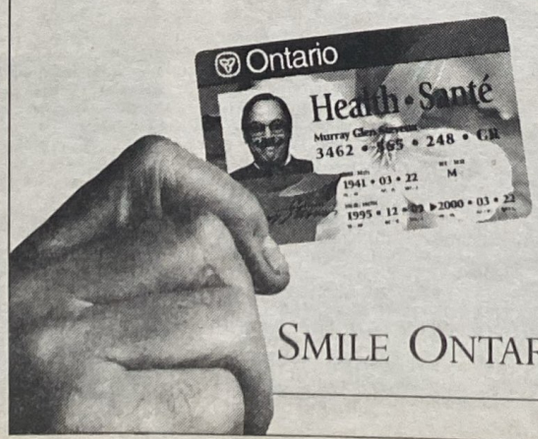

SMILE ONTARIO.

Ontario

OMISIUNE SUSPECTĂ

Daniel CHIRULESCU

Citim în fiecare zi tot felul de dezvăluiri, de declaraţii, mărturii, informaţii, presupuneri, minciuni, scenarii şi tot felul de baliverne, care mai de care mai senzaţionale, dar care nu fac decât să buimăcească lumea. Spre regretul nostru, cei interesaţi îşi ating scopul chiar cu ajutorul nostru şi al presei.

Iată un caz în care o amnezie totală s'a aşternut asupra unui eveniment din Dec. 1989. *"Sinuciderea"* lui Marin Ceauşescu la Viena. Marin, fratele mai mare al lui Nicolae, se afla de mult timp la Viena şi deţinea funcţia de Şef al Misiunii Economice a României. La numai trei zile după lovitura dela Bucureşti, Marin este găsit spânzurat, iar autorităţile austriece nu se amestecă.

Acest eveniment, nelipsit de importanţă, după cum vom vedea, lipseşte cu desăvârşire din noianul de informaţii date de presă, radio, TV, ca şi din memoria Opoziţiei, care cunoaşte prea bine lucrurile, dar care nu scoate nici ea nici un cuvânt. Se pune firesc întrebarea: De ce această totală amnezie? Cum este posibil aşa ceva? Dacă a fost revoluţie în România, aşa cum le place şi puciştilor să spună, de ce trebuia să moară Marin Ceauşescu la Viena? Ilie, Florea, Nicu, Valentin, Zoe etc. sunt bine, sănătoşi, liberi, prosperi şi ocrotiţi de putere. De ce n'ar fi avut şi Marin aceeaşi soartă?

În cei cinci ani de dezvăluiri, care mai de care mai senzaţionale, (mai bine zis de dezinformări), de cercetări a două comisii parlamentare, de declaraţii, mărturii etc., nu veţi găsi pomenit numele lui Marin, ca şi cum nici n'ar fi existat. În depoziţia Cpt. Iulian Stoica apare pentru prima dată numele de Marcel, folosit de Elena Ceauşescu care-i spunea lui Nicolae: *"Vezi ce ne-a făcut Marcel!"* şi Cpt. Stoica adaugă: *"Nu ştiu cine-i Marcel"*; apoi aude pe Elena spunând: *"Amestec străin"*, că cereau un transport de aur, că nu mai au şanse. (Citatele sunt din ziarul *"Ziua"*).

Dacă depoziţiile Cpt. Iulian Stoica nu sunt de luat în seamă decât în mică parte, restul fiind un sac de minciuni, cele ale C.I.A.-ului publicate de Benjamin Weiser în *"The Washington Post"* nu mai pun problema vreunui dubiu. Pe 6 Mai 1990, când apare acest articol pe prima pagină a ziarului de Duminică, articolul care ocupă un spaţiu considerabil, şi cu amănunte extrem de importante furnizate de funcţionari importanţi ai C.I.A.-ului, la numai câteva luni dela lovitură şi la două săptămâni înainte de alegerile din 1990, nu putem spune că a fost o simplă întâmplare. Se pare că C.I.A.-ul a încercat un contraatac împotriva K.G.B.-ului pe care Românii ori nu l-au înţeles, ori n'au fost capabili să-l exploateze.

Articolul se intitulează: *"Ceausescu Family Sold Soviet Military Secrets to U.S."*, şi începe astfel: *"Încă cu zece ani înainte de căderea lui N. Ceauşescu, guvernul american a cumpărat tehnologie militară sovietică avansată din România prin intermediul celor doi fraţi Ceauşescu"*. (Este vorba de Marin şi Ilie care au şi fotografiile publicate pe prima pagină). Ca parte a programului de spionaj coordonat de către C.I.A., guvernul american a plătit peste $40 mil. prin intermediari străini, iar aproximativ 20% din sumă intrau în conturile mânuite de familia Ceauşescu la băncile elveţiene.

Activitatea aceasta începe, deci, prin 1979 când nimeni nu aflase de Gorbaciov. Atunci, preşedinte al URSS era Leonid Brejnev, care moare în 1982. Activitatea de spionaj începe, deci, pe vremea lui Brejnev. La început, agenţii C.I.A. au fost foarte atenţi necrezând în vreo deviere ideologică a lui N. Ceauşescu, au descoperit în schimb că *"era lacom, pur şi simplu lacom"* afirmă un funcţionar de înalt grad în spionajul american, actualmente pensionat.

Printre vânzările mai importante de arme cu regim foarte secret a fost o ultimă versiune a unei arme antiaeriene foarte eficace, modificată şi îmbunătăţită de Români, cu numele de Shilka, iar apoi a tancului T. 72 pe care Americanii doreau foarte mult să-l obţină. Se poate pune o întrebare foarte firească şi anume: Ce spion american a fost capabil, vreodată, să pună pe masa de disecţie a pentagonului asemenea arme? Nici unul! Era Ceauşescu extrem de important pentru C.I.A.? Sigur, era! Pentru aceste motive U.S.A. garantează refugiul în siguranţă al familiei Ceauşescu în caz că această afacere va fi descoperită de Ruşi, urmând a face totul pentru a salva regimul lui N. Ceauşescu. Se pare că nu mai este nevoie de nici un comentariu.

Ceauşeştii erau urmăriţi de multă vreme de către KGB, şi gen. N. Militaru, ca vechi agent, iată ce declară ziaristului Corneliu Antim într'un interviu publicat în ziarul *România Liberă* din 17 şi 18 Dec 1992:

C.A. - Cum aţi fost surprinşi, când toată Europa de Est se mişcase? Mai rămâneam noi şi Albanezii. Problema era: cum o să fie?

N.M. - Asta e cu totul altceva. Pentru mine a fost surpriză faţă de previziunile ce le făcusem. În 1984 când Ceauşescu era plecat în R.F.G., era pregătită o tentativă de răsturnare, dar am avut o trădare, a cuiva dintre noi. După acest eşec mare, am reuşit să ne adunăm, totuşi, într'o şedinţă clandestină, bineînţeles, unde am hotărît să mergem înainte, dar cum? Asta se petrecea deci în '84. Evident era şi Iliescu la această întrunire secretă. Acolo unii ziceau că armata ar trebui să facă treaba asta. Noi, militarii, am susţinut că nu.

Era vorba deci, de înlăturarea lui Ceauşescu şi a clicii lui. Latura militară era condusă de Ioniţă. După şedinţa aceea am discutat cu câţiva şi între noi, am căzut de acord să încercăm să păstrăm un secret desăvârşit şi să pregătim o treabă foarte amănunţită şi serioasă, chiar dacă ar fi durat ani de zile. Între timp Ioniţă a murit în condiţii cam suspecte, a murit şi Patilineţ, care făcea parte din acest cerc de iniţiatori. Necesitatea de a păstra secretul total, chiar şi faţă de tovarăşii noştri, era tot mai evident. Ei, din păcate, s'au mai întâmplat şi alte chestiuni, care mie personal mi-au cam tăiat elanul. Aveam de-acum clar şi convingător semnalul, că tot ceea ce îi spuneam lui Iliescu, automat se transmitea în altă parte. (Să nu credeţi că lui Ceauşescu. Acel mai departe era Gorbaciov).

C.A. - Asta n'aţi mai spus-o până acum.

N.M. - N'am mai spus-o...

Iată însă o mare gogoaşe pe care tov. general vrea să ne-o vândă:

N.M. - Proiectul început în '84 a fost definitivat pe parcurs. Mai mult ca atât, pentru a fi convinşi că nu vom avea pierderi de alt gen, am avut un contact cu Sovieticii, la Constanţa, cu consulul lor. Am rezolvat trei chestiuni acolo:

1. - Să nu se amestece în treburile interne ale României.

2. - Noile autorităţi să fie recunoscute de ei.

3. - Că nu se vor repeta la noi cele întâmplate în 1968 cu "Primăvara dela Praga". Aceasta era în 1987, când după moartea lui Ioniţă şi Patilineţ, luasem asupra mea responsabilitatea punerii la punct a planului de răsturnare."

Ce este în capul acestui agent al KGB-ului, se vede foarte bine. Numai un mare prost poate crede că toată lumea este mai proastă decât el şi-i crede baliverne. O fi având el trecere la Ruşi, dar ca să le mai pună şi asemenea condiţii, asta depăşeşte orice limită a realităţii. Mai observăm aici şi un alt lucru, tov. general, care şi-a asumat întreaga responsabilitate, trebuia, de drept, să preia el puterea şi nu Iliescu care îl trăda. Esenţial este faptul că toată activitatea conspiraţiei era controlată de Ruşi, că Iliescu avea legături separate cu Ruşii, şi că răsturnarea a fost plănuită cu mult timp înainte, fără a schimba ceva în structura comunistă a statului.

Răsturnarea din 1989 era, deci, numai atât şi nimic mai mult. Ascunderea ei sub mantaua revoluţiei a apărut datorită situaţiei nou create de perestroica lui Gorbaciov. N'a fost, deci, nici un gol de putere. Gol a fost, dar nu de putere ci de inteligenţă şi perspicacitate a forţelor patriotice şi politice anticomuniste.

Grav este faptul că Opoziţia, încă şi astăzi, în cea mai mare parte, nu este competentă, nu este sinceră, mimează, se complace în situaţia existentă, nu reprezintă interesele poporului, ci numai pe cele personale, se uită cu jind la securisto-comuniştii cum se îmbogăţesc, îi este frică şi se lasă înjosită şi umilită de nişte nulităţi cu ifose de intelectuali, şi se lasă cu uşurinţă manipulată de agenţii puterii infiltraţi în mare număr în mijlocul ei. Nu numai că n'a reuşit acest lucru, dar a mai şi sprijinit puterea trădătoare, fie din incompetenţă, fie chiar din rea credinţă, aşa cum a dovedit-o cazul Gabrielescu.

Modul de comportare a Opoziţiei este de condamnat.

André Maurois, referindu-se la politică spune: *"A nu folosi arme asemănătoare cu ale potrivnicului sub cuvânt de noblete etc., nu este o dovadă de superioritate ci de prostie şi trădare a principiilor pe care le aperi şi a nevinovaţilor pe care-i laşi pradă tâlharilor. Se vor folosi acele procedee pe care le-a ales partea adversă."*

De ce Opoziţia tace şi nu spune ce ştie? Majoritatea Românilor nu sunt tâlhari ca să nu-i urmeze. Cum să urmezi pe cineva care suferă de amnezie şi nu te apără împotriva trădărilor de ţară? S'au petrecut evenimente extrem de grave în cei cinci ani care au trecut, şi nimeni nu a luat poziţia cuvenită împotriva samavolniciilor. Zilnic trebue tras la răspundere Iliescu şi întreg grupul lui, pentru acţiunile lor trădătoare. Nu ştia, oare nimeni din Opoziţie că Al. Bârladeanu era agent KGB încă de prin 1940, atunci când a fost pus în fruntea senatului? Nu ştie nimeni cine este Petre Roman, Iliescu, Militaru, Verdeţ, Păunescu şi mulţi alţii?

Un alt fapt de neînţeles, şi grav în acelaşi timp, este folosirea unor termeni lansaţi de dezinformatori şi folosiţi fără nici un discernământ de o mulţime de oameni, dintre care mult prea mulţi intelectuali. Timp de cinci ani puciştii au folosit minciuni la care nici nu s'au gândit că vor rezista atâta timp. Era suficient să sară pârleazul, după care minciuna nu mai avea importanţă dacă era dovedită. Una dintre acestea, care a depăşit cu mult termenul prevăzut, este *"fuga"* Ceauşeştilor. Nu s'a gândit, oare, nimeni că această fugă nu era posibilă? V.A. Stănculescu afirmă clar că el a chemat elicopterul, fără consimţământul lui Ceauşescu. Logica nu ne lasă să gândim că ar fi fost posibilă o fugă. Cum adică? Stănculescu, care conducea lovitura, cheamă un elicopter pe care îl pune la dispoziţia lui Ceauşescu să fugă. Şi apoi unde putea să fugă cu un elicopter? Incredibil! Mai mult; fuge, este prins din nou, ca şi cum s'ar juca de-a hoţii şi vardiştii. Cred că toată povestea aceasta nu putea trece decât prin capul lui S. Nicolaescu, care, în această lovitură, a fost şi scenarist, şi actor şi regizor şi ce n'a mai fost.

Povestea asta cu fuga a avut ca scop justificarea acţiunii teroriste împotriva populaţiei, şi apoi punerea ei în sarcina lui Ceauşescu.

O altă piteală respectată cu mare strictete de către toată lumea, este perioada cuprinsă între 21 Dec. 1989 ora 12.30 aprox. şi 22 Dec. ora 12.00 aprox. Povestitorii prezenţi în interiorul clădirii C.C. par a fi nişte piese de şah care nu se puteau mişca decât cu mâna cuiva, pe care nu-l spun, dar care în mod sigur nu putea fi decât un general, care i-a ajutat şi pe Ceauşeşti să *"fugă"*, direct în mâna lui G.V. Voican, care i-a anchetat temeinic, nu se ştie exact unde, pentru a afla cheia conturilor din băncile elveţiene şi eventual alte bănci. În mod sigur alte probleme nu l-au interesat.

Povestirile, care ne-au fost spuse asupra celor întâmplate după *"fugă"*, sunt pline de amănunte, chiar prea multe, cu multe variante, care mai de care mai bună de adormit copiii. Şi totuşi, în noianul de minciuni debitate, povestitori ca N. Militaru şi alţii, scapă o mulţime de adevăruri, care ne duc prea departe de realitate. Respectivii uită ce-au spus cu alte ocazii şi dau în vileag lucruri compromiţătoare.

După cum se ştie, Marin este pus în cui pe 28 Dec. 1989. Deocamdată nu ştim noi de cine, dar de ce, asta ne-o spune cu mare precizie *"The Washington Post"*. El era spionul calificat. Nicolae Ceauşescu era *"nasul"* numai. El era ocrotitorul fără de care Marin n'ar fi putut face decât mici găinării. Se înţelege foarte clar că cei doi fraţi trebuiau eliminaţi. KGB-ul, pe aceştia doi, i-a urmărit, i-a lichidat şi l-a sprijinit pe Iliescu să preia puterea.

Revoluţie, deci, n'a fost. Ar fi putut fi dar a lipsit esenţialul, acea mare personalitate care să mobilizeze întreaga naţiune. Din nefericire nici acum nu se zăreşte un asemenea om. Revoluţia n'a fost decât o mare dorinţă. Un lucru grav este lansarea ideii de : *"revoluţie furată"*. Gravitatea constă în răspunderea şi implântarea în sufletul oamenilor a sentimentului înfrângerii, al descurajării, şi lipsei curajului de a mai acţiona. Este, din nou, exact ce doreşte clica conducătoare. Poporul român este acum mai singur ca niciodată şi prizonierul unor tâlhari, aşa cum spune şi André Maurois.

OU DE PAŞTE

Eşti singur în livada pustie a cărţilor, păsările au rămas ca un frământ de cocă pe creangă, vântul sunător de vioară şi cel păstorind a fluier stau la pârleaz. Eşti singur şi se apropie Paştele cu mărţişor de salcie, denii, pască, ouă înflorate şi ghiocei.

Parcă sunt veacuri la număr de când te caut pentru acea noapte de Înviere, când am strigat dintru adâncuri către tine. Eram împreună amândoi - cunoscuţi în certuri, neînţelegeri şi nemulţumiţi unul de altul - când tu, venind pe la spate, ai aprins făclia dela mine şi, de prisos vorbele, am răspuns la fel din priviri: *"Adevărat a înviat!"*. Ne era frică să nu tulburăm liniştea poienii izvodită din smirnă şi tainã. E imposibil să nu-ţi aduci aminte! Mână în mână aţi hoinărit pe sub magnolii şi clopote, suflet în suflet - cărarea cu cornii în colindă, lumină din lumină v'aţi dăruit!

Lângă caietele de teză rămăseseră din ajun strachinile cu boieluri din care aţi încondeiat ierburi, cuiburi de păsări şi numele voastre posibile. Era spre dimineaţă, când ridicând ştergarul de pe coşniţe, v'aţi ospătat cu bunătăţile copilăriei. În colţul dela fereastră - steua de sărbătoare a cerbului alb.

Tu ai rămas tot în Vineri. Auzi cuiele bătute în palmă şi-ţi acoperi cu mâinele urechile amândouă, dar sunetul se strecoară viclean prin floarea de cireş, prin ochii limpezi ai iezilor şi devine structură de sâmbure. Deschizi cartea: *"Doamne, cât s'au înmulţit vrăjmaşii mei, mulţi se scoală asupra mea, mulţi zic sufletului meu..."* Şi bătutul de cuie încetează.

E ziua Învierii! Prin ogradă, puişorii de găină cu ochii de nisip ca nişte păpădii, iar în casă ouăle înflorate de Paşte, văduvite înainte de începerea nunţii. Te gândeşti că şi pământul în această vreme, înconjurat de făclii, luminat de *"Hristos a înviat!"* şi cu largi tăceri meditative de albastru apare din afara spaţiului ca un ou minunat de frumos, tocmai la căpătâie cu deveniri şi aşezat pe policioara înaltă a imponderabilului.

E frumos, dar ar fi putut să cunoască superlativele. Undeva e Vineri. Cuie bătute în palmă. Pentru firea lui a fost sacrificată o viaţă, precum în fiecare ou înflorat e un început neluminat de fiinţă.

Dumitru ICHIM

Jefuitorii

sau racila gravă a vremurilor noastre: speculanţii financiari

Niculae GHIOAGĂ

De curând, un nou scandal financiar a preocupat lumea economică şi financiară internaţională: BARINGS Bank, a şasea, dar cea mai veche *"bancă de afaceri"* engleză, înfiinţată în 1765, care printre clienţii ei are şi pe regina Angliei, a dat faliment !

"Terrific" ar spune orice supus fidel al Majestăţii Sale.

"Normal" ar răspunde orice om cu bun simţ, care are, în materie, câteva noţiuni de bază alementare.

Falimentul este datorat unui deficit de peste 1,3 miliarde de dolari (mai mult decât fondurile proprii ale băncii) provocat de speculaţiile unui *"golden-boy"* de 28 ani, şeful filialei băncii dela Singapore, foarte apreciat de patronii săi, care însă nu avea licenţă de exersare a profesiei la Londra !

Acesta a avut nefericita inspiraţie să speculeze pe creşterea indicelui Nikkei al bursei dela Tokyo, în timp ce indicele nu a făcut decât să scadă, ca urmare a gravului cutremur dela Kobé!

Fapte ca cel amintit mai sus (am pomenit de Barings fiindcă în Anglia ea este un simbol tradiţional) se întâmplă - din păcate - cu zecile în cursul unui an, în lumea occidentală dominată de aşa zisa economie *"liberală"*, deşănţată, fără norme nici oprelişti.

Informatizarea operaţiilor de evidenţă contabilă şi financiară precum şi transmiterea de informaţii şi dispoziţii, în câteva secunde, permit tranzacţii aproape instantanee, la orice oră din zi sau noapte, în orice colţ al lumii: când bursa dela New York este închisă, cea dela Tokyo este în plină activitate ş.a.m.d.

Primii care au profitat de acest progres tehnic important au fost speculanţii de tot soiul şi în special cei financiari.

Dacă eşti cunoscut şi ai credit pe piaţă poţi face orice tranzacţie financiară sau bursieră chiar dacă posezi - personal - numai 5 % din valoarea ei ! Restul îl *"împrumuţi"* dela alţi tâlhari pe un termen mai mult sau mai puţin scurt.

Este evident că un atac masiv împotriva unei monede de circulaţie internaţională (mai ales cele de referinţă) poate provoca perturbări grave atât în economia ţării căreia îi aparţine moneda cât şi în acele ale ţărilor care au legături comerciale cu aceasta.

În cursul celor 24 ore ale zilei orice valută variază, aproape continuu în raport cu alte devize - cu amplitudini mai mici sau mai mari - de cele mai multe ori provocate artificial. Orice variaţie de valoare, chiar de numai câteva zecimi - în plus sau în minus timp de câteva zeci de secunde poate genera câştiguri sau pierderi de multe milioane de dolari. Totul este în funcţie de volumul tranzacţiei.

Astfel constatăm că ***în*** timpul aceloraşi ***24 ore***, pomenite mai sus (operaţia se întâmplă zilnic) ***transferurile de valută fără nici o justificare comercială sau contabilă*** - între principalele pieţe financiare şi bursiere ale lumii ca New-York, Tokyo, Londra, Frankfurt, Hong-Kong, Kuala Lumpar sau Paris - ***se cifrează la cca. 1000 miliarde dolari.***

Atacul, la începutul lunii Martie, împotriva monedelor mexicane, americane, canadiene, spaniole, franceze şi portugheze nu a fost decât rezultatul acestui haos financiar internaţional provocat de speculatori.

Dar racila aceasta nu atinge numai valutele; anul acesta nenumărate materii prime au crescut fără nici o cauză obiectivă: cafeaua 133%, cacao 32%, metalele neferoase 100% etc. Până şi uncea de aur care vegeta de ani de zile la 340-350 de dolari a ajuns la un moment dat până la 400 de dolari.

"Filantropul" G. SOROS

Printre duzina de rechini mari care, dela un cap la celălalt al pământului, nu se ocupă decât cu specula financiară şi bursieră internaţională merită să citâm pe George Soros, cunoscut la noi în ţară datorită fundaţiei care-i poartă numele. (N.B. el a mai creat fundaţii şi în alte ţări din Europa centrală şi de Est).

Israelit, născut la Budapesta în 1930, Soros a fugit din Ungaria în timpul revoluţiei din 1956.

După unele peregrinări în Europa de Vest ajunge în USA, singurul loc - după propriile lui declaraţii - unde se poate face cu rapiditate avere dacă slujeşti cu religiozitate biblică *"viţelul de aur"* în templul dela Wall Street, am adăuga noi.

Soros se denumeşte, el însuşi, ***speculator financiar***. Am aflat, mai sus, în ce constă această nobilă meserie.

Pentru informarea cititorilor merită citate câteva *"fapte de arme"* semnificative, ale *"filantropului"* nostru.

În lumea interlopă a marilor speculanţi financiari internaţionali, Soros devine o statură majoră în zilele lui *"Octombrie negru"* cele câteva zile denumite astfel din cauza *"Krach"*-ului bursier şi financiar - cauzat de speculă - din Octombrie 1987 la bursa din Wall Street. Economia occidentală s'a găsit, atunci, nu departe de catastrofa bursieră americană din 1929 care a distrus o bună parte a economiei occidentale pentru mulţi ani.

Cu această ocazie Soros şi-a permis luxul să piardă 800.000.000 de dolari fără să dea faliment, ca alţii. În tagma specualnţilor stima faţă de Dl. Soros a crescut în proporţie cu pierderea suferită, adică nul. Cota lui de credit pe piaţa internaţională a crescut în consecinţă.

În 1992, tot prin speculaţii, Soros şi gaşca lui au obligat Italia să devalueze lira cu 50% şi Anglia să devalueze livra cu 20% (!!) ceea ce a provocat ieşirea acestor două ţări din SMR (sistemul monetar european) provocându-le, cu această ocazie, pierderi financiare şi economice, apreciate de specialişti la 4-5 miliarde de dolari. Operaţia asta i-a procurat lui Soros un beneficiu de 1,5 miliarde de dolari.

Este ştiut că stabilitatea devizelor pe piaţa internaţională este unul din parametrii principali ai dezvoltării comerţului între state. În epoca de astăzi, când numai Europa de Vest are cca. 25.000.000 şomeri şi asistaţi social, orice atac împotriva capacităţii de producţie a vreunuia din statele ce o compun este pur şi simplu o crimă contra umanităţii.

Sâmbătă 14 August 1993, tolănit pe un transat în grădina vilei lui din Long Island, Soros declară, printre altele, foarte peremptoriu pe ecranele televiziunii franceze: *"Francul francez este supraevaluat; Luni el nu va mai exista !?!"* (N.B. Soros pregătise atacul contra francului pentru Luni 16 August).

Ghinionul lui Soros a fost numai orgoliul lui nemăsurat, care-l făcea să creadă că el singur poate decide soarta unei ţări, în speţă Franţa. Aflând de declaraţiile lui Soros, Primul ministru E. Balladur s'a înţeles, în aceeaşi zi, cu Cancelarul german H. Köhl să schimbe o singură dispoziţie esenţială a SME-ului şi astfel francul francez a fost salvat dela o devaluare extrem de dăunătoare pentru economia franceză. Această înţelegere, însă, nu a fost adusă la cunoştinţa publicului decât Luni 16 August, în ziua în care trebuia să aibă loc atacul împotriva francului francez.

Se pare (după informaţiile date de concurenţii lui) că în afacerea asta Soros a pierdut multe sute de milioane de dolari; dar ce contează, balta (mai bine zis mocirla) are peşte.

Am pomenit mai sus specula împotriva materiilor prime. Bine'nţeles Soros este unul din iniţiatorii acesteia. Acum câteva luni a cumpărat *"à terme"* (în franceză, un termen tehnic care indică o cumpărare asemănătoare cu jocul de ruletă într'un cazinou !) 60.000 tone de cafea, pe hârtie, fără să vadă nici măcar o singură boabă de cafea. Dela data *"cumpărării"* acestor zeci de mii de tone şi până la vânzarea lor, de curând, cafeaua a crescut pe piaţa internaţională cu 133 %. Calculul beneficiului realizat cu această speculaţie este uşor de făcut.

Venitul lui Soros în 1993 a fost 1.200.000.000 de dolari.

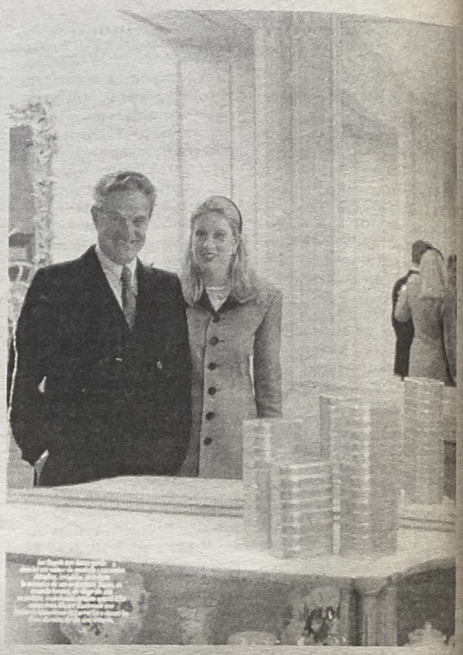

"Viţelului de aur" nu-i poţi aduce ofrandă decât lingouri,de aur bine'nţeles. G.Soros cu a doua lui soţie, cu 26 ani mai tânără ca el

În 1994 el a câştigat, numai la bursa dela New York, 140.000 dolari/oră.

După prezentarea *"profesională"* a personajului să trecem la *"filantropul"* G. Soros.

Una din dispoziţiile legii privind impozitul pe venit în USA permite oricărui contribuabil să facă donaţie - instituţiilor sau fundaţiilor de binefacere - 50% din impozitul pe venit datorat fiscului în cursul unui an.

Deci *"filantropul"* G. Soros finanţează aşa zisele fundaţii ale lui cu banii fiscului american, fără să scoată nici un cent din buzunarul lui. Genial ! Nu ?

Cum, din nefericire, Soros câştigă foarte mulţi bani - numai cu matrapazlâcuri *"legale"* - sumele disponibile pentru *"actele de binefacere"* sunt şi ele importante.

În concluzie ne punem întrebarea: oare aceşti bani murdari, adunaţi în dauna a milioane de indivizi, pot ei aduce fericirea altora ? Dacă mai crezi într'o oarecare etică eşti înclinat să spui **NU.**

Documentaţie: în afară de propriile declaraţii ale lui Soros, *"Paris-Match"* nr. 2310, "Le Point" nr.1136 şi 1137, Televiziunea franceză ş.a.

La Long Island pantofii, încălţaţi fără ciorapi, se lustruiesc pe pânza mobilelor

PLOIEŞTI- CAPITALA AURULUI NEGRU- ÎN SUFERINŢĂ

Florin Oprea SĂLCEANU

Ploieştii a rămas în urmă în ceea ce priveşte curăţenia, protecţia socială, construcţiile şi economia. În actuala conjunctură ILIESCISTĂ totul este atins, în mod intenţionat, de o boală care macină încet, echilibrul acestui oraş, care datorită forţei sale economice de care dispune ar fi putut să arate precum Dallas.

Numai că interesele pe care foarte mulţi *"afacerişti roşii"* şi ţigani au tras partea leului în favoarea lor şi pe lângă ei Guvernul Văcăroiu care toacă bugetul acestui oraş în interese nu tocmai ortodoxe. Semnele declinului său sunt evidente. Poluarea industrială a atins cote alarmante. Mizeria de pe străzi a atins cote apocaliptice, mai ales în cartierele mărginaşe.

Oficialităţile oraşului nu mai sunt capabile să facă faţă situaţiei ivite. Zadarnic se cere Guvernului Văcăroiu o asistenţă financiară mult mai substanţială. Promisiunile făcute electoratului au fost doar praf aruncat în ochi. Mizeria socială face ravagii în rândul sutelor de familii. Sărăcia în regimul Iliescu a atins *"culmea de platină"*.

În rândul tineretului ploieştean şomajul face ravagii. Oraşul cu multe rafinării nu poate să le creeze speranţa zilei de mâine. La fiecare colţ te loveşti de cerşetori: bătrâni şi copii. O stare de apatie pluteşte asupra oraşului şi nu numai... Vocile nemulţumiţilor se aud tot mai acuzatoare: Românii trăiesc sub efectele unui scenariu paranormal dirijat de Securitatea care acţionează lejer în numle *"tov. Iliescu"*, dar şi al mafiei roşii.

Lipsa de locuinţe a devenit un spectru periculos. Ca şi un loc de muncă, locuinţa se obţine cu o *"spagă"* substanţială: trebue să aibă *"speranţa"* obţinerii lui prin a mulţumi slujbaşul dela primărie (care face dintr'un partid de Opoziţie) cu un milion de lei, altfel... Aceeaşi situaţie se întâmplă în spitale: lipsa de medicamente, frigul în saloane, alimentaţia la limită (nu degeaba se află la conducere un ministru al sănătăţii din perioada ceauşistă, numit *"doctorul Mengele"*). Cei care au nevoie de tratament trebue să-l *"mulţumească"* pe medic pentru a nu ajunge la cimitir.

Protecţia socială chiar dacă există este insuficientă.

Ploieştenii se confruntă cu bolile *"democraţiei de tranziţie"* pe care actualii guvernanţi roşii o alimentează în mod conştient, ajutaţi de fosta Securitate care nu şi-a lăsat în uitare vechile obiceiuri.

Tineretul trăieşte şansa viitorului în degringoladă. Furturile sunt la ordinea zilei. Este un paradox !

Ziua când oraşul Ploieşti va renaşte din propria sa cenuşă precum pasărea Phoenix şi va fi un mare oraş al bunăstării, al optimismului, al culturii dar şi al afacerilor libere, unde viaţa trebue să triumfe pentru sute de mii de oameni este departe, foarte departe...

Instantanee

MINUNATA LUME A SPERANŢEI

Radu BADIU

La începutul lunii Februarie, - din acest teribil an al limpezirii neamului românesc, - în superba sală a Operei Române a avut loc spectacolul sui generis al oferirii premiilor anuale UNITER, la a treia sa ediţie. Modelator - un Ion Caramitru, mai îmbătrânit şi mai sedentat, (aproape resemnat), care a dat evenimentului o notă aproape sobră. Dar sala - plină ochi, şi jos şi în loje şi la balcoane, cu aproape toţi artiştii neamului şi poporului român, contemporani nouă - a fost o emblemă vie a chipului, culorii, simţirii şi puterii neamului nostru. Frumoşi toţi, îmbrăcaţi ca la Roma şi Paris, vii, vioi şi inteligenţi, participanţi neobosiţi la eveniment (reflexie a participării bubuitoare la viaţa socială a momentului) ei au suplinit tendinţa spre tern a modelatorului şi au ţinut sus spiritul Romă-nului adevărat, aflat într'o mare bătălie cu suficienţa comunistă implantată în acei pensionari formatizaţi şi acei ţărani ignorantizaţi.

Văzându-i şi auzindu-i pe cei premiaţi - s'a mărit în mine speranţa, cuprinzându-mi întreaga fiinţă. Puterea actuală, din foşti, bazată pe foşti şi pe formatismul unor bătrâni suficienţi şi lipsa de informare a unei părţi a ţăranilor din Bărăgan, din Moldova, din Oltenia şi din Dobrogea (căci ţăranul ardelean, bănăţean şi maramureşean e numai lumină în spiritul său!) puterea actuală, zic, nu va mai putea sta multă vreme, popândău mincinos în scaune ţinute prin promisiuni gonflate şi neonorate, în faţa acestui puternic spirit al schimbării ce există în ţară şi pe care teatrul românesc îl reprezintă emblematic.

Ediţia de acum a acestor premii ne întăreşte speranţa că foarte curând putem realiza mult necesara reconciliere naţională. Ea ne-a arătat elocvent şi cum putem s'o facem. Iată în sală au fost, pentru prima dată, şi cei care *"au servit dictatura"*, citind sau recitând texte elogioase ale nimicului, făcute de adevăraţii oameni ai regimului, precum Mircea Albulescu, Silviu Stănculescu, Adela Mărculescu, într'un cuvânt toţi actorii, demonstrând că s'au unit *"taberele"*, în realitate fiind vorba de două lucruri esenţiale care stau la baza reconcilierii: iertarea şi reprimirea în breaslă a celor ce-au greşit (cu voie şi cu nevoie) şi recunoaşterea celor primiţi că au fost derutaţi şi că acum au înţeles unde merge ţara, unde merge lumea, unde merge breasla şi ei merg cu ei, cei mulţi, edificaţi, implicaţi şi hotărîţi să scoată România din izolarea de moment în care o ţin foştii din dorinţa de a se menţine la putere.

Aşa cum în teatru cei care au greşit şi au fost colaborationişti şi-au făcut *"mea culpa"* faţă de ei înşişi şi faţă de breaslă, aşa se poate şi la nivelul întregii ţări.

Căci cei care au greşit, au colaborat - şi chiar au condus în socialism sunt o minoritate ce trebue ajutată să-şi recunoască *"culpa"* şi să fie primiţi de majoritate la trebă, dar nu în frunte.

COMUNISMUL, BOALA SOCIETĂŢII SECOLULUI AL XX-LEA

George VASU

Sunt jurist şi nu politolog, aşa că voi examina fenomenul numai prin prizma ***juridică*** a ceea ce s'a întâmplat în ţara noastră dela 6 Martie 1945, când au fost instalaţi la Putere ***comuniştii***, puţin la număr, circa 1.000 (din sursele anumitor statistici) de către U.R.S.S., patria bolşevismului.

S'a susţinut că societatea bazată pe proprietatea privată este una de exploatare, dar nimeni nu a putut dovedi această teorie marxistă, fiind neconvingător faptul că *"minoritatea datorată proprietăţii private exploatează imensa majoritate a poporului"*.

Statul comunist condus de un ***dictator***, ajutat de *"activişti de partid"*, oare nu a exploatat întregul popor, dând salarii de mizerie, hrană *"cartelată"* (carne, zahăr, ulei, pâine etc.) după 45 de ani de conducere comunistă? Oare ce a fost *"programul de hrănire ştiinţifică"* după 45 de ani de conducere comunistă?

Îmi aduc aminte de propaganda furibundă în timpul Plenarei C.C. al P.C.R. din 3-5 Martie 1949, când s'a atacat clasa ţărănească, la începerea desfiinţării *"gliei ţărăneşti"* dela sate, prin programul de colectivizare a agriculturii, care a dus ţărănimea *"la sapă de lemn"*.

Din aceste motive, tineretul a fugit la oraşe, unde s'a încadrat în *"noua structură comunistă"*, iar la sate au rămas bătrânii, care s'au stins pe rând, dar nu înainte de a fi chinuiţi, pentru grăbirea sfârşitului...

Statul comunist de tip dictatorial se conducea după *"legi"* votate de M.A.N., foarte puţine la număr, prin decrete, H.C.M., ordine, instrucţiuni, regulamente, prin *"hotăriri ale C.C. al P.C.R."*, prin ordine dela raionul de partid sau judeţeana de partid sau dela regiunea de partid, atunci când acestea s'au desfiinţat în ţara noastră.

În anul 1948, după abolirea Monarhiei prin Decretul 363 din 30 Decembrie 1947, monarhie care constituia o piedică în calea dezvoltării ţării spre un regim de *"democraţie populară"*, aşa cum arată *"Proclamaţia Guvernului"* către ţară citită la radio la ora 18 în ziua de 27 Decembrie 1947, se instalează aşazisa *"democraţie populară"*.

Aşadar, socialismului şi mai apoi comunismului din ţară i s'a spus Democraţie populară, deoarece se ştie că Românul este adversar *"din naştere"* al ideii de comunism. Mai târziu i s'a spus *"democraţie socialistă"*, dar, de fapt, a fost dela început până la sfârşit, timp de 45 de ani, ***o dictatură comunistă***, care a condus societatea românească.

După lovitura de stat din 23 August 1944, s'a repus în vigoare, prin Decretul regal 1626 din 2 Septembrie 1944, Constituţia României din 1866, cu modificările din 29 Martie 1923.

Astfel că, după cel de-al Doilea Război Mondial, ***România a fost stat de drept*** dela 23 August 1944 şi până la 6 Martie 1945, deci circa 6 luni, timp în care au fost puşi la conducerea societăţii comuniştii, de către U.R.S.S.

În anul 1948, în luna Iunie, s'a emis decretul de naţionalizare a mijloacelor de producţie dela oraşe şi sate (morile ţărăneşti, joagărele etc.)

În 3-5 Martie 1949, la Plenara C.C. al P.C.R., s'a hotărît colectivizarea agriculturii, colectivizare care s'a terminat abia în anul 1962. Trebue să subliniez că ţăranii au fost terorizaţi ***cu cote obligatorii***, cu legea *"sabotajului"*, cu închisoarea, cu deportări în Bărăgan, muncă forţată la Canalul Dunăre-Marea Neagră etc. Greu i-a fost comunismului să îngenuncheze ţărănimea, care a format ***baza armatei române*** în toate războaiele, *"talpa ţării"* cum o numeau politicienii dintre cele două războaie mondiale.

După părera mea, comunismul ***a atacat în primul rând credinţa în Dumnezeu, prin Decretul 358/1948, desfiinţând Biserica greco-catolică română, dând locaşurile şi celelalte bunuri Bisericii ortodoxe române.*** Astfel, comuniştii au reuşit ***să dezbine poporul român din punct de vedere spiritual***, pentru ca apoi dominarea să fie uşoară. Comunismul, boala socială a secolului XX, a continuat lupta împotriva credinţei în Dumnezeu, prin demolarea bisericilor din Capitală, pentru a-şi putea construi *"palat spre nemurire"* în centrul Bucureştiului, neţinând seama de bisericile distruse.

Prin Decretul 92/1950 s'au naţionalizat casele dela oraşe într'o formă *"barbară"*, deoarece nu s'a respectat nici *"litera şi nici spiritul legii"* promulgată de statul comunist, motiv pentru care instanţele judecătoreşti de după 1990 au început cenzura actelor de naţionalizare abuzivă.

Despre aceasta însă, voi vorbi într'un articol viitor.

Va urma.

OLTENISME

Ionel RĂDULESCU

•...FENOMEN SOCIAL... Hoţii de buzunare sunt în marea lor majoritate ţigani tineri, bine îmbrăcaţi (să nu fie uşor de observat), cu alură sportivă şi mişcări iuţi, vocabular deocheat, codificat şi priviri focoase asupra victimelor, luate în colimator. Craiova colcăie de şuţi organizaţi în găşti, haite care operează prin tramvaie şi autobuze, la orele de vârf, când vin oamenii dela muncă. Naşparliii au şi ei locurile lor de *"muncă"*, repartizate pe zone ale oraşului, cu vad întens, târgul de săptămână, marile pieţe, gările şi autogările. Atacă'n trombă, la comanda unui capo, care alege victima, dar *"operează"* unul singur, folosind o plasă, o pungă de plastic sau un ziar, pentru a masca buzunarul victimei. Au lame fixate pe degete, cu care taie curelele genţilor, sacoşelor sau îmbrăcămintea. Când sunt depistaţi, tot ei sunt cei care ţipă'n gura mare şi fac scandal, sub privirile pasive ale celor din jur, care nu se bagă. Noii miliţioneri în uniformă nu se urcă în mijloacele de transport în comun supraaglomerate, iar dacă din greşeală a apucat unul în civil, acela nu se amestecă, de frică. Poliţia se vaită de lipsa cadrelor în lupta împotriva acestui flagel social, dar când *"Iliescu-apare, noua miliţie răsare"*, din pământ, din iarbă verde, ca frunza şi ca iarba, să-l apere de mânia norodului...

•...COŞUL CU GUNOI... Într'un eventual clasament naţional al curăţeniei marilor oraşe din ţară, Craiova n'are cum să piardă ultimul loc! Obişnuitele coşuri de gunoi din parcuri, grădini publice, staţii de autobuz sau tramvai, rare ce-i drept, sunt aproape goale. Totul se aruncă pe jos, urmarea lipsei de educaţie civică şi-a bunului simţ, pasate dela o generaţie la alta...

•...Liderii asociaţiilor, sindicatelor şi ligii studenţeşti din Craiova s'au reunit pentru a găsi răspunsul la întrebarea: - *Se justifică existenţa sindicatelor studenţeşti într'o societate democratică? Sunt ele reprezentative? Cunosc studenţii statutele lor?* Răspunsul obţinut: - *Singura politică a lor trebue să fie promovarea valorilor în spirit academic !!* Oare doar atât?

•...ÎNCEPUTUL SFÂRŞITULUI... Cartelul Sygma Craiova cu 19 sindicate şi peste 15.000 membri plănuieşte acţiuni greviste de amploare împotriva Executivului comunist, care refuză de aproape jumătate de an să discute indexarea salariilor cu marile centrale sindicale. Cazul Reşiţa a revenit în actualitate, dar foarte curând, toată ţara va deveni un lanţ de Reşiţe explosive.

•...AUROLACII... Lângă hotelul *"turistic"* Jiul din Craiova (mai tot timpul gol, din cauza tarifelor exagerate) s'au aciuit copiii străzii, majoritatea tuciurii, care au inventat o nouă îndeletnicire. Au prins câini vagabonzi, le-au legat o sfoară de gât şi-i asmut asupra trecătorilor, care-o rup la fugă îngroziţi, spre deliciul puradeilor.

•...INCENDIATORII... După aproape trei luni de aşteptare a început la Judecătoria Craiova procesul celor trei inculpaţi minori, consideraţi autorii incendiului care-a distrus din temelii Sala Polivalentă a oraşului. Instanţa a hotărît menţinerea arestului preventiv şi transferarea inculpaţilor în Centrul de reeducare a minorilor Craiova, până la următorul termen de judecată.

•...INDUSTRIA FISCULUI... Impozitele şi taxele locale pe '95 i-au adus (şi) pe olteni în pragul disperării. Văcăroidul iliist injectează colapsului economic fiscalitatea demenţială. La o clădire pe 500 mp. din zona centrală a Craiovei, valoarea impozabilă e de 16.800 lei/mp, respectiv 8.400.000 lei, la care se aplică 1% din valoarea de asigurare, ceea ce înseamnă un impozit exagerat, adăugat celorlalte taxe, biruri şi peşcheşuri care-l sufocă pe cetăţean şi-l fură ca'n codru!

•...UNDA DE ŞOC... În învăţământul doljean, anul şcolar '94-'95 a adus la conducerea Inspectoratului şcolar oamenii regimului burghezo-moşILIESC, membrii şi simpatizanţii partidului comunist-pedeserist-părinte! Încet, dar sigur, practicile comuniste din grădiniţe, şcoli, licee au reintrat pe făgaşul ceaușist demolator al principiului: *"din rahat bici, să pocnească"*! Lipsesc manualele şcolare, sănătatea elevilor e periclitată, învăţământul se face după ureche, de către suplinitori incompetenţi, sălile de clasă sunt congelatoare, lipsesc spaţiile de învăţământ, iar şcolile vechi stau să cadă, mentalităţile şi năravurile sunt greu de schimbat, iar la ţară situaţia e dramatică. *"Revigorarea"* învăţământului doljean, mediatizată prin lozinci sforăitoare a început cu înlocuirea directorilor de şcoli care nu simpatizează criptocomunismul democraţiei originale.

Nou cabinet dentar

DR. ADINA ŞTEFAN
ŞI ASOCIAŢII

Tratament dentar pentru întreaga familie

PLOMBE
PROTEZE

PUNŢI
EXTRACŢII

TRATAMENT DE GINGII
TRATAMENT COSMETIC
CHIRURGIE, IMPLANTURI

•Acceptăm toate planurile de asigurare
•Acceptăm VISA şi MASTER CARD
•Termene de plată flexibile

Tel.: (416) 498-7522
5, Fairview Mall Dr., Suite 240
Don Mills & Sheppard
Toronto

COMEMORAREA A 240 DE ANI DELA DESCHIDEREA OFICIALĂ A ŞCOLILOR DIN BLAJ

Nidia BELCEA

În mijlocul Ardealului, la confluenţa celor două Târnave, acolo unde orizontul se deschide larg spre Munţii Făgăraş şi Apuseni, se găseşte Blajul, mica Romă cum îl numeşte Eminescu, oraş despre care Ion Heliade Rădulescu spunea că: ***"De aici a răsărit soarele Românilor"***.

În acest orăşel modest, acum 240 de ani, au fost deschise Şcolile Româneşti ale Bisericii Române Unite cu Roma, o sămânţă ce părea cât a boabei de muştar, dar care, şi-a ţinut într'adevăr făgăduinţa şi a mutat munţii (sau... hotarul de pe munţi). Aceste şcoli dela Blaj şi mişcarea naţională-socială-culturală ce s'a dezvoltat în strânsă legătură cu ele, sunt cheia de boltă pentru istoria modernă a Românilor atât din Transilvania cât şi de pretutindeni.

În urma infamului pact *"Unio Trium Nationum"* întocmit între Unguri, Secui şi Saşi, de veacuri, Românii din Transilvania, cu toate că majoritari, erau doar *"toleraţi"* pe pământul lor. Poporul român vieţuia, cum spune Iorga, *"supus, umilit şi batjocorit de toate celelalte neamuri, popor de ţărani iobagi... care n'aveau organizaţia sa politică... şi-şi rezema întreaga sa existenţă pe limba şi trecutul său."* Continuitatea poporului român în Transilvania, chiar în aceste condiţii, a fost asigurată de un trai segregat în sate, cu portul, tradiţiile şi mai ales limba sa. Începând însă din secolul al XVII-lea, situaţia se schimbă. ***Unirea cu Roma din 1700 şi deschiderea Şcolilor din Blaj la mijlocul secolului al XVIII-lea, s'au petrecut într'o perioadă de răscruce istorică în care, ca niciodată până atunci, fiinţa poporului român era ameninţată*** de noi fenomene ca:

- presiunea calvinismului, cult născut din Reformă şi adoptat de marea majoritate a Ungurilor, şi,
- creşterea naţionalismului maghiar cu programul său de desnaţionalizare-maghiarizare a populaţiei româneşti, care îşi găseşte unealta în instituţionalizarea învăţământului de masă.

Acestor pericole, Biserica Blajului le-a răspuns prin aşezarea de şcoli româneşti ce au ridicat prin carte noile generaţii de Români, le-au format conştiinţa naţională, i-au pregătit să reziste vremurilor şi să privească înainte spre înfăptuirea de idealuri de libertate şi unitate a tuturor Românilor.

Ele au fost primele şi au rămas vreme de 100 de ani cele mai temeinice şcoli româneşti din toate provinciile locuite de Români. În timpul înfiinţării Şcolilor din Blaj, în Principate exista un triplu învăţământ: grecesc, slavonesc şi românesc. *"Şcoala elinească era pentru boieri, cea slavonească pentru preoţii din Iaşi şi oraşele mari, iar cele româneşti pentru umilii preoţi din sate"* **(N. Iorga)**. Aceste şcoli n'au creat însă o cultură românească, căci cele româneşti erau foarte sumare iar la cele greceşti *"...tendinţa era... de a proscrie limba română şi a acredita părerea despre incapacitatea ei în predarea ştiinţelor"* **(D. Săineanu** - *Istoria Filologiei Române*, Buc. 1985).

Pentru toate ţinuturile locuite de Români, "regenerarea gândirii româneşti" a venit prin şcolile Blajului, care cu ***profesori români şi predând în limba română sunt creatoarele unei strălucite culturi româneşti, culturâ militantă, pusă în slujba afirmării naţiunii.***

Unirea cu Roma a deschis tinerilor teologi ardeleni drumul către şcolile catolice din Roma şi Viena. Pentru a-şi scoate din bicisnicie neamul, primele generaţii de preoţi astfel formate, au trecut la aşezarea de şcoli acasă la ei. Astfel, la 31 August 1738, sub păstorirea Episcopului Inocenţiu Micu-Klein, clerul adunat în Sinodul dela Blaj, cere să se zidească mânăstire şi şcoală şi se leagă a strânge banii pentru acesta.

În 1741, când s'a aşezat piatra de temelie a Mânăstirii Sfânta Treime, s'au întemeiat şi Şcolile din Blaj. Deschiderea lor oficială a avut loc în ***Octombrie 1754,*** după terminarea construcţiilor. Cum Episcopul Inocenţiu Micu fusese forţat să ia calea pribegiei, deschiderea a făcut-o urmaşul său, Episcopul Petru Pavel Aron care spune cu această ocazie: *"...Am socotit de lipsă... acum întâi... acestei însemnate turme să se deschidă fântânile darurilor..."*

Profesorii au fost călugării dela Mânăstirea Sfânta Treime, educaţi la Colegiul *"De propaganda Fide"* din Roma, adăugându-li-se preoţi de mir, pe măsura creşterii numărului elevilor.

Şcolile deschise la această dată au fost trei:

- ***Şcoala elementară sau de obşte,*** prima treaptă de învăţământ, începută cu un an de studiu, evoluează până la 1784 la trei ani schimbându-şi numele în ***Şcoala Normală,*** în care se preda scris, citit, aritmetică, noţiuni de economie rurală şi elemente de ştiinţe. ***Învăţământul era în limba română.***
- ***Gimnaziul sau Şcoala Latină,*** a doua treaptă de învăţământ, ajunge până în 1765 la cinci ani de studiu. Menirea ei era de a mijloci şcolilor cunoaşterea limbilor, dar şi *"ceva cunoştinţe a ştiinţelor"*. Locul de cinste îl ocupă Limba latină (limba oficială în administraţia Imperiului). ***Limba de bază era însă limba română:*** orele de cateheză, predicile, explicaţiile la lecţii şi traducerile erau în limba română. ***Predarea limbii latine a pus baza dezvoltării Şcolii Latineşti, creind mediul în care au încolţit şi crescut ideile Şcolii Blăjene asupra istoriei, limbii şi filologiei.***

Şcoala s'a deschis cu 74 de elevi şi în primul secol de funcţionare a dat circa 8.000 de absolvenţi, tot atâtea surse de luminare pentru oropsitul popor român.

- ***Seminarul Teologic*** din Mânăstirea Sfânta Treime asigura viitorilor preoţi o pregătire temeinică atât în *"ritual şi îndeplinirea cu evlavie a rânduielilor bisericeşti"* cât şi în Teologia Morală şi Dogmatică. Iniţial cursurile durau doi ani, ajungând în 1832/1833 la patru ani. Seminarul a fost prima şcoală românească de teologie cu studii sistematice de un nivel superior. Într'un secol de funcţionare a dat Transilvaniei ***2.100 de preoţi.***

Aceste prime şcoli se dezvoltă în anii ce urmează, astfel că între 1832-1848 una din şcolile Blajului are rangul de ***"Liceu"*** ,ceea ce în Imperiul Austro-Ungar însemna învăţământ universitar. ***La Blaj a funcţionat deci prima Universitate Românească, ce cuprindea două facultăţi:*** Academia de Teologie de patru ani şi Facultatea de Filosofie de doi ani, în care se preda Filosofia, Istoria Universală, Geografia, Fizica, Matematica şi Religia. Limba de predare în Facultatea de Filosofie a fost la început latina. ***Simion Barnuţiu însă începe predarea filosofiei în lima română, pilda lui fiind urmată cu entuziasm de ceilalţi profesori.***

Şcolile dela Blaj au constituit dela început un ciclu complet, dela învăţământul primar, la secundar şi superior. ***Aceste şcoli formau un tot organic, în care se realiza o unitate între educaţia religioasă, morală, culturală şi naţională.*** În tot timpul existenţei lor, acest principiu a rămas călăuzitor pentru şcolile Blajului.

Continuare în numărul viitor

"VIE-ÎMPĂRĂŢIA TA"

Pe Ucenicii-I învăţându-i, Iisus ne dă la fiecare,
În rugăciunea Lui Domnească, tezaur greu de pietre rare...
Cuvinte simple se par toate, dar, în adânc, nu orice minte
Ne poate tâlmăci-înţelesul dumnezeieştilor cuvinte...
La suprafaţă's ape limpezi ca de izvor, dar au în ele
Atât adânc precum adâncul cel pururi plin de sori şi stele,
Şi, fericit e cel ce însuşi mărgăritarele lor toate
Ce'n adâncime sunt ascunse, cu mintea lui le poate scoate...
Acela e ca un scafandru ce, din adâncul fund de mare,
Îi scoate lumii, ca şi sieşi, comoară de mărgăritare!

De-atunci pân'la sfârşitul lumii cât vor avea de curs milenii.
A Lui domnească rugăciune vor tot rosti-o pământenii,
Dar cei mai mulţi din toată turma, ce caerul îşi torc sub Cer,
Spre Tatăl Nostru-înălţând rugă, nu şti-vor dela el ce cer,
Şi cine fruntea-şi sus va ţine sau în picioare poate sta,
Când împlini-s'ar ce Lui cerem în: "Vie-Împărăţia Ta"?...

O, cugete adânc tot însul la rugăciunea lui străveche,
Asupra-acestor trei cuvinte, în lume fără de pereche,
Şi, la'ntrebarea ce-şi vor pune, lui fiecare aş răspunde:
Asupra cui să vină oare "Împărăţia Lui", şi unde?...

Ce-ai face tu, dacă-Împăratul pe care-L chemi, ar fi anume
Un Împărat stăpân pe-o ţară, şi nu acel Stăpân pe lume?
Şi ce-ai simţi dacă-Împăratul acelei ţări, rugat de tine,
Ar vrea din tronu-i să coboare, şi-ai şti că'n casa ta el vine?
Au nu, ca beat de fericire, ţi-ai face casa o grădină,
Să fie toată'n flori gătită, şi toată de lumină plină?..
Nu vei căta'n cât mai frumoase şi'n cele mai de preţ veşminte,
Întru supusă-întâmpinare, cu flori de crin să-i ieşi nainte?...
Nu căuta-vei tu vorbirea cea mai smerită să ţi-o faci,
Ca, Împăratului tău-oaspe, înfăţişându-te să-i placi?...

N'ai căuta să-ţi umpli masa cu multe bunătăţi alese,
În capul ei să stea-Împăratul, ca celor mai de cinste mese?...
Nu te-ai împrumuta cu aur, ca astfel lui ieşind în cale,
Nimic din tot ce mai de preţ e, să nu lipsească mesei tale?
Ştiind că, după ce-Împăratul va sta la masa ta aleasă,
Vei fi bogat, şi-o să te cheme şi Împăratul tău la masă?...

O, limba omului nu poate, şi-nici vreo lacrimă din geană
Să glăsuiască bucuria şi fericirea pământeană
Ce le-ai simţi din tot adâncul, tu, omule, - dar înşelat -,
Dac'ai primi la masa-ţi plină pe pământeanul Împărat,
Cu socoteli înşelătoare, cum pe pământul morţii sânt,
La fel de'nşelătoare toate şi toate pier ca fumu'n vânt!...

Dar, spune-mi: tu, la rugăciunea Domnească, - din adânc de vremi -,
Când: "Vie-Împărăţia Ta" zici însuţi, cătând la Cer; pe cine chemi?
Chemi pe-Împăratul care'n Ceruri Îşi are Tronul cel mai greu,
Şi veşniceşte peste toate neclătinat: pe Dumnezeu...
Chemi pe-Împăratul care poate etern Coroana să şi-o poarte;
Care, fiind Izvorul Vieţii, nu poate fi atins de moarte,
Pe lângă care, Împăratul cu pământeasca lui coroană,
E doar o biată nălucire ce moartea o alungă'n goană...

De ce, dar, spre-Împăratul morţii atâta cinste tu ridici,
Iar Împăratului din Ceruri zici: "Vino"I, dar nu ştii ce zici?
Că, dac'ai şti ce zici, chemându-L, şi dac'ai crede că El vine,
Tu aşteptându-L, - n'ar mai creşte atât pustiu de moarte'n tine -
Ai smulge spinii ce spre uşa-ţi cresc ca pe-întinsul unei stepe,
Ca'n uşa-ţi El venind să bată, în spini să nu se mai înţepe...
În locul spinilor ai face să crească'mbătătoare flori:
L-ai aştepta cu crini în braţe, şi'n inimi cu adânci fiori;
I-ai pune masă-Împărătească, să intre'ntreaga Lui Lumină,
Şi'ntru soborul Lui cu tine, să steie la plăcută cină!...

De ce, dar, buzele-ţi zic: "Vino", când a ta inimă-i o piatră,
La care, de-ar bătea-Împăratul la uşa ei cu rece vatră,
Cătând în ea, un ceas din noapte, - ca'ntârziatul a petrece -,
Doar între broaşte şi şerpi vineţi ar aţipi pe vatra rece?...
De ce-L mai chemi pe Cel din Ceruri ce toate'n mâna lui le ţine,
Când nu şi inima ta-L cheamă, când ştii că n'are loc în tine?...

La cine zici, neroadă gură, ca-Împărăţia Lui să vie?
La un viu mort, pe care Duhul l-a părăsit ca pe-o pustie?...
Pe ce drum ar veni la tine, când eşti atâta de departe,
Şi-ai aşternut pe el doar hârburi, şi prund tăios de sticle sparte
Sădit-ai oare pe tot lungu-i vreun pom, sub ramurile cărui, -
De nu mai mult -, un pic de umbră măcar, pe drumul lung să-l dărui
Săpat-ai oare vreo fântână, din care-ar bea Cel prins de sete,
Care sorbit-a, pentru tine, oţet cu fiere din burete?...

Au ce faci tu, când pe-Împăratul Îl chemi din Cerurile Sale?
Ce bucurii trupeşti I-ai face? Cu ce flori vrei să-I ieşi în cale?
Cu mătrăgună şi cucută? Au cu scaieţi ai vrea să ieşi.
În loc de ramuri înflorite şi'mbătătoare de cireşi?...

Ce flori în inima-ţi sădit-ai, ca'n vecinicie să le porţi,
Să-I ieşi în cale, viu luceafăr, nu stinsă candelă'ntre morţi?...
Cu cât, mai jos ca pământeanul, e Cel încununat de spini.
Că Lui, nu vrei să-i ieşi în cale, ca pământeanului cu crini?

Cu cât e mai prejos Prea-Naltul, - şi pământeanul e mai nalt -,
De nu-l pui masă-Împărătească, precum ai face celuilalt?...
Cum poţi uita că: El-Eternul, s'a răstignit, să-L ai icoană;
Nu pământeanul ce pe fruntea-i, vremelnic, poartă o coroană?...

Şi, totuşi, tu te dărui clipei - la cel Etern făr'a căta -,
Pe când, din ale Lui cuvinte, zici: "Vie-Împărăţia Ta"I...
Unde să vină, când în tine, în loc de-a Lui Împărăţie,
S'a întins pustiul fără soare, cu noapte ca de vecinicie,
În care urlă uraganul ca într'ale lui Satan hârtopae,
Să nu mai crească floarea milei, sau a iubirii de aproape?...

Aprinde'n inima-ţi iubirea a Celui din Eternitate,
Să vezi în fiecare semen de pe pământ că ai un frate;
Alungă-l pe Satan din tine, cu toate-a lui viclene şoapte,
Să fie în tine numai soare, şi'n veci să nu mai fie noapte!...

Vei fi Lumină din lumină, iubind pe Dumnezeul Slavei;
Cu Împăratul fi-vei una: El va sta'n tine, tu'n El sta-vei;
Întru toţi oamenii, iubirea se va'nălţa, - un Cântec sfânt -,
Şi voia Lui va fi să fie precum în Cer, şi pe pământ!...

Atunci, Cereasca-Împărăţie, tu, frate, n'o vei mai căta.
Că-Împărăţia Lui, chemată, va fi şi - Împărăţia ta...
Ea se va oglindi'n tot chipul, şi'n tot surâsul, la oricine,
Şi'ntru eternitate fi-va în fiecare, - deci, şi'n tine I....

Vasile MILITARU

VASILE POSTEUCĂ

10 Septembrie 1912,Stăneştii de jos, jud. Rădăuţi - 6 Decembrie 1972, Chicago

"POEME DE SUFERINŢĂ, CREDINŢĂ ŞI DOR"

Gheorghe RĂDULESCU

Urmare din numărul trecut

Poetul parcă îşi prevedea sfârşitul, visul se preschimbă în realitate şi realitatea în vis, însă un vis ciudat, un vis al totalităţii spiritelor adunate de suferinţă şi dor: *"Am să mor cum moare un cocor / Toamna, pe un capăt de ogor, / Legânând în ochii'n-lăcrimaţi, / Cetele fraţilor plecaţi / Spre azurul zărilor din Sud, / M'or striga şi n'o să-i mai aud / ... / Speriat de cea din urmă clipă, / Voi porni, prin vis, într'o aripă, / Dară zborul negru, zbor ciudat, / M'o purta, tăcut, spre alt veleat, / Şi voi râde: - Cum mă simt de bine...? / - Lumea toată s'a mutat în mine."*

Volumul *"Poeme ghivizii"* (cu un titlu deosebit, deschide o paranteză spre un alt orizont poetic) a apărut la Mexico în 1962, - Vasile Posteucă cu versuri şi Nicolae Petra cu desene. Combinaţia sau mai exact influenţa artei plastice sau a muzicii, privind poezia au o istorie şi o tradiţie mai veche, simbolismul este relevant prin perspectiva pe care i-o deschide Baudelaire, în sonetul *"Correspondances"*, René Ghil prin *"Le Traité du verbe"* ajunge să constate că instrumentele muzicale corespund prin sunetele lor anumitor culori; Rimbaud în poemul *"Voyelles"* vrea să demonstreze că vocalele corespund şi ele culorilor, de exemplu A-negru, E-alb, I-roşu, U-verde, O-azur. Caracterstici în sensul muzicii, ale artelor în general, ale corespondenţelor, întâlnim şi la Verlaine în *"Art poetique"*, la Mallarmé în *"L'Avant-Dire"*, la J.K. Huysmans, ori în *" Le Manifest du Symbolisme"* de Jean Moréas etc. Un aspect evident în această direcţie, privitor la arta plastică, îl întâlnim în Anglia în poezia Prerafaelită, premergătoare decadentismului, prin ideile şi concepţiile în critica estetică a artelor plastice ale lui John Raskin, în aşa fel încât în 1848, pictorii: Dante Gabriel Rosetti, Holman Hunt şi J.E. Millois pun bazele mişcării prerafaeliste denumită *"Frăţia"* (The Pre-Raphailite Brotherhood), iar datorită lui Dante Gabriel Rosetti, care era pictor şi poet, s'au aplicat concepţiile prerafaelite ale *"Frăţiei"* şi în domeniul literaturii, editând împreună cu acest grup revista *"Germenul"* (The Germ). Avansând această idee s'a ajuns la decadentismul şi estetismul lui Oscar Wilde în epică şi poezie, continuându-se în secolul al XX-lea în romanele Irlandezului James Joyce, ale lui David Herbert Laurence, Aldous Huxley şi în poezia lui T.S. Elliot. Acelaşi lucru însă şi mai evident s'a întâmplat cu expresionismul, curent prin excelenţă german, având la bază pictura olandeză a lui Van Gogh, a Belgianului James Ensor şi a Norvegianului Edward Munch, iar printre pictorii germani îi găsim pe Fritz Bleyl, Eric Heckel, Ernst-Ludwig Kirchner şi mulţi alţii, cât şi prin gruparea *"Blaue Reiter"* dela München sau acei dela Berlin, Dresda ori Viena şi anume pe Vassily Kandinski (mai târziu pictor de factură abstractă), Alexey Jawlensky etc., având corespondenţi în literatură pe scriitorii Th. Däubler, G. Heym, R.J. Sorge şi pe poetul expresionist austriac Georg Trakl. Cam acelaşi lucru credem că s'a întâmplat şi cu atracţia poetului V. Posteucă, poet tradiţionalist, cu mari deschideri spre orizontul liniilor drepte, îndoite, curbate, ori ovale, spre suişuri ale semnificaţiilor abstracte, ale lui Nicolae Petra, linii care corespund sensurilor poetice, dela titluri la ideea şi motivul inspirator ca:*"Simpla învăţătură"*, *"Dragoste (1 şi 2)"*, *"Muncă"*, *"Singurătate"*, *"Visări"*, *"Judeţul"*, *"Minciuna"*, *"Egoism"*, *"Fericire" (1 şi 2)*, *"Bucurii"*, *"Prietenie"*, *"Răzvrătire"*, *"Dăruire"*, *"Prudenţă" (1 şi 2)*, sfârşind cu o pagină albă cu poemul intitulat *"Alb"* (pagina 116 din Predici), poem care ar dori să lege în abis, la Dumnezeu unitatea de nedespărţit între linia izvorită din penelul lui Nicolae Petra şi Ideea spre rugăciune a lui Vasile Posteucă:*"Ţi-a sărutat penelul Dumnezeu: / Ai rânduit luceferii'n careu / Şi lemnul l-ai cioplit în vis, sfios, / De cruce străvezie lui Hristos. / De-aici se poate merge până'n rai pe jos... / Arând ogor în pagina virgină, / Plâng ca să-mi crească grâul de lumină / Al inimii smerite şi deschise; / Rană mi-i inima de cer, de vise, / Şi lutu-mi leagă aripa'n rugină... / Să'n-genunchem în alba mânăstire / Ca'n simfonia unui cer de lire, / Cinstind tăcerea'n rugă, omenească. / Lacrima noastră spune îndrăzneşte; / Că'n albul inimii, nimicul ştie... "*

Din nou Bucovina revine ca un leit motiv, ca un imn de slavă şi închinăciune în cutremurătorul poem, publicat la Mexico în 1963, *"Catapeteasmă bucovineană"*, poem care deschide porţile României, spre altarele lui Dumnezeu şi ale credinţei, dela Mitropolia şi bisericile Cernăuţiului spre Putna, Rădăuţi, Voroneţ, Suceviţa, Moldoviţa, Dragomirna, Sf. Ion cel Nou dela Suceava, spre inima României la *"Trei Ierarhi"* din Iaşi la şirul de biserici şi Patriarhia Bucureştiului, spre încercatele catedrale din Cluj şi Alba Iulia, spre Mitropolia Timişoarei. Dar, iată visul poetului: *"Sună trâmbiţa... Sună... / Vuieşte furtuna şi văd venind Cruciada... / Ard fagii Bucovinelor şi urcă'n baladă. / Icoana în care am înviat: Voroneţ / Aşa vei fi: Cu Domnul Ştefan în genunchi, / Şi'n vremea de-apoi, la judeţ. / Un fag bătrân, semeţ în gânduri şi trunchi, / Trăsnit în bătălie... Împărat fără jeţ, / Cu sceptrul: spadă. Fără coroană... Smerenia ce ţi-o ştia evanghe-liarul / Simfonizând cu gloria'n icoană, / Opri-va, vremii noastre minutarul... / Aşa va fi. Şi de va fi să fie / Un alt judeţ la capăt de pământ, / Şi-o altă biruinţă'n veşnicie, / Vor trebui toţi, în genunchi, în faţa lui, / În faţa Domnului, / Să tremure, să plângă şi să vadă, / Toţi negustorii, graşi de zarafie; / Pe ceruri Crucea preschimbată'n spadă... / Că altă lege n'are lumea mai de preţ, / Icoana sfântă dela Voroneţ..."*

În 1967, la Madrid, apare în Editura Revistei *"Drum"* volumul de poezii al lui Vasile Posteucă *"În marea şi'n morminte din noi"*, volum de profundă adâncime şi sensibilitate, din care izbucneşte alături de nota disperării, dar nu a dezjnădejdei şi a pesimismului, ci o notă puternic reliefată a indignării, a revoltei, a denunţării în faţa opiniei publice, monstruozitatea crimei comuniste, care a prădat ţara de suflete, de credinţă şi conştiinţe, pentru a le înlocui cu satanice semne ale mafiei gangstereşti, având scopuri bine definite în trista şi dramatica istorie a omenirii. Astfel volumul începe cu poezia *"Chemare"*, care are aspectul unui manifest turburător, în care se derulează parcă un film al victimelor şi al ucigaşilor: *"Se poate că sfărmându-ne pe roată / Călăii ne-au iubit (doar prea intens), / Avizi de-o'nfrigurare luminată, / ... / Săpând în stânca nebuniei sens... / ... / Icoane's astăzi urmele de cuie, / Sângele scurs: culoare şi parfum, / Prăpastia'n adâncul ei ne suie, / Şi desnădejdea ni-se'n-tinde'n drum... /... / Ni-s'a luat în lumea asta ţara, / Ca s'o zidim din sânge şi lumini, / Şi neamului să-i înmulţim comoara, / Din drumuri şi din lacrimi prin străini... / Fugari pe dimensiunea verticală, / Murim a nuntă, şi'nviind mereu: / Crescând din jertfă, rugă şi greşeală, / O'mpărăţie a lui Dumnezeu."*

Zbuciumul poetului este atât de sfâşitor de dureros şi dramatic, încât cuvintele lui sunt parcă şiruri de sânge şi lacrimi, căci numai un om care îşi iubeşte ţara şi neamul cu toată forţa lui spirituală poate să se mărturisească astfel: *"Sadună'n mine linişti de ruină / Şi'n gând îşi face noaptea adăpost; / Îmi amintesc de unde vin, ce-am fost, / Şi ard cumplit de-o sete de lumină. / Scrâşnesc ca piatra sub călcâi străin, / Şi inima durerii geme'n glie, / Dau să mai cred în viaţa ce-o să vie. / Dar sufletul mi-i baltă de venin. / Mi-i dor nestins de cer, mi-i dor de ţară. / Mă'ngân cu munţi şi ape, din lăută, / Şi steaua-mi ia mormântul şi mi-l mută / Mai în singurătate, mai în seară. /... / Târziu, în murmur de mistere / Înviu în mine cete de străbuni, / Şi par'că's cuib de vulturi în goruni, / Scriind răscruci de dureri şi tăcere..."* (*Pulberea pământului*).

Singurătatea şi pustietatea poetului este atât de crudă şi profundă în tragedia ei, încât parcă îşi destramă fiinţa, vorbind de dincolo de noi, dintr'o lume a nefiinţei, unde şi acolo este urmărit de aceleaşi suferinţe şi singurătăţi care vin, vin, ca o obsesie a unui dor, care îi macină ultima licărire a existenţei: *"Mă'mbăt din tine, nebăută atea,/ Tu, dorul şi singurătatea mea./ Mă'mbăt şi crescu-mi visul...dintr'o zdreanţă./ Din vraiştea din gânduri, din distanţă./ POate şi tu descoperi, mult mirată,/ Că lacrima din ochii mei te'mbată,/ Şi vezi, în nopţile de-aici, mistere/ De depărtări de aur, de tăcere./ Eu am murit de mult, şi dialogul/ Mi-i nunmai gândul, orbul şi ologul/ Vedere inlăuntru, mers în gol,/ Căutând în tine reazim şi simbol./ Ci tu-mi veghezi, din timpul tău, doar groapa/ Unde-am ştiut, cu focul şi cu apa..."*(*Târziu în noapte*).

Obsedat în dorul lui de ideea care îl chinuieşte şi-l zăvoreşte printre străini, poetul îşi plânge soarta şi se vede *"Fără ţară"*, precum este titlul acestei poezii: *"Mi-i inima poemul fără ţară, / Iar mintea, vântul bântuit de dor; / Doar pribegia, cu fereastra'n seară, / Îmi ţese din tăceri şi lacrimi, spor... /... / Mă'ngroapă Vestul, grohăind minciuna. / Din neam şi lege, mi-au făcut suplicii, / Aşa cum ne-au ucis în Patria străbună, / Hienele din târguri, veneticii... /... / Mi-a fost să-mi ştiu în alt tărâm comoara. / Aici am fost al doinelor: stinghere... / Vrea Dumnezeu ca să ne pierdem ţara / Şi s'o găsim, mai scumpă, lângă cer..."*

Persecutat de drame, de dor şi de moarte, o moarte românească însă nu printre străini, cu datini şi obiceiuri, ca toate cele de acasă, unde omul nu moare, ci merge pe cărarea arătată de steaua lui spre cer, unde moartea se preface în vis şi nuntă *"Că la nunta mea / A căzut o stea"*, tot aşa, mioritic, se vede şi Vasile Posteucă, dar moartea lui l-a răpus departe, printre străini, fără primirea şi spiritul întru cele veşnice ca'n ţară: *" Pe-un licăr de stea, / Şede casa mea. / Fluierul jeleşte / Moartea, românească... / Brad la căpătâi, / Vrere-ai să rămâi, / Lângă plai şi stână. / Drumul nu se-amână / Pomul de pomană, / S'a făcut coroană; / Gândul din tămâie, / Par'că-ar fi şi-ar ştie. / Sună, clopotare, / Până'n ceea zare, / Că-mi aleg mormânt / Pe-un colnic de vânt... / Stare lângă stare. / Stinge-o lumânare. / Valul de marmă / Mai deschide-o vamă."*

Sfârşitul poeziei este de un tragism sfâşietor, ca într'un vis halucinant, poetul se revede copilul de odinioară, însă un copil îmbătrânit de timp şi suferinţi, dornic pentru o nouă viaţă, viaţa însă este moarte cu adevărat: *"Mă'ntorc din exil, / Cărunţit copil, / Şi mă spăl la faţă. / Mir de nouă viaţă"*. (*Drum*).

Poet român puternic înrădăcinat în pământul patriei, legat prin toate fibrele spirituale de structura de veacuri a neamului românesc, Vasile Posteucă este în aceeaşi măsură creatoare şi un rapsod, un rapsod care crează şi prelucrează versul popular, îl cizelează, îl înnoieşte, îl cultivă prin cuvinte vechi şi regionale, dându-le sevă şi circulaţie în lirismul său încărcat de dureri, de iubire cerească şi pământească, înaripând poezia şi hrănind cititorul cu spiritul lui adâncit în misticismul neamului întru Cristos. Vasile Posteucă este un mire al poeziei româneşti, care şi-a aşternut sufletul pe hârtie ca florile de măr pe albastrul cerului, în primăvara românească. Poezia era în el un har, căci cu ea s'a înverdnicit de tânăr, ca orice Român talentat, însă *"sărac în ţară bogată"*, bogat la suflet ca dăruiţii lui Dumnezeu, pentru împărăţia veşnică. Poet prin tradiţie de sânge şi duh, publicist prin vocaţie şi pasiune, Vasile Posteucă este poetul creştin ortodox prin concepţie şi convingere de veacuri al neamului său nealterat de sectarisme şi alte anticreştinisme, ci un vajnic credincios al religiei ortodoxe şi al spiritului naţional. Prin el se rostogolesc râurile, se luminează obcinele Bucovinei, se înalţă crucile pe creste de munte, Românul care nu şi-a uitat neamul, credinţa şi limba, căci în limba *"Cazaniei"* lui Varlaam şi a *"Psalmilor"* lui Dosoftei şi-a scris poezia plină de durere şi de înălţare a sufletului spre Dumnezeu şi ŢARA.

"LIMBA NOASTRĂ-I LIMBĂ SFÂNTĂ"

PRONUME PERSONALE

sau pronume posesive şi adjective pronominale posesive?

Mihai S. DERDENA

Pronumele posesiv se studiază în clasa a VII-a. De ce atât de târziu şi nu în clasa a VI-a, dacă nu chiar în primul an de gimnaziu, aceasta-i o chestiune deosebit de importantă când se are în vedere necesitatea ca studiul părţilor de vorbire să se facă sincronic la limbile străine şi la limba română.

Însă, acum, vreau să semnalez modul incorect în care se predă de prea mulţi ani, pronumele posesiv. Iată, spre pildă, ce citim la paginile 41-42 ale cărţii *"Limba română, gramatică, manual pentru clasa a VII-a"* (Este vorba de manualul elaborat de foarte cunoscutul profesor Ion POPESCU şi publicat de Editura Didactică şi Pedagogică în 1991, cu valabilitate şi în actualul an şcolar):

"Pronumele posesiv nu are forme pentru persoana a II-a când sunt mai mulţi posesori. În locul acestuia se folosesc formele de genitiv plural ale pronumelui personal: al (a, ai, ale) lor.

Ai lor erau de faţă la venirea mea.

Pronumele lor (ai lor) nu este posesiv, ci personal, aşa cum sunt formele de genitiv singular lui şi ei (al, a, ai, ale, lui sau ei). Lui, ei şi lor sunt pronume chiar când stau pe lângă un substantiv, pentrucă nu se acordă cu el.

Tatăl ei este muncitor, al lui este profesor."

Opinez că vocabulele *lui, ei* şi *lor* sunt pronume personale numai când nu sunt însoţite de articol posesiv şi nu stau lângă substantive. Însă, prin schimbarea valorii gramaticale, ele devin fie pronume posesive, dacă sunt însoţite de articolul posesiv, fie adjective pronominale posesive, când stau lângă substantive. Argumentele, care mă îndeamnă să cred cu toată convingerea că *"al (a, ai, ale) lui"*, *"al (a, ai, ale) ei"* şi *"al (a, ai, ale) lor"* sunt pronume eminamente posesive, se prezintă astfel:

1. ele semnifică, asemenea tuturor celorlalte pronume posesive, ideea de posesiune, nefiind nici o deosebire între *"Ai lor erau de faţă la venirea mea"* (exemplul dat de autorul manualului ca să ne convingă că *ai lor* ar fi pronume personal) şi *"Ai tăi erau de faţă la venirea mea"* (*ai tăi* - pronume posesiv incontestabil);

2. şi ele înlocuiesc, conform definiţiei pronumelui posesiv, atât substantivul care denumeşte obiectul posedat, cât şi substantivul ce semnifică posesorul;

3. acordul în gen şi în număr al acestor trei pronume posesive cu obiectul posedat se realizează perfect cu ajutorul articolului posesiv, ceea ce este îndeajuns de deictic.

Nici când însoţesc substantive, cuvintele *"lui"*, *"ei"* şi *"lor"* nu pot fi pronume personale, ci devin adjective pronominale posesive, deoarece şi atunci ele exprimă deplin noţiunea de posesiune prin înlocuirea substantivului care denumeşte posesorul. Absenţa oricărui acord în această situaţie nu implică pierderea calităţii de adjectiv pronominal. Tot aşa stau lucrurile şi cu unele adjective propriu-zise. Bunăoară, cuvintele *"atare, atroce, bleu, bleumarin, eficace, feroce, gri, locvace, maro, perspicace, vivace"* şi altele nu se acordă în nici un fel cu substantivele pe care le însoţesc. În pofida acestui neajuns, nici un autor de manual de gramatică nu le exclude din categoria adjectivelor propriu-zise. Şi, pentrucă au aceeaşi formă la cele două genuri principale şi la ambele numere, ele se numesc adjective invariabile. Tor invariabile sunt, prin urmare, şi adjectivele posesive din sintagmele ce urmează celor în care se află adjective propriu-zise (în exemplele de mai jos).

Adjective propriu-zise: elevul *locvace*, eleva *locvace*, elevii *locvace*, elevele *locvace;* pantalonul *gri*, haina *gri*, pantalonii *gri*, hainele *gri*.

Adjective pronominale posesive: elevul *lui* (ei, lor), eleva *lui* (ei, lor) elevii *lui* (ei, lor) elevele *lui* (ei, lor); pantalonul *lui* (ei, lor), haina *lui* (ei, lor), pantalonii *lui* (ei, lor), hainele *lui* (ei, lor).

Regula, care stabileşte că pronumele ţine locul unui substantiv şi că, în consecinţă, nu poate sta lângă acesta, este încălcată dacă se admite că vorbele *"lui, ei şi lor"* din sintagmele de mai sus sunt pronume personale. Ele sunt adjective posesive deoarece înlocuiesc substantive ce denumesc posesori şi însoţesc substantive cu semnificaţia de obiecte posedate.

În încheiere, îi rog pe colegii care, predau gramatica limbii române să reacţioneze cu promptitudine, dar şi cu argumete irefutabile la punctul de vedere exprimat în acest articol. Să se aibă în vedere că *"Gramatica Academiei"* nu mai e considerată autoritate infailibilă.

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale din exil și din țară

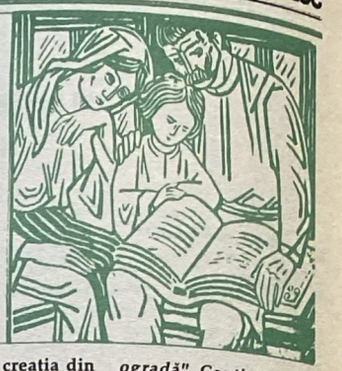

Îmi amintesc de un tablou al lui Ștefan Munteanu, în care sfinții din frescele exterioare ale Voronețului plecau la ceruri lăsând zidurile goale.

Pictarea în exterior a mănăstirilor exprimă, din punct de vedere teologic, o caracteristică specifică ortodoxiei noastre, după care sacrul nu este localizat numai în ***interiorul*** bisericii. Biserica nu este biserică înlăuntru și clădire în afară. Prin consacrarea ei de către episcop, în interior și exterior, ea devine nu numai sfântă, ci și sfințitoare. Voronețul, în cazul nostru, prin exteriorul frescelor, face sacrul să penetreze întreaga natură, totul din jur fiind invitat la banchetul Mirelui. O biserică, chiar nepictată în afară, *"îmbisericește"* lumea și o sfințește. Ca pom al raiului, biserica transformă lumea într'o prezență a raiului pe pământ. Țara, lumea, cosmosul apar ca o livadă mai mare având în mijloc Casa lui Dumnezeu.

Tragedia sugerată de Ștefan Munteanu e împărtășită și de Ovidiu Vasilescu. La amândoi e vorba de o pietă. De o Vinere Mare. O Vinere a ființialului românesc. Dacă la amândoi găsim structural un *"mergi la cer și Te așează"*, la Vasilescu găsim continuaraea de ***prohodire*** prin sporirea nuanței de *"primăvară dulce"*.

Cartea de poeme a lui Ovidiu Vasilescu ***"Cânturi pentru somnul Tău"***, prin titlu, face aluzie directă la o Vinere Mare care poate fi acea a lui *"Eli, Eli lama sabathani"*, dar și a unui anabasic istoric românesc transfigurat și subțiat spiritual până la o co-pârtășire a crucii într'un mod cirinaic.

Aspectul de *"primăvară dulce"* este realizat prin două metode:

1. Teologic, titlul nu e *"Cânturi pentru **moartea** Ta"*, ci pentru *"**somnul** Tău"*. Somnul este ***trecerea*** omului dela o zi la alta, dar Iisus dă cuvântului un sens cu totul deosebit. În fața mortului pe care îl va învia afirmă că *"nu a murit, ci doarme"*. Nu numai că morții îi răpesc toată puterea, dar o anihilează până a nu mai exista măcar semantic. Moartea își pierde boldul și devine ***adormire întru Domnul***. E tot ***trecere***, dar nu salt în neant, în neființă, ci trecere *"din moarte la Viață și de pe pământ la cer"*.

Poetul John Donne, în parabola înnotătorului, a subliniat destul de corect această ***trecere***. Cel Înviat a devenit Capul și *"începătura celor adormiți"*, iar noi ca Biserică suntem Trupul Lui.

2. Din punct de vedere poetic, Ovidiu Vasilescu face o întorsătură de 180 de grade a nuanței de ***prohodire*** prin accentul ce îl pune nu atât pe tragicul din versul liturgic al Vinerei Mari *"Mergi la cer și Te așează..."* ci pe *"Primăvară dulce..."* Interpretarea lui Ovidiu Vasilescu poate fi exemplificată, ca nuanță, cu hermineutica lui Paul Claudel din *"Un poet în fața Crucii"* în care aseamănă Potirul cu un crin. Baza potirului stă pe pământ, pe cosmos, pe om. Rădăcinile crinului penetrează, ca într'o noapte de Vinere Mare, în murdar, în păcat, transformând, transfigurând și sfințind totul în floarea de Potir - Crinul de Paște.

O reverberație de simboluri converg asupra Răstignitului. Neamul românesc ca un Răstignit, un Răstignit al neamului românesc, sau Răstignitul neamului omenesc. Orice interpretare se dă nu contează. Este Crinul-Potir căruia poetul i se face rapsod. Tocmai de aceea mult strecuratul titlu ajunge la aurul curat al simbolului. Aluzia la *"cânturile"* lui Dante Alighieri.

Până la răscrucea cu care merge ca idee cu desenul lui Munteanu în care sfinții din frescele Voronețului *"merg la cer"* ne oprim la poezia ce dă și titlul volumului *"Cântec pentru somnul Tău"*. De ce *"cântec"* și nu *"cânt"*? Oare nu citim pe copertă *"Cânturi pentru somnul Tău"*? Subtilitatea poetului ne duce din nou la Claudel - *"Un poet în fața Crucii"*. De asemenea, la Voroneț. Acolo *"cântecul"* românesc e tors și sublimat în *"cânt"* dantesc și psalm carpatic întruchipat întru celebrul *"albastru de Voroneț"*. Cum subliniam, acest Voroneț, ca biserică, exprimă modul românesc de percepere a sacrului, că tot cosmosul e Casa lui Dumnezeu, că țara noastră e străbătută, ca în mitologia creștină, de Dumnezeu și de Sfântul Petre, de-a lungul și de-a latul ei.

În vreme ce *"cântecul"* este o dimineață a lumii, *"cântul"* este o miezonoptică a ei. Universul *"cântecului"* nu este golit de sacru, ci prin puritatea lui participă voronețian, evident într'un mod indirect, la sfințenia și lumina lumii, în vreme ce *"cântul"* este o rostire și proclamare a sacrului, a unui univers ideal care se întrepătrunde cu cel al *"cântecului"*. Cânturile lui Dante din *"Infernul"* și *"Purgatoriul"* fac parte pictural din marea icoană a *"Paradisului"* care stă pe primul plan ca sublimare și sublim al existenței. Ceea ce este interesant la Ovidiu Vasilescu este tocmai subtilitatea acestei nuanțe aproape imperceptibilă pe care o subliniază.

Deși titlul cărții este *"Cânturi pentru somnul Tău"*, majoritatea poeziilor poartă numele de *"cântec"*, începând cu *"Cântec pentru somnul Tău"*. Ceea ce poetul vrea să sublinieze sunt cele două realități, anume, *"lume"* și *"lumină"* ca bipolaritate existențială între *"lumen"* care spune mai mult decât semanticul. Lumea este lumină. În acest sens poetul se caută prin toate cântecele. Nu e *"căutarea"* omului care și-a pierdut credința și-și comercializează *"angoasele"* fotografiat cu degetul arătător pe tâmplă ca să arate lumii cât este de *"frământat"*. Nici pe departe.

În poezia lui Ovidiu Vasilescu intrăm într'o prisacă. O livadă mare cât grădina raiului. Poetul care ne așteaptă la poartă e un copil care se miră de toate lucrurile. Nimic nu e urât sau banal. Privirea noastră *"împăroșată"* începe să se limpezească și să prindă anii precum Creangă cu ceaslovul ne trece peste podețul de mesteacăn al timpului, dăruindu-ne ca hrană magică alune pentru cei sprinteni la inimă și cuget. Fără să ne dăm seama intrăm într'o lume de vrajă în care totul e *"cântec"*.

Păsări, pomi, animale, anotimpuri, sentimente, situații, locuri geografice etc., absolut totul devine subiect de cântec: cântecul ciocârliei, al privighetoarei, al furnicii, al bobului de grâu, al salcâmului, al nașterii, al stelelor, al tristeții, al Carpaților și așa mai departe.

Un fel de ars poetica este *"Cântec pe stihul meu"*: *Eu vorbă lângă vorbă știu să pun, / așa cum Tu, pui lumea laolaltă, / că m'ai făcut din pensulă și daltă / și din zburătăcire de lăstun."* Poetul spune că nu e făcut din *"zborul"*, ci din *"zburătăcire de lăstun"*. Verbul *"a zburătăci"* include pe cel al zborului. Este zborul primar ca maturizare, ca o creștere și cristalizare a personalității. În Moldova spuneam: *"ți s'au zburătăcit copiii"*, adică au crescut, s'au maturizat, gata de a *"zbura"* în întemeirea unui cuib. Observăm fluența de crescendo a simbolurilor: pensulă, daltă, zburătăcire și lăstun. Lăstunul nu e o căutare de rimă, ci simbolul primăverii. Arta pentru poet e o transfigurare receptivă prin *"pensulă"*, o atitudine aproape violentă de a opri eternul lumii în artă, surprins în cosmos, prin *"daltă"*. Celelalte două simboluri plasează contemporaneitatea poetului cu geneza, omul contemporan cu Dumnezeu: *"Și cu tristețe parcă mă frământi, / pe care-o pui și'n cântecul de seară, / că uneori, mă simt ca o vioară, /.pe care Tu, neliniștile-ți cânți."* Închipuita contemporaneitate a creatorului cu Eternul, profund surprinsă de Vasilescu, dacă am încerca să o înțelegem din punct de vedere euclidian am ajunge la un dezastru liric exprimat, la prima lectură, ca un ceva nirvanic din punct de vedere filosofic, când nimicul fiind folosit ca *"măsură"* a lucrurilor devine o *"uitare"* a tuturor avatarurilor: *"Și cânți așa pe stihul meu uitat / și pentru-o clipă totul e uitare; / eternitatea pare trecătoare / și cu nimicul totu-i măsurat."* Deci dacă totul e cu nimicul *"măsurat"* nu am putea trage și concluzia că soarta omului, ca sublim al acestei filosofii, ar fi cea a contopirii stropului de apă cu oceanul? Nu pare ispititor de magnific?

Și totuși nu este chiar așa. În loc de ***contopire*** e vorba de o ***comuniune***. Poetul nu se ***dizolvă***, nu se ***pierde*** în divinitate ca în filosofia despre nirvana, ci dimpotrivă personalitatea lui este accentuată și mai mult prin comuniunea cu Persoana Supremă, ajungând până acolo *"că uneori, mă simt ca o vioară"*, ca un instrument de revelare al divinului. În momentul în care poetul ca creator ajunge să intuiască creația ca un micro-act divin în relație de reflectare al Creației *"și cânți pe stihul meu uitat"* este normal extazul *"și pentr'o clipă totul e uitare"*! Ne apropiem de miezul de taină al primei **clipe**, secunda primară care despică veșnicia cu cele două maluri: nimicul și creația din nimic. Exclamația *"eternitatea pare trecătoare"* devine atât de firească. Prin actul creativ poetul stă în fața cosmo-antropo-genezei: *"și cu nimicul totu-i măsurat"* (p.182). Ce vrea să zică acest ***nimic***? Adică Creatorul a creat lumea nu dintr'o materie primordială, ci din dragoste. Înaintea primei ***clipe*** nu există nici timpul, nici spațiul, nici materia ci numai Creatorul, Logosul, Cuvântul, care se identifică a fi Iubirea. Crearea lumii are o cauză, o explicație, care nu este ***nimicul***, ci crearea din nimic. În contextul simbolurilor din întregul poem acest *"și cu nimicul totu-i măsurat"* nu poate să ne ducă nici la Schopenhauer, nici la Nietzsche, ci la ceea ce se află după cortina primei ***clipe***. Era ***Voința*** și ***Iubirea*** Creatorului de a crea. Și cu *"nimicul"* lor, din punct de vedere material, *"totu-i măsurat"*, adică prin Iubire, scrisă cu majuscule. Iubirea ca măsură a tuturor lucrurilor.

Întâlnirea poetului cu Poetul, a creatorului cu Creatorul, oare nu e justificată cu exclamația *"eternitatea pare trecătoare"*? Este o repetare a scenei când Cuvântul înviat îi cere lui Toma să *"pipăie"*. Răspunsul lui e o exclamație. La fel la Ovidiu Vasilescu: *"Eternitatea pare trecătoare / și cu nimicul totu-i măsurat."*

De ce insist atât de mult la acest ***ars poetica*** a lui Vasilescu? Pentrucă e cu totul și cu totul deosebită. Ea exprimă înțelepciunea unui neam sedentar de mii de ani. Pur și simplu paradoxală. Cel care reprezenta Tu pentru poet e mort, am spune noi folosind *"logica"* euclidiană. Când dragostea, ca arc voltaic, devine revelație că acet tu, ca în filosofia lui Martin Buber, nu este *"you"* ci *"Thou"*, adică devine Tu pentru moartea Lui ce ți-ai propune omenește în jurământul tău de ucenic? Să-l răzbuni, nu ?

Cu toate acestea Ovidiu Vasilescu găsește altă soluție de rezolvare: o răzbunare dar creativă, dătătoare de viață și Lumină. Compasiunea din prima strofă, devine promisiune în cea de a doua, jurământ în a treia și rugăciune în cea de a patra. În special strofa a patra este un micropsalm de o concluziune de cristal:

1. Primul vers: *"Deci, lasă Doamne robul Tău să vadă."* Vederea în acest vers luată în context și în mod deosebit în relație cu versul patru nu este o vedere fizică, ci o iluminare și creștere în sacru, în bunătate, în dărurire. Simbolul Sfintei Treimi este ochiul din triunghi.

2. A doilea vers: *"să nu pășească luna'n pătrar"*. Când luna pășește în alt pătrar devine ce? Nu a curs destul sânge în numele semilunii? Până când rațiunea să ne fie religie?

3. Al treilea vers: *"să nu-ți dea buzna stelele'n ogradă"*. Continuă ideea din versul doi ca formă *"modernă"* de religie a materiei. Poetul vorbește despre niște *"stele"*, nu e așa?

4. Al patrulea vers: *"și să țin foc la candela'n altar"*. Deci o *"răzbunare"* prin lumină, prin creație, prin dăruire și ardere ca jertfă.

Ovidiu Vasilescu, prin jurământul care se transformă în pslam și rugăciune culminând bartimeic *"Doamne, să văd"*, iar apoi ca răsplătire jurământul de a fi *"candela'n altar"*, continuă în poezia românească pe marii creatori care au surprins în stih *"miracolul românesc"*. Punctul de poticnire pentru istoricii străini de istoria românească. E candela lui Ștefan cel Mare. De aproape 500 de ani nu s'a stins.

O caracteristică a neamului românesc spre explicarea *"miracolului istoric"* este și acea de a fi *"candela"* a Taborului. Munții noștri ne-au învățat să creștem la înălțimea celor doi munți care au schimbat ființialitatea neamului omenesc spre un Munte al Fericirilor și un Munte al Transfigurării.

În acest sens carpatinul Vasilescu privește taboric întreaga existență. Ce mult se înrudesc Carpații cu Muntele Transfigurării!

În lumina de *"candela'n altar"* a lui Vasilescu lumea devine lumină și la Cina de Taină a Luminii e invitat tot cosmosul la propriu și la figurat. E invitat *"firul de iarbă"*, *"amurgul"*, *"puiul de lup"*, *"mama"*, *"efemeridele"*, *"iepurașul"*, *"viermii"*, *"șerpii"* și chiar dezgustătoarelor creaturi poetul le adresează un *"cântec"* amintind de Sfântul Francisc.

Ca exemplificare a lui: *"Deci, lasă DOAMNE robul Tău să vadă"* poetul se oprește taboric chiar și asupra *"broaștei râioase"*. Pentru a ***vedea*** poetul se transpune în creația și creaturile lui Dumnezeu. Și iată o bijuterie ce o realizează prin onomatopeic: *"Aura, aura, aura nouă, / ceru' și apa, le sorb peamândouă. / Aură, aură sfântă, / lacu-i sub mine și cântă."*

Ca experiență, acum închideți ochii și recitați ultima strofă: *"Aură, aură, aură clată, / lacu-i sub mine o baltă stelară, / o orgă, - și cântul ce pare haihui -, / e scara pe care la Tine mă sui"*.

Și aceasta nu este unica poezie realizată într'un mod atât de original. În momentul când se scrie atât de multă poezie, o întreagă *"democrație"* a nechemaților, cartea de poeme a lui Ovidiu Vasilescu vine ca o bunăvestire în literatura română că încă se mai poate scrie poezie de mare întensitate lirică, de profundă spiritualitate și crudă frumusețe de metaforă.

Cartea costă $ 20 plus expediția și se poate comanda scriind la adresa:

Tudor Murgoci
P.O. Rockton Ont.,
Canada, L0R 1X0

BISERICA CREȘTINĂ

RADIOGRAFIA DRUMULUI SPRE EMAUS

Pr.Dr. Dumitru ICHIM

Din Joia Mare și chiar după Înviere, asistăm la diferite drame prin care trece fiecare ucenic al Domnului.

Drumul spre Emaus este o perfectă ilustrare, un prototip ce ar putea caracteriza pe fiecare și nu numai pe Luca și Cleopa. Cuvintele adresate lor: *"O, nepricepuților și zăbavnici cu inima"* sunt cartea de vizită a fiecărui ucenic.

Era Duminică. A treia zi când Iisus trebuia să învieze. Ce doi, Luca și Cleopa, părăsesc Ierusalimul îndreptându-se spre un sat care se numea Emaus, desigur satul în care unul sau poate amândoi locuiau, după cum vedem din oferta de găzduire peste noapte a Străinului.

Mergeau triști și posomoriți. *"Vorbeau și se întrebau între ei"*. Mai ales se întrebau între ei: A fost oare cu adevărat Mesia? De ce s'a lăsat prins? De ce s'a lăsat răstignit, umilit și batjocorit? Dezamăgirea cea mai mare a fost că Acesta le promisese că a treia zi va învia. Trecuse de amiază și acum se întorceau acasă cu tragedia omului trădat. Iisus nu putea să fie Dumnezeu de vreme ce a murit ca om și nu a mai înviat a treia zi.

"Și pe când vorbeau și se întrebau între ei, și Iisus însuși, apropiindu-se, mergea împreună cu ei". Discuția dintre ei era atât de intensă, întrebările ricoșau una de alta în căutarea unui răspuns că nici măcar nu observă că în compania lor mai e o persoană. Aceasta, ca să le atragă atenția de prezența ei, îi întrerupe cu o întrebare care, prin șocul ei, îi va pregăti pentru dialog. Fără de ea ar fi trecut neobservat în compania lor și ar fi trebuit să se despartă de ei în Emaus nici măcar cu un salut de *"drum bun"*.

Și El întrebă: *"Ce sunt cuvintele acestea ce le schimbați unul cu altul în drumul vostru și de ce sunteți triști?"*

Spre deosebire de Luca, pe care ni-l imaginăm în calitatea lui de istoric, doctor și pictor, o fire calmă, Cleopa era tocmai opusul. Un temperament sangvin. Când aude o asemenea întrebare se simte pur și simplu jignit. Îi sare țandura, cum ar zice atât de sugestiv țăranul dela Dunăre. Ca trăznit, parcă îl văd cum se oprește în mijlocul drumului încercând să-și descarce nervii pe acest Străin nevinovat.

Redăm punerea la punct încercată de Cleopa, citând din traducerea Bibliei din 1688, care nu folosește eufemismul: *"Tu sângur nemernicești în Ierusalim și nu știi cealea ce s'au făcut întru el în zilele aceastea?"* Calm Iisus întrebă: *"Care?"*

Care? spun ochii plini de fulgere și trăznete ale lui Cleopa. Și pe nerăsuflate începe să-i relateze cele despre Iisus Nazarineanul, cum l-au osândit la moarte, și l-au răstignit și după un pomelnic întreg și cu detalii de evenimente își trage răsuflarea și oftând îi spune ceea ce îl durea mai mult: *"Și noi nădăjduiam că El este Cel ce avea să izbăvească pe Israel; și cu toate acestea, astăzi e a treia zi de când s'au petrecut acestea"*.

Se uită la Străin ca și cum ar cere un răspuns. Ce zici și tu despre acestea? Ba mai mult chiar. Fără de ocol se răsuflă de oful ce-i stătea ca un ghimpe în inimă. Să fi fost adevărat că femeile ce s'au dus la mormânt au văzut îngerii ce le-au spus că Hristos a înviat? Nu cumva li s'a părut? Cum să credem că nu au avut o iluzie? Ce-au descoperit ele? Un mormânt gol. Petru și Ioan, după vestea lor, s'au dus să descopere, ***alergând*** spre mormânrt, pe cel Înviat. Și ce-au văzut? Un mormânt gol. Niște giulgiuri de îngropare aruncate pe jos. Și Străinul ascultă cu seninătate: *"Ba și niște femei de ale noastre ne-au spăimântat ducându-se la mormânt dis-de-dimineață și negăsind trupul Lui, au venit zicând că au văzut arătare de îngeri, care le-au spus că El este în viață. Iar unii dintre noi s'au dus la mormânt și au găsit așa precum spuseseră femeile, dar pe El nu l-au văzut."* Textul poate fi tradus ca o jignire adusă mironosițelor ca niște femei nebune care *"ne-au spăimântat"*. Pentru a le lua în serios unii dintre noi, continuă Cleopa, s'au dus să cerceteze dacă spusele lor sunt adevărate. *"dar pe El nu l-au văzut."*

"Dar ochii lor erau ținuți ca să nu-L cunoască." Luca urmărea cu încordare cum Cleopa îl pune la punct pe Străinul care a întrebat de evenimentele din Ierusalim. După ce și-a expus discursul pentru *"nemernicul"* din Ierusalim, face o pauză. Nu aștepta nici un răspuns. Dela Ierusalim până la jumătatea drumului spre Emaus oare nu încercase cu Luca prin zecile și zecile de întrebări reciproce să găsească un răspuns? Și nu era nici unul.

Cel pe care îl crezuse a fi Mesia nu cumva fusese un impostor? Cuvântul îi rămâne pe vârful limbii, dar privirea îl țintuiește pe Străin ca și cum ar spune: Ce spui de asta acum ? Ce umbli cu întrebări ce nu-și au rostul când cel care a zis că e Mesia a murit și a rămas mort promisiunii că va învia a treia zi? Cleopa privește spre pământ, iar Luca într'o depărtare a sînelui său. Se face tăcere. După un timp, cei doi își ridică privirile către Străin. *"Dar ochii lor erau ținuți ca să nu-l cunoască."* Psihologic căutau o refulare și găsiseră prilejul să se răzbune pe Străinul neobservat în drumul dramei lor pe care le-o zgândărise doar printr'un singur cuvânt: *"Care?"* Normal că după tăcerea în care fiecare monologa să se întâlnească privirile. Primele acuzatoare. Privirea lui senină. Părintească și dojenitoare: *"O, nepricepuților și zăbavnici cu inima."* Ca la un ping-pong le răspunde argumentelor aduse necredinței lor profețiille despre El de-a lungul și de-a latul Bibliei.

Nici nu au observat când și cum a putut timpul să treacă atât de repede și iată că au intrat în Emaus iar El se făcea că merge mai departe. Începuse să se facă seară și soarele mai zăbovea ca un cuib uriaș de foc în livada de măslini dela orizont.

"Rămâi cu noi că este spre seară și s'a plecat ziua." Rugămințile lor erau din toată inima și cu toată insistența de a-L convinge. În traducerea modernă găsim că L-au rugat *"stăruitor"*, dar în cea din 1688 termenul e tradus prin *"Și-L sileau"*. A sili pe cineva implică mai mult decât o stăruință. Stăruința poate primi și un răspuns negativ, dar când ***silești*** e vorba de o luptă așa cum Iacob s'a luptat cu Îngerul (Iș + ra + El). Nu te voi lăsa, până când mă vei binecuvânta cere Iacob, la fel e insistența stăruitoare a lui Luca și Cleopa. Prin rugămințile și argumentele lor îl ***silesc*** ca să rămână.

Amândouă cuvintele din cele două traduceri românești sunt foarte puternice și sugestive, iar argumentul, singurul, ce e folosit ca invitare de găzduire *"că se face seară"* la prima vedere nu este destul de convingător. Înseamnă oare că evanghelistul Luca a redus o mulțime de detalii pe care le-ar fi putut înregistra o bandă de magnetofon în deplinătatea lor cu argumente care ar fi putut să fie mai *"stăruitoare"* și care *"să-L silească" să rămână?* Nu cred. Posibilitatea unei logomahii este nulă.

Luca și Cleopa ne aduc un amănunt de mare importanță în radiografia drumului spre Emaus: *"Oare nu arde în noi inima noastră, când ne vorbea pe cale și ne tâlcuia Scripturile?"* Cel care poate privi în inima omului nu are nevoie de un logoreic cantitativ pentru a înțelege rugăciunea inimii care *"arde în noi"*. Și ajungem acum la, în ce a constat *"stăruința"*, sau ce L-a *"silit"* ca să rămână cu ei, să intre în casa lor din Emaus, și să le aducă unicul și cel mai frumos dar pentru găzduire - revelarea de a li se descoperi că Hristos cel înviat din morți la *"frângerea pâinii"*. Oare prin ce a fost *"silit"* Iisus ca să rămână cu ei?

E vorba de o singură prepozițiune. Singura care poate schimba lumea. Cei care se întrebau, după ce Iisus li se descopere ca Hristos cel înviat, fac radiografia de deznădejde a drumului spre Emaus cu mențiunea interogativă: *"Oare nu ardea în noi inima noastră, când ne vorbea pe cale și ne tâlcuia Scripturile?"* Observăm interiorizarea *"în noi"*. Nu o interiorizare istorică, ci metaistorică. La *"tâlcuirile"* Străinului ei nu reacționează comemorativ și cognitiv, ci într'un mod viu, creativ, într'un context anasthasis și tocmai de aceea *"ardea în noi inima noastră"*.

Argumentul *"că se face seară"*, pentru găzduire, ar fi cel mai banal. Nu înțelegem din aceasta de o rugăminte *"stăruitoare"* care ar fi avut loc, cu atât mai mult de o *"silire"* de a cuceri Împărăția lui Dumnezeu prin asalt cum ne-a învățat Mântuitorul.

Și iarăși insistăm a sublinia prepoziționea caracteristică mântuirii ca dramă emausiană. Luca și Cleopa se roagă de El *"stăruitor"* și îl *"silesc"*: *"Rămâi "cu" noi că este spre seară și s'a plecat ziua"*. Nu știu cine este. Totuși e Cel care le explică Scripturile.

E tainicul Străin preînchipuit de Strinberg în *"Drumul spre Damasc"*. Găzduirea oferită nu este de a *"rămâne la noi"*. Aici găsim acest crux al dramei emausiene cu apelativul soteriologic: *"Rămâi cu noi că este spre seară"*.

Pe de o parte vedem invitarea de găzduire nu *"la noi"* ci *"cu noi"*. Nu îți oferim găzduirea ca un gest *"samaritean"* că făcându-se noapte nu știm ce se va întâmpla cu tine, ci că avem nevoie de tine ca să *"rămâi cu noi"*.

Filosoful Gabriel Marcel are o întreagă filosofie despre *"avec"*, adică a fi într'o relațiune de comuniune *"cu"* cineva. De aceea ei îl roagă ca să *"rămâi cu noi"*.

Pe de altă parte, în subconștientul lor este o frică neclară de care pot fi vindecați de Cel care le *"tâlcuia Scripturile"* pe cale. Nu numai că Iisus intră la ei, ci li se descopere la *"frângerea pâinii"* când *"s'au deschis ochii lor și L-au cunoscut"*.

Drumul spre Emaus e mai mult decât o arătare a Domnului după Înviere. E un prototip revelațional. În momentul în care ajungem la cea mai mare dezamăgire și deznădejde, Dumnezeu merge alături de noi și că niciodată nu suntem singuri sau despărțiți în această lume. Pentru fiecare din noi există un *"drum spre Emaus"*.

ÎNVĂȚĂTURA CREȘTINĂ NU ADMITE CONCEPȚIA DESPRE REÎNCARNARE

Preot Nicolae CĂNĂNĂU

Mărturisirea credinței în dumnezeirea lui Hristos și în iubirea lui manifestată jertfelnic pentru oameni este puterea care ne ridică la nivelul unei făpturi noi prin harul lui Dumnezeu, dar în aceeași unitate și entitate ca persoană - cu același suflet, cu același trup, chiar dacă înfățișarea strălucirii spirituale va fi o glorie morală în planul ultim al existenței noastre în ziua de apoi: *"a cărui împărăție nu va avea sfârșit"* (art.7 din Crez).

Să reținem deci că teoria reincarnării contravine direct celei mai însemnate învățături a religiei creștine - renașterea morală în făpturi noi, prin harul dragostei lui Dumnezeu adus prin întruparea Fiului și prin continuarea jertfei lui în taina și iconomia Bisericii. Este vorba nu de automântuire prin recuperarea deficiențelor din presupuse vieți anterioare ci de mântuirea prin Hristos - Mântuitorul lumii.

6. Iisus Hristos, care pentru conștiința creștină este singurul fiu al lui Dumnezeu - coborît prin întrupare la condiția vieții noastre și unit pe veci cu omenitatea noastră (cu sufletul și cu trupul omenesc) în concepția teosofică este un simplu reîncarnat, un coleg al lui Zoroastru sau Buda, un mare inițiat, un personaj poate chiar alegoric. De aici, silind istoria vieții lui Iisus în părțile ei mai puțin cunoscute din motive de economie divină este trimis de teosofi la șefii școlilor de inițiere din Egipt sau India, pentru a-l declara un inițiat. Textul evanghelic care redă viața raportată spre lumea a lui Hristos este categoric: *"Iisus însă creștea cu înțelepciune, cu vârsta și cu harul înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor"* (Luca II, 52) prin omenitatea sa cu harul lui Dumnezeu care este energia necreată dumnezeiască, nu trimis la inițiere așa cum completează o întreagă literatură fantasmagorică din unele cercuri și autori teosofi.

Continuare în numărul viitor

În duh şi adevăr

SĂ NE EDUCĂM VORBIREA

Sergiu GROSSU

În una din axiomele ei fundamentale, Evanghelia ne atrage atenţia că *"din prisosul inimii vorbeşte gura"*, deoarece *"omul bun scoate lucruri bune din vistieria bună a inimii lui, dar omul rău scoate lucruri rele din vistieria rea a inimii lui"* (MATEI, 12.34-35). Prin urmare, *omul bun*, care poartă în el numai curăţie de inimă, va avea o grăire neprihănită, aidoma interiorităţii sale convertite, iar buzele lui *"vor spune adevărul curat"* (IOV, 33.3). În inima unui astfel de om nu pot clocoti decât *"cuvinte pline de farmec"* (PSALMUL 45.1).

Ce se întâmplă, însă, cu *omul rău*, a cărui vistierie lăuntrică este rea? Ce fel de *"lucruri rele"* va trimite, în societatea în care trăieşte, prin vehiculul vorbirii? Vom încerca tâlcuirea câtorva cazuri edificatoare.

- Când *"sub limbă"*, respectiv la baza vorbirii, găsim *răutatea şi fărădelegea*, vorbirea este plină *"de blesteme, de înşelătorii şi de vicleşuguri"* (PSALMUL 10.7). Ba, mai mult, nelegiuirea sufletească ajunge să cârmuiască, pur şi simplu, gura; iar posesorul unei atari vistierii împrumută *"vorbirea oamenilor vicleni"*, a căror gură este *"dulce ca smântâna, dar în inimă poartă războiul"*, ale căror cuvinte *"sunt mai alunecoase decât untdelemnul, dar când ies din gură, sunt nişte săbii"* (PSALMUL 55.21).

- Cel ce urăşte, cel dominat de ură şi nelegiuire, fie că îşi concretizează ura într'o vorbire a urii, în acele *"săbii"* pomenite mai sus, care continuă nimicitorul război al păcatului din inimă, fie că *"se preface cu buzele lui şi înlăuntrul lui pregăteşte înşelăciunea"*, vorbind *"cu glas dulce"*, ca să-şi poată ascunde *"ura în prefăcătorie"* (PROVERBE, 26. 24-26).

Să pornim, în analiza noastră, dela *asemănarea gurii cu o fântână*, conform exemplului pe care ni-l oferă Sf. Scriptură: o fântână, care alternează calitatea apelor propriului izvor, constatând că *"din aceeaşi gură iese şi binecuvântarea şi blestemul"*. În cazul acesta, nu este normal ca Ap. Iacov, sesizând anomalia, să întrebe pe creştinii de atunci şi de totdeauna: *"Oare din aceeaşi vână a izvorului ţâşneşte şi apă dulce şi apă amară"*? (IACOV, 3.10-12). Secretul reuşitei pedagogice se află în *"piatra de pe gura fântânii"*, în măiestria mânuirii acestei pietre. Citim în Cartea Facerii că Iacov, fiul lui Isaac, a văzut pe un câmp *"o fântână şi lângă ea erau trei turme de oi, care se odihneau; căci la fântâna aceasta obicinuiau ciobanii să-şi adape turmele. Şi piatra de pe gura fântânii era mare. Toate turmele se strângeau acolo; ciobanii prăvăleau piatra de pe gura fântânii, adăpau turmele şi apoi puneau piatra iarăşi la loc pe gura fântânii"* (GENEZA, 29.2-3).

Care era sarcina acestei miraculoase *fântâni*? Să adape turmele în deşert. Iar *"piatra de pe gura fântânii"*, care preînchipuie *înfrângerea limbii*, păstra vâna de apă, indispensabilă vieţii şi, concomitent, o ferea de impurităţile mediului ambiant. Prăvălirea pietrei de către ciobani avea loc numai *în virtutea necesităţilor*: *"adăpau turmele şi apoi puneau piatra iarăşi la loc pe gura fântânii"*. Aşa cum se cade să procedăm şi noi, Românii unui Exil care nu se mai termină, cu propria noastră fântână, dacă vrem, dacă dorim cu tot dinadinsul, să devenim folositori societăţii în care Dumnezeu a hotărît să ne plângem amarul: să fim cumpătaţi în vorbire, înfrânându-ne orice vorbă, adică punând, cu atenţie, piatra pe gura fântânii, ori de câte ori ne ameninţă invazia nisipurilor impurităţii sau secarea hrănitoarelor ape freatice ale sufletului. Şi să ridicăm *piatra*, să vorbim numai ca *să adăpăm turmele*, forţând izvoarele noastre lăuntrice - prin această piatră a înfrânării - să ţâşnească sub forma apelor dulci ale unei vorbiri absolut necesare.

***

Mediul social sau *lumea*, cum se exprimă Evanghelia, joacă un rol hotărîtor în formarea unei vorbiri cu adevărat creştine, influenţând negativ felul nostru de grăire. Omul lumii este un om pământesc şi *"omul pământesc vorbeşte ca de pe pământ"* (IOAN, 3.31), împunându-şi vorbirea pământească, încetul cu încetul, şi sfârşind prin a denatura - în postura acceptării unui contact permanent cu o asemenea categorie de indivizi - vorbirea spirituală a oamenilor credincioşi. Trăind într'o lume de zavistii, de certuri şi de dezbinări, amestecându-ne cu această lume a cărei vorbire *"este plină de o otravă de moarte"*, vom ajunge să declanşăm, la rândul nostru, între noi, aceleaşi ravagii ale limbii, despre care am scris în *Cuvântul Românesc* de pe luna Noembrie 1992, ca unii care ne comportăm lumeşte, *"în felul celorlalţi oameni"* (1 CORINTENI, 3.3).

Domnul nostru Iisus Hristos precizează că toţi cei ce cred în Numele Lui, şi văd în El pe singurul Dumnezeu adevărat, sunt *"în lume"*, dar nu sunt *"din lume"* (IOAN, 17.16); şi această poziţie este, înainte de toate, *ofensivă*, prezentând următoarele aspecte:

a) *Izgonirea batjocoritorilor*: *"Izgoneşte pe batjocoritor şi cearta se va sfârşi, neînţelegerile şi ocările vor înceta"* (PROVERBE, 22.10).

b) *Curmarea certei* la timp: *"Începutul unei certe este ca slobozirea unor ape; de aceea, curmă cearta înainte de a se înteţi"* (IDEM, 17.14).

c) *Apărarea celor muţi şi părăsiţi*: *"Deschide-ţi gura pentru cel mut, pentru pricina tuturor celor părăsiţi! Deschide-ţi gura, judecă cu dreptate şi apără pe cel nenorocit şi pe cel lipsit"* (IDEM, 31.8-9).

d) *Folosirea cuvintelor prietenoase*, care *"sunt ca un fagure de miere, dulci pentru suflet şi sănătoase pentru oase"* (IDEM, 16.-24).

Cât despre *poziţia defensivă*, recomandată de Cuvântul lui Dumnezeu (altfel spus, izolarea, neînjugarea noastră la un *"jug nepotrivit"* de vorbire cu cei străini de credinţă, ieşind din mijlocul lor şi despărţindune de lumea idolatră), ea se impune prin respectarea a două tehnici duhovniceşti absolut obligatorii:

a) *Evitarea vorbirii "pământeşti"*, cu acel obsedant *"Fereşte-te!*, multiplicat astfel:

- *Fereşte-te de trâncăneli*, de *"vorbăriile goale şi lumeşti"*. De ce? *"Căci cei ce le ţin vor înainta tot mai mult în necinstirea lui Dumnezeu"* (2 TIMOTEI, 2.16).

- *Fereşte-te de ciorovăieli*, de *"certurile de cuvinte"* sau de *"certuri şi ciorovăieli privitoare la Lege"*. De ce? *"Căci sunt nefolositoare şi zădarnice"* şi *"nu duc la alt folos decât la pieirea celor ce le ascultă"* (TIT, 3.9 şi 2 TIMOTEI, 2.14).

b) *Neamestecul cu cei guralivi*, cu societatea oneroasă a limbuţilor, după cum suntem invitaţi: *"... cu cel ce nu-şi poate ţinea gura să nu te amesteci"* (PROVERBE, 20.19).

Pe lângă poziţia ofensivă şi defensivă a vorbirii creştine, a nu se neglija tactica *mustrării* binevoitoare. Deci nu o mustrare care pedepseşte, care scoate în evidenţă delictul, ci *mustrarea blândeţei*, a căldurii sufleteşti, în scopul demascării păcatului săvârşit conştient sau inconştient: *"Vă rugăm, de asemenea, fraţilor, să mustraţi pe cei ce trăiesc în neorânduială... Să nu-l socotiţi ca pe un vrăjmaş, ci să-l mustraţi ca pe un frate"* (1 TESALONICENI, 5.14 şi 2 TESALONICENI, 3.15). Scopul acestei mustrări este *îndreptarea delicventului* (*"Dacă fratele tău a păcătuit împotriva ta, du-te şi mustră-l"* - MATEI, 18. 15-17), cu îndeplinirea acestor *trei trepte*: între tine şi el singur; cu doi sau trei martori; în faţa Bisericii.

Mai rămâne să amintim cititorului de *imperativul acoperirii greşelilor*, în taina iertătoare a iubirii, *şi nu* de permanentizarea lor în vorbire. Să ne obsedeze, spre desăvârşirea noastră spirituală, această observaţie biblică: *"Cine acoperă o greşeală, caută dragostea, dar cine o pomeneşte mereu în vorbirea lui, dezbină pe prieteni"* (PROVERBE, 17.9).

BUNA VESTIRE

Pr. Victor CRIŞAN

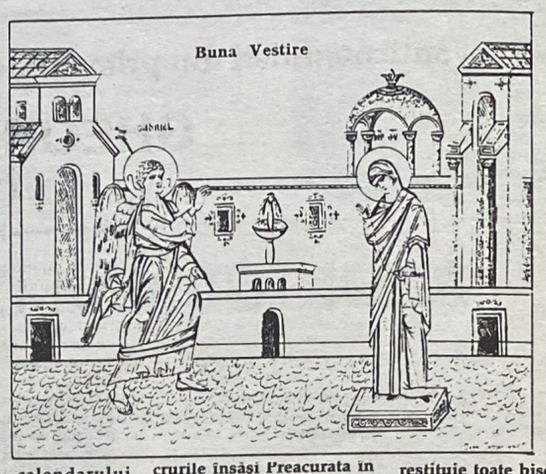

Potrivit calendarului nostru, la 25 Martie s'a sărbătorit *Buna Vestire*, care conform unor cărţi liturgice vechi, aceasta era o sărbătoare a Domnului nostru Iisus Christos, amintindu-se vestirea Întrupării Domnului. Chiar şi astăzi, sărbătoarea este numită *"La vestirea Domnului"*, deşi conţinutul rugăciunilor şi al textelor liturgice se referă la Preacurata Fecioară Maria. Cu toate că documentele scrise cu slujba Bunei Vestiri sunt doar din secolul al VI-lea, putem fi siguri că sărbătoarea datează din primele veacuri ale creştinismului. Ar fi fost oare posibil ca primii creştini să nu păstreze cu deosebită veneraţie şi emoţie cuvintele adresate Mariei de către îngerul Gavriil şi de către verişoara ei Elisabeta, mama lui Ioan Botezătorul?

Înţelesul Bunei Vestiri se referă în primul rând la Mesia, Mântuitorul aşteptat, şi în al doilea rând la legătura intimă, vitală între Mamă şi Fiu, aşa cum reiese din cuvintele îngerului Gavriil: *"Bucură-te, tu care eşti plină de har; Domnul este cu tine; binecuvântată eşti tu între femei... Sfântul Spirit se va coborî asupra ta şi puterea celui Preaînalt te va umbri; pentru aceasta, copilul sfânt care se va naşte din tine se va numi Fiul lui Dumnezeu"*. Cu tot dreptul deci, Maria este numită: *"Maica lui Dumnezeu"*. Dacă avem în vedere credinţa puternică cu care Maria se lasă încrezătoare în voia lui Dumnezeu, precum şi lucrarea supranaturală vestită prin mesajul adus de înger, putem afirma că în momentul răspunsului definitiv, al cuvântului *"FIE"* rostit de ea, în sufletul şi fiinţa ei era deja prezent în mod real tot ceea ce avea să devină cunoscut încetul cu încetul de-a lungul întregii sale vieţi, datorită legăturii cu *Fiul* ei divin.

În momentul Bunei Vestiri, Maria este expresia cea mai înaltă a aşteptării venirii lui Mesia, aşteptare ce a străbătut în continuă creştere întreg Vechiul Testament; este sinteza şi punctul culminant al aşteptării mesianice din partea poporului ales. Aşa vede lucrurile însăşi Preacurata în cântarea *"Sufletul meu preamăreşte pe Domnul"* şi tot aşa le-au văzut şi sfinţii părinţi ai Bisericii, iar teologia contemporană reia, la rândul ei, gândul lor adânc.

Fecioara Maria, datorită harului de a fi fost zămislită fără de păcatul strămoşesc, precum şi faptului de a-şi fi consacrat lui Dumnezeu fecioria ei, mijloceşte venirea Cuvântului lui Dumnezeu între noi, şi tot ea veghează îndurerată despărţirea Lui de viaţa omenească. Buna Vestire este primul pas către Vinerea Mare, şi împreună ne deschid cale spre Împărăţia iubirii şi a păcii.

Biserica Română Unită a refăcut comuniunea de credinţă cu urmaşii Sf. Petru dela Roma (ales ca piatră de temelie a Bisericii Universale de însuşi Mântuitorul nostru Iisus Christos), prin actul canonic din 7 Octombrie 1968 al primei întruniri sinodale condusă de către Mitropolitul Atanasie Anghel al Transilvaniei.

Latinitatea neamului românesc reafirmată de cărturarii Şcolii Ardelene şi a reunirii cu Maica Romă la 1700, nu a fost pe placul duşmanilor seculari ai neamului - Bizanţul şi Moscova - iar Biserica Ortodoxă astăzi, prin arhiereii urmaţi de unii preoţi, în loc să-şi apere sângele latin pe care îl poartă ca Români, a devenit şi insistă să se afirme, în continuare, ca cei mai înveteraţi susţinători ai tezelor antilatiniste.

Buna Vestire ideală şi mult dorită este ca întreaga Biserică Ortodoxă să refacă comuniunea de credinţă şi canonică cu Roma, demonstrând astfel o adevărată dragoste creştină atât faţă de neamul românesc cât şi faţă de Biserica Greco-Catolică soră, iar în locul defăimării, al intrigilor şi interminabilelor acte huliganice organizate de unii preoţi ortodocşi (prin excelenţă aceia care stăpânesc şi slujesc în bisericile luate dela uniţi) cum au fost spre exemplu cazurile din satele Poarta, Filea de Jos, Săulia de Câmpie, din comuna Ieud (toate din jud. Mureş), apoi din comunele Hopârta şi Lopădea Nouă, ambele din jud. Alba etc., etc., să-i restituie toate bisericile pe care i le-a răpit în anul 1948 cu concursul abuziv comunisto-securist.

Este extrem de dureroasă suferinţa întregii naţiuni române când după mai mult de cinci ani de zile dela abrogarea infamului decret nr.358/1948 de desfiinţare şi scoatere în afara legii a Bisericii Române Unite, jalnica stare de persecuţie religioasă din România se menţine ca în vremurile genocidului ceauşist.

Actualul regim neocomunist din România se complace în a-şi nesocoti propriul decret nr.9/31.XII. 1989, prin al cărui efect juridic Biserica Greco-Catolică trebuia repusă în toate drepturile sale legitime ce le-a avut anterior decretului stalinist menţionat în aliniatul precedent, prin singura măsură legală şi cu adevărat creştină *"restitutio in integrum"* a tuturor bunurilor sale (catedrale, biserici, case parohiale, mânăstiri, şcoli de toate gradele etc.)

În cinstea sfintei sărbători a Bunei Vestiri să ne îndreptăm gândurile noastre spre Sfântul Iosif, care este şi patronul Canadei, implorându-i ajutorul ceresc:

"O mărite Sfinte Iosife, ales de Dumnezeu a fi purtătorul de grijă al lui Iisus, soţul prea curat al Mariei pururea Fecioară, şi capul sfintei Familii, şi pentru aceasta ales de locţiitorul lui Christos a fi patronul şi ocrotitorul ceresc al Bisericii întemeiate de Iisus; cu cea mai mare încredere cerem în acest moment ajutorul tău puternic pentru toată Biserica luptătoare. Ocroteşte într'un chip deosebit cu dragostea ta părinteaşcă pe capul Bisericii Universale, Papa dela Roma, şi pe toţi episcopii şi preoţii uniţi cu sfântul Scaun al lui Petru. Luminează ochii sufletelor şi minţilor şi fie-le apărătorul tuturor acestora care cu sentimente de sinceră şi adevărată dragoste creştină întorc faţa spre unica Turmă şi singurul Păstor pe care Mântuitorul nostru Iisus Christos ni le-a lăsat până la a doua Sa venire pe pământ pentru Judecata cea Mare. Amin.

Citiţi lunar "Cuvântul Românesc"!

FARA ARMÂNEASCĂ

Luptători anticomuniști din prima linie

GHEORGHE CUŢUMIŞA
(1909 - 1992)

Mihai S. DERDENA

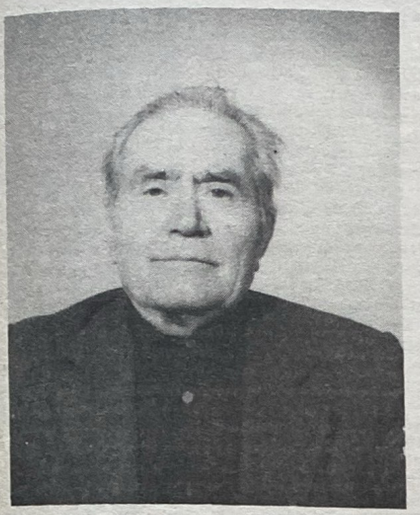

Foştii deţinuţi politici din România nu pot spune că, în 1992, moartea ar fi stat degeaba. Dimpotrivă, se pare că tocmai în acel an ea a obţinut o recoltă îmbelşugată, cosindu-i pe mulţi dintre luptătorii anticomuniști din prima linie. Printre cei răpuşi atunci s'a aflat şi Gheorghe Cuţumişa din Băschioi de Tulcea.

Destinele au aranjat ca să ne întâlnim, nu în închisoare, ci târziu, prin 1986, când din sclavi devenisem liberţi.

Un Armân, din satul ialomiţean Dâlga, originar din comuna tulceană Beidaud, profund tradiţionalist, cu care am fost, la Tulcea, coleg de liceu şi de clasă, a ţinut neapărat să-i caut o fată armână cu carte, chiar licenţiată, care să fie potrivită ca nevastă pentru fiul său, proaspăt inginer. Îi explic că, nefiind niciodată peţitor şi temându-mă de o treabă atât de delicată şi riscantă, s'ar putea să dau greş. Însă la apelurile lui telefonice tot mai stăruitoare, cedez şi îmi iau rolul în serios. Astfel, ajung la o nepoată de fiu a lui Gheorghe Cuţumişa, inginer şi dânsa. Spre satisfacţia mea şi a tuturor celor interesaţi, tinerii s'au plăcut dela prima vedere, apoi s'au cunoscut mai bine, s'au logodit, s'au căsătorit, în cursul anului 1986, iar acum sunt cât se poate de fericiţi, având deja doi copii.

Participând, în calitate de peţitor, la toate momentele festive din procesul lor matrimonial (isozmâta, băşearia şi nunta) am putut astfel să-l cunosc pi lali Iorghi Cuţumişa şi să mă întreţin, de fiecare dată, mai mult cu dânsul.

Parcă-l văd şi-acum - îndreptu, livendu, aleptu - în capul horei deschise, cu hlambura în mâna dreaptă, cântând cu tută mirachia-ş cuvetia *"Un gioni muşat, muşat, el mâratu, lăi", / Un gioni muşat, muşat, el pirifanu..."*

Apoi, tot din partea miresei, preia hlambura, de asemenea în capul horei, cea mai vârstnică nuntaşă, teta Muşa Lupci, care dă, cântând, această replică adecvată: *"Iu earai, iu earai feată pân'tora / Io, moi, mesi di-arbineasă! (Io, moi, trup di-armâtuloañi!)"*

A fost destul ca aceşti doi decani de vârstă să dea tonul că ne-am şi prins în horă toţi cei de pe margini, cu mic, cu mare. Corlu, lungindu-se până la trei diple - ar fi crescut el şi mai mult de-ar fi fost terenul mai întins - i-a cuprins nu numai pe toţi nuntaşii, ci şi pe mulţi dintre privitorii aromâni şi dacoromâni din satul miresei, Fundeni-Dobroeşti, din proximitatea Capitalei. Mulţimea de Armâni prinsă în cor (horă) crea impresia că ne aflăm undeva prin Macedonia Latină, pe la Călive, ori la Bachiţa, pe la Avdela ori la Perivole.

După nuntă, l-am căutat de câteva ori pi lali Iorghi pentru cozeriile pe care le ştia să le întreţină ca nimeni altul. Ne întâlneam mai cu seamă la Obor, sau la Biserica Sfântul Dumitru din Colentina, unde se oficiau cununii. Lali Iorghi era nu numai un bun cozeur pe teme generale, dar şi un excelent cunoscător al istoriei universale, manifestând, ca mai toţi Armânii, o irezistibilă propensiune pentru trecutul Macedoniei noastre strămoşeşti şi pentru prezentul ei încert, teritoriu latin, care din păcate e prea neglijat de către cercetătorii de specialitate din România de astăzi.

Din toamna lui 1991, când m'am mutat cu postul în provincie, până în vacanţa de Paşti din 1992, nu l-am mai văzut pi lali Iorghi nici nu i-am putut da vreun telefon. Încerc să-l contactez telefonic la 23 Aprilie 1992, ca să-l felicit de ziua sfântului său patron. Îmi răspunde o nepoată de-a lui care-mi dă vestea că bunicul ei a trecut la cele veşnice în urmă cu o lună şi jumătate.

Prigoana insuportabilă pe care a declanşat-o regimul bolşevic al lui Dej împotriva ţăranilor dobrogeni, care se opuneau colectivizării forţate mai întâi a regiunii lor, însă cu precădere contra Macedonenilor, fiindcă aceştia deţineau şi aur, nu numai arme de foc pe care le foloseau ca partizani anticomunişti, a determinat un masiv exod la oraşe. Sate întregi de Macedoneni se depopulează în ritm alert. Printre acestea s'a aflat şi Băschioi (rebotezat Nicolae Bălcescu), comuna lui Gheorghe Cuţumişa, ai cărui fii se stabilesc în satul suburban Fundeni-Dobroeşti (cel mare) şi în Bucureşti (cel mic). Ba mai mult, fiul cel mare, Nicolae, este nevoit să-şi schimbe numele de familie din Cuţumişa în Nicola ca, în felul acesta, cele trei fete, cu care Dumnezeu i-a binecuvântat căsnicia, să poată urma studii liceale şi, apoi, felurite facultăţi.

Conform unei cutume dela care nici un Armân bine crescut nu abdică, lali Iorghi rămâne în îngrijirea fiului său mezin, Constantin Cuţumişa, în casa părută, situată pe Şoseaua Iancului, am fost de curând ca să culeg ceva date biografice şi să cer o fotografie. Pe lângă cele solicitate, am mai căpătat o scrisoare de condolenţe, primită din America, şi o fotografie a lui Gioga Parizianu, pe care acesta a oferit-o cu o lungă dedicaţie versificată, scrisă în dialectul macedoromân. Iat-o:

"Multu vrute lali Iorghi, / Cu multă harauă-ş multă vreari / Ţi dau aestu cadur, / Cari v'a ţ'aducă aminti / Di anlii pitricuţi cu mini, / Când eram tinir, / Gioni cu anami / Tru armânami. / Auşaticlu vini, / Dumnidzău ni ţâni. / Tini taifa o-andripseşi, / Papu agiumseşi./ Io am taifă ti crişteari; / Fcior ti-ansurari, / Feată ti mârtari, / Giuñiaticlu s'dusi, / Auşaticlu n-agiumsi. / Nu te-aspari, o, Armâne,/ Ci nu cheari ni azi, ni mâni. / S'bâneadzî armânamia!

24.08.1989 Gioga"

Ca luptător anticomunist de elită, lali Iorghi nu putea fi decât legionar. Drept care, penitenciarul de execuţie al mulţilor săi ani de închisoare a fost Aiudul, unde a stat închis din 1952 până în 1964, când a fost pus în falsa libertate, în baza biletului de eliberare nr. 4523 emis de Formaţiunea M.A.I. 0622 Aiud.

Lali Iorghi, fiind deschis şi extrem de plăcut la înfăţişare, la vorbă şi în fapte, s'a bucurat, pe bună dreptate şi în cel mai înalt grad, de preţuirea, admiraţia şi dragostea tuturor celor care au avut şansa de a-l cunoaşte. Iar proba cea mai elocventă că aşa a fost lali Iorghi o reprezintă scrisoarea de condoleanţe adresată lui Constatin Cuţumişa de către un veteran al gulagului românesc, Dumitru Perceli, cel ce provine dintr'o familie renumită, din care au fost arestaţi şi condamnaţi ca anticomunişti patru membri, în total, adică mama dimpreună cu cei trei fii. Şi pentrucă acest mesaj, la care au subscris şi cunoscutele familii din America, Zahu Pană, Stere Mişa-Caragheorghe, Cociu Barba, Coli Ciolacu, Aurel Ciufecu, C. Colimitra, C. Brandi şi P. Barde, este plin de adevăruri, îl reproduc în extenso:

"Vestea încetării din viaţă a lui lali Iorghi Cuţumişa ne-a întristat pe toţi cei din Statele Unite şi din Canada, care l-am cunoscut, apreciat şi iubit ca pe un mare suflet de Armân, iubitor de morală creştină, care a înţeles perfect sensul cuvintelor lui Iisus Hristos "Eu sunt Calea, Adevărul şi Viaţa".

Lali Iorghi rămâne un exemplu de bun creştin şi de mare erou naţional macedoromân şi dacoromân.

Lali Iorghi a trăit ca să vadă cu ochii lui începutul sfârşitului. Păcat că n'a trăit să vadă şi sfârşitul începutului.

Eroii nu se plâng, eroii se cinstesc. Aceste cuvinte le-am adresat şi Doamnei Caranica pentru regretatul ei soţ.

Lali Iorghi n'a murit decât cu trupul. Sufletul lui va rămâne mereu printre cei dragi şi de acolo, de sus, el veghează la cei rămaşi ca să ducă mai departe lupta lui dreaptă pentru Adevăr.

Urmaşilor săi, fii şi nepoate le zicem: fiţi mândri de lali Iorghi! Lali Iorghi, dormi în pace!"

Nici că se putea un mesaj mai potrivit ca acesta, venit de peste mări şi ţări, tocmai din America de Nord.

VLAHII DIN ÎNDEPĂRTATUL RĂSĂRIT AL EUROPEI

Prof. Ionel CIONCHIN

Marele neam al tracogeto-Dacilor a populat spaţii întinse în Europa şi Asia. În Europa spaţiul tracogeto-dacic se întindea dela Marea Baltică (la Nord) până la Marea Egee (la Sud) şi dela Dunărea Mijlocie şi Marea Adriatică (în Vest) până la Munţii Urali (în Est). Românii, urmaşii lor direcţi, au locuit acelaşi spaţiu european. Cuprinderea tuturor teritoriilor locuite de Români într'un stat unic, centralizat şi independent nu a fost posibilă în epoca medie. Trăinicia elementului românesc autohton, superioritatea vieţii sale materiale şi spirituale, au fost factorii fundamentali de rezistenţă în faţa migratorilor. Permanenta ameninţare i-a obligat pe Românii autohtoni să adopte forme specifice de organizare politică şi militară: uniuni de obşti săteşti, romanii populare, ducate, banate, ţări, cnezate şi voievodate, numite în izvoarele istorice Vlahii, Valachii, Blachii... Valurile popoarelor migratoare au fragmentat spaţiul românesc, l-au restrâns permanent prin cuceriri şi deznaţionalizare. Slavii de Sud şi Bulgarii i-au despărţit pe Românii de Macedo-români, Megleno-români şi Istro-români (ultimii pe cale de dispariţie). Formarea statelor naţionale din centrul şi Răsăritul Europei, în epoca modernă şi contemporană, a continuat procesul de asimilare şi deznaţionalizare a Românilor din Valea Timocului, din Banatul Românesc al Iugoslaviei, din Ungaria, din Bucovina, din Sudul Basarabiei şi Nordul Mării Negre. Cât timp îşi vor mai păstra aceşti Români limba şi identitatea? Vor avea ei soarta poporului ilac, Blacii, Românii, de *"dincolo de Volga"*?

După marea invazie mongolă în Europa (1241), Ludovic al IX-lea (1226-1270) regele Franţei a trimis, în anul 1253, o solie la tătari. Solia a fost condusă de călugărul minorit Guillaume de Rubruquis, care ne-a descris locurile şi populaţiile pe care le-a întâlnit: *"Am sosit în fine la Etilia (Volga), un fluviu foarte mare (...) Iar a doua zi după sărbătoarea Sfintei Cruci, am continuat mai departe călătoria, călare, şi am mers încontinuu, spre Răsărit, până la sărbătoarea numită Toţi Sfinţii. În tot cuprinsul acestei ţări, dar şi mai departe, locuiesc aşa numiţii Cangle, un popor înrudit cu Romanii* (subl. noastră). *În partea de Nord se află Bulgaria mare (de unde curge râul Volga), iar în partea de Miazăzi Marea Caspică. După ce am călătorit astfel 12 zile, dela Etilia spre Răsărit, am ajuns la un râu mare, pe care locuitorii de acolo îl numesc Iagag (Iaik). Acest râu curge din părţile de Miazănoapte din ţara Pascatir (Baschiria) şi se varsă în Marea Caspică. Lângă ţara Pascatir locuieşte poporul ilak, un nume identic cu blac, însă Tătarii nu pot pronunţa pe b. Dela aceşti Ilac au venit aceia care locuiesc în ţara lui Asan. Amândouă popoarele acestea se numesc Ilac... Astfel, am călătorit prin ţara Cangle dela Sărbătoarea Sfintei Cruci până al sărbătoarea Tuturor Sfinţilor, făcând în fiecare zi un drum, cam aşa de lung cum este dela Paris până la Orlean... În fine, în ajunul sărbătorii Tuturor Sfinţilor am părăsit drumul de Răsărit şi am călătorit 8 zile spre Miazăzi, trecând prin nişte munţi înalţi. Aici am întrebat de cetatea numită Thalas, în care locuiau şi Germani. Când am ajuns însă la cetatea lui Mangu Cham, am aflat că Mangu îi transferase pe aceştia dela Thalas spre Răsărit la un sat numit Bolac, departe de aici cale de o lună de zile şi unde ei lucrează la minele de aur* (**Nicolae Densuşianu**, *Documente, vol.I, a*, p.272-279; *Dacia Preistorică*, Editura Meridiane, Bucureşti, 1986, p.527).

Cercetătorii români s'au grăbit să nege identitatea dintre poporul Ilac şi Blac de teama ca neoroeslerienii să nu-i aducă Români (de data aceasta nu din Sudul Dunării) dela Răsărit de Volga. Aşa **A. Sarcedoneanţu** consideră că poporul ilac nu poate fi identificat cu blac, ci cel mult cu o populaţie caucaziană care-şi zice Lakhs şi pe care Georgienii o numesc Leki, Armenii Leksi şi Tătarii Lesghi (*Guillaume de Rubrouck et les Roumains au milieu du XIII-e siécle*, Paris, 1930, p.103 şi u.).

Persistenţa românească chiar şi la Răsărit de Volga, la mijlocul secolului al XIII-lea, este verosimilă, luând în considerare:

1. Călugărul minorit Guillaume de Rubruquis a călătorit o lungă periodă de timp (dela sărbătoarea Sfintei Cruci până la sărbătoarea Tuturor Sfinţilor) prin ţara Cangle: *"...per totam illam terram et adhuc amplius habitabant Cangle, quaedam parentela Romanorum"* (în tot cuprinsul acestei ţări, dar şi mai departe, locuiesc aşa numiţii Cangle, un popor înrudit cu Romanii).

Cunoscător al limbii latine, călugărul şi-a dat seama că limba vorbită de poporul Cangle este o limbă romanică, că aşa numitul popor Cangle este *"un popor înrudit cu Romanii"*. Nu cunoaştem semnificaţia etnonimului Cangle (poate o denumire dată de Tătari), dar acelaşi popor a fost numit Kangitae de Asceliu în 1246 (**N. Densuşianu**, *Dacia Preistorică*, p.527, nota 8). Etnonimul Kangitae, prin ultima sa parte *gitae* ne trimite la vechii Geţi, aşa după cum etnonimul Samogiţii îi reprezintă pe vorbitorii dialectului samogit al limbii lituaniene, numit şi dial0ectul valaco-lituanian, care dispune de multe similtitudini de cu-

MARILE PUTERI ŞI ROMÂNIA

- 1856 - 1947 -

- VI -

Prof. Nicolae CIACHIR

Diplomaţia habsburgică, prin intermediul tratatelor cu România, Serbia şi Muntenegru, îşi consolida poziţiile în Sud-Estul Europei şi căuta să submineze influenţa Petersburgului în Bulgaria, principalul pilon al Imperiului ţarist în politica sa balcanică. Deşi România a aderat la alianţa cu Puterile Centrale în 1883, a refuzat să reînnoiască tratatul comercial cu Austro-Ungaria, expirat în 1885 şi printr'un tarif vamal protecţionist adoptat în 1886, practic, să declare un război vamal Curţii dela Viena. În plus, prin apariţia Ligii pentru Unitate Culturală a tuturor Românilor (1890), începuse o campanie sistematică, dar iniţial discretă în vederea desăvârşirii unităţii naţionale.

În perioada 1886-1900, diplomaţia românească a continuat să cultive relaţii de bună înţelegere cu statele balcanice. Nu avea probleme majore acute de litigiu, totuşi în 1892 a rupt relaţiile diplomatice cu Grecia, din cauza succesiunii averii lui Vanghelis Zappa, relaţii reluate deabia în 1896, iar între anii 1899-1900, relaţiile cu Bulgaria au devenit încordate, din cauza câtorva insule de pe Dunăre, care au devenit obiect de litigiu între cele două state, conflict care s'a limitat, practic, la atacuri în presa şi parlamentele celor două state (**N. Ciachir**, *Istoria popoarelor din Sud-Estul Europei în epoca modernă (1789-1923)*, Bucureşti, 1987, p.284).

Pe linia relaţiilor comerciale şi consulare între România şi statele balcanice merită să consemnăm Tratatul de comerţ şi navigaţie cu Turcia (1887), Tratatul de comerţ cu Serbia (1890), Aranjamentul comercial cu Bulgaria (1896), Convenţia poştală şi telegrafică cu Bulgaria (1896), Aranjamentul telegrafic cu Serbia (1896), Convenţia comercială cu Turcia (1897), Convenţia româno-sârbă privind construirea unui pod peste Dunăre între Ţigăneşti şi Brza Palanka, pentru racordarea căilor ferate române cu cele sârbeşti (1898), Convenţia specială cu Bulgaria (1900), Protocol în vederea unei convenţii consulare cu Turcia (1900) şi Convenţia comercială între România şi Grecia (1900). La această convenţie a fost anexat un protocol şi o listă de comunităţi greceşti recunoscute persoane juridice, la Brăila, Galaţi, Calafat, Mangalia, Constanţa, Tulcea, Sulina şi Giurgiu, recunoscându-se şi personalitatea juridică a bisericii greceşti din România. Se cuvine de adăugat că toate comunităţile greceşti, cu excepţia celei din Mangalia, posedau biserici şi şcoli proprii (Arh. Min. Af. Ext, nr.2, lit. T, vol. IV (nenumerotat).

Aceste relaţii erau şi în domeniul culturii, al cultelor, al diferitelor ajutoare care mergeau la Sud de Dunăre. Este semnificativă adresa Ministerului Cultelor şi Instrucţiunii Publice din 27 Octombrie 1886 către Ministerul de Interne, prin care se anunţă că Mitropolia Ungrovlahiei a eliberat o pantahuză monahului Paisie dela schitul chinoval românesc *"Podromul"* din Sfântul Munte Athos, pentru a strânge ajutoare în folosul înfiinţării unui spital. Roagă să fie date dispoziţii ca cel în cauză să nu fie împiedicat la strângerea fondurilor (Arh. St. Buc, fond MAI, Diviz. Comunală, inv. 320, dos. 223 (1886), f.3).

În Noembrie 1891, ministrul român la Constantinopol, M. Mitilineu, este primit în audienţă specială de către sultan, care îi declară că Imperiul Otoman şi România au interese identice, primejdii comune şi este necesară *"O Antantă între România şi Turcia"*, promiţând că li se va acorda statut juridic Aromânilor din Imperiul Otoman. De asemenea sultanul a elogiat naţiunea română şi i-a dat să înţeleagă că Turcia este favorabilă creşterii teritoriului României, deoarece provincii locuite de Români trăiesc în afara statului, aluzia fiind vizibilă la Transilvania (Arh. St. Buc, fond Casa regală, dos.19 (1891), f.2-3). Mergând pe aceeaşi linie, Turcia va insista, în special în 1897, să încheie un tratat de alianţă cu România, mai ales că izbucnise războiul greco-turc, iar Serbia, Muntenegrul şi Bulgaria concentrau trupe la graniţa turcă. În acest scop, în presa turcă au apărut articole elogioase despre România (în Mamulat, Sedakat, Sabah şi alte periodice), chiar preconizându-se o confederaţie balcanică, unde România să joace un rol important, dar confederaţia să fie pusă sub egida sultanului. România respinge într'un mod civilizat propunerile turceşti, oferindu-se să îmbunătăţească soarta Turcilor aflaţi în Dobrogea (Ar. MAR, fond.21, vol. 34, f.54).

Revenind la marile puteri, din iniţiativa lui Bismarck, la 25 Noembrie 1884, s'a deschis la Berlin, Conferinţa internaţională menită să discute problemele Africii, la care participă 14 state, din afara Europei, doar USA. Bismarck, conştient de opoziţia Angliei, care nu dorea ca Germania să pătrundă pe teritoriul Africii, a speculat cu multă abilitate neînţelegerile dintre Paris şi Londra şi susţinând în mod deschis Franţa, a reuşit să impună punctul de vedere german, adică deplina libertate pentru negustorii Reichului în Congo.

Totuşi, în anii următori, Bismarck izolează Franţa şi şantajând pe Salisbur că va înceta să sprijine Londra în afacerile financiare din Egipt, propulsează pe aliatul său, Italia, să încheie un acord italo-britanic privind statu-quo-ul în mările Mediternă, Adriatică, Egee şi Neagră, cu recunoaşterea intereselor britanice în Egipt şi a celor italiene în Tripolitania şi Cirenaica. Peste o lună, adică în Martie 1887, aderă la acest acord şi Austro-Ungaria şi astfel se crează *"Antanta mediteraneană"*, care stopează acţiunile Franţei în această zonă. Cancelarul german, izolând Franţa, dacă reuşea să anihileze şi Rusia, singura capabilă s'o ajute, în acest context, îşi putea permite să zdrobească din nou cocoşul galic.

Noul împărat german, Wilhelm al II-lea (1888-1918), cu ocazia vizitei întreprinse la Londra în 1889, propune guvernului britanic să adere la Tripla Alianţă, ceea ce ar fi întărit caracterul antirus al acesteia, având în vedere contradicţiile dintre Londra şi Petersburg în diferite părţi ale lumii (Arh. MAE, vol. 269, dos.21 (1889), telegr. din 12/24 Aug. 1889 dela Londra).

Herbert von Bismarck, care deţinea portofoliul Ministrului de externe, fiul marelui cancelar, avea dispoziţii ca Salisbury să-i dea un răspuns precis în problema aderării Angliei la Tripla Alianţă.

Refuzul Angliei, cât şi retragerea lui Bismarck, din viaţa politică, în 1890, au slăbit presiunea Germaniei asupra Franţei. Iar noul cancelar, von Caprivi, adoptând concepţiile Marelui Stat major, că Germania ar fi putut face faţă simultan unui război pe două fronturi, cât şi boicotarea Rusiei pe piaţa financiară berlineză, au determinat Petersburgul să ajungă la o strângere a relaţiilor economice şi politice cu Franţa.

Diplomaţia franceză propusese de mai multe ori Rusiei încheierea unui tratat de alianţă, însă ţarul respinsese demersurile din repulsia pe care i-o inspira o ordine de stat republicană, cât şi datorită faptului că Bismarck contracara iniţiativele Franţei, prin intermediul diferitelor propuneri mai agreabile cercurilor conducătoare ruseşti. În anii 1891-1893 ambele state întreprind acţiuni menite să ducă la stabilirea de contacte cât mai strânse; în Mai 1891, la Moscova se deschide Expoziţia franceză vizitată de ţar. Semnificaţia ei este surprinsă de presa românească care scria: *"...dacă alianţa între imnul naţional rusesc şi Marseilleza franceză rămâne, fireşte o imposibilitate, alianţa într'un caz dat şi pentru scopuri anumite între forţele armate ale Rusiei şi Franţei sau între influenţele pe care aceste forţe le dau în timp de pace, rămâne şi mai departe o posibilitate de realizat în viitor"* (*Timpul* din 23 Mai 1981). În 1891, cele două state încheie un acord consultativ ruso-francez, dar Parisul dorea să extindă sfera relaţiilor prin realizarea unei convenţii cu caracter militar *(Documents diplomatiques français*, vol. VI, p. 162). În 1893, Germania a contribuit la intensificarea apropierii ruso-franceze, săvârşind noi acte ostile împotriva Rusiei şi, intenţionând să cucerească piaţa acesteia, a împins lucrurile până la un război vamal care urmărea aservirea economică a Imperiului ţarist. La 27 Decembrie 1893, Ministrul de Externe rus comunica Parisului acordul ţarului cu privire la proiectul Convenţiei militare ruso-franceze, ratificată în Ianuarie 1894. Documentele prevedeau în cazul unei agresiuni din partea Germaniei, Austro-Ungariei sau Italiei, să se sprijine reciproc cu toate forţele, Franţa urmând să participe la un eventual război cu 1 milion soldaţi, iar Rusia cu 800.000 (art. 3). Ministrul de externe român, era foarte atent şi documentat la apariţia celui deal doilea bloc militar, când unul din parteneri, Rusia, deţinea teritorii ce ne aparţineau şi care ne ameninţa în continuare cu dispariţia statală, în drumul său spre Balcani şi Constantinopol.

Şi astfel, sistemul bismarckian, clădit cu atâta trudă de marele om de stat, s'a dovedit a fi fragil după retragerea sa din viaţa politică, încât la trei ani după acest eveniment, în Europa a luat naştere un al doilea bloc militar cuprinzând Rusia şi Franţa.

La sfârşitul secolului al XIX-lea, relaţiile dintre marile puteri erau extrem de complexe şi grevate de intense contradicţii. O apropiere între Franţa şi Germania era imposibilă, din cauza Alsaciei şi Lorenei, între Franţa şi Italia se angajase un război vamal, Franţa şi Anglia se găseau angrenate într'o politică colonială de mare anvergură, Rusia şi Anglia erau pe punctul de a-şi încrucişa armele din cauza zonelor de influenţă din Asia Centrală, Rusia şi Austro-Ungaria se păndeau în Peninsula Balcanică; la toate acestea trebuiau adăugate tendinţele USA şi ale noii forţe care se profila la orizont, Japonia (reînnoită în urma revoluţiei din 1868), de a se impune ca mari puteri.

Ultimele decenii ale secolului al XIX-lea au constituit un moment hotărîtor în evoluţia istorică a USA, iar puternica dezvoltare industrială de după 1880 i-a determinat pe oamenii politici americani să renunţe la principiile *"doctrinei Monroe"*. În 1898 Statele Unite intră în război cu Spania, obţinând prin Tratatul de pace dela Paris, din 10 Decembrie acelaşi an, insulele Puerto Rico, Guam şi arhipelagul Filipinelor; Cuba, ocupată de trupele USA, odată cu declanşarea războiului hispano-american, este proclamată independentă, în realitate, aflându-se sub dependenţa Statelor Unite până la 1902, când încetează guvernarea americană în insulă. În timpul războiului cu USA, guvernul spaniol a căutat aliaţi în Europa, dar nici una dintre marile puteri nu a intervenit, nedorid - datorită intereselor economice şi comerciale - să ajungă la o ruptură cu Washingtonul.

În legătură cu relaţiile româno-americane, numirea lui Eugène Schyler, în Iunie 1880, ca agent diplomatic şi consul general al USA la Bucureşti, marchează stabilirea relaţiilor diplomatice permanente între cele două ţări. (Arh. MAE a României, dos.18, Cons. S, nr.2). Ca răspuns, colonelul Sergiu Voinescu, în Noembrie 1880, remitea preşedintelui USA, ca trimis special al guvernului nostru, scrisoarea destinată a notifica independenţa ca stat liber şi suveran (Arh. MAE, dos.31, litera V, nr.2).

În fondul Casa regală, se păstrează originalul scrisorii, Preşedintelui USA, James A. Garfield, din 3 Mai 1883, privind recunoaşterea regatului României, remisă lui Carol I, la Cotroceni, la 4 Iunie 1881. Cuvintele de simpatie şi admiraţie, măresc prestigiul României, aşezată în vecinătatea celor două imperii: ţarist şi austro-ungar (Arh. St. Buc., fond Casa regală, dos.44, 1881). În acelaşi dosar scrisori similare din partea Venezuelei, Columbiei, Argentinei, Chile, Republica Orientală Unuguay etc).

Continuare în numărul viitor

Pentru a vă ţine la curent cu ultimele ştiri din România, echipa noastră redacţională lucrează fără încetare... Nu rămâneţi în urma timpului...
Citiţi lunar
"Cuvântul Românesc"
şi participaţi la viaţa exilului românesc pentru a forma un puternic front de luptă anticomunistă.

VLAHII DIN ÎNDEPĂRTATUL RĂSĂRIT AL EUROPEI

Urmare din pag. 15

vinte cu cele din limba română. Cronicarul polonez **Dlugoz**, în a doua jumătate a secolului al XV-lea, consemnând despre limba Samogiţilor remarca: *"Limba lor este latină şi se deosebeşte de aceasta numai de o mică varietate fiindcă din cauza comerţului ce-l aveau cu popoarele vecine, ei au adoptat în idioma lor şi cuvinte slavone"*.

Valoarea semantică a etnonimului ***kangitae*** ar fi aceea de *"Geţii regali"* (radicalul kan, khan cu accepţiunea de *"rege"*, *"ţar"* şi etnonimul ***gitae*** = geţi). Popor înrudit cu Romanii, locuind în ţara lor (dar şi mai departe), Canglii numiţi şi Kangitae pot fi urmaşii Masageţilor (Geţii mari) şi ai Sciţilor regali, stăpânitorii acelor teritorii din timpuri imemorabile.

2. Descriind teritoriul de pe râul Iaik (Iagag), din 1775 numit fluviul Ural, călugărul minorit este ferm: *"acolo locuieşte poporul Ilak"*. Acest popor este identificat cu acela de Blac, Român. Călugărul argumentează cu absenţa consonantei ***B*** (*"Tătării nu pot să pronunţe pe "b"*) din limba Tătarilor.

Românii au fost cunoscuţi în izvoarele medievale timpurii sub numele de Ulak (Ulak suwî *"Apa Românului"*, în cea mai veche cronică turcească numită Oguzname *"Cronica lui Oguz han"*), Ulag şi Kara Ulag (la Mongoli) şi Olah (la Maghiari).

Forma ***Ilak***, aşa cum apare la călugărul minorit, cu vocala ***"i"*** poate să reprezinte un sunet intermediar între ***u*** şi ***i***, ***ü***, vocală care nu are corespondent în limba latină şi a fost transmisă ***i***.

Unde este ţara poporului Ilak? Ţara poporului Ilak se găseşte lângă ţara Pascatir (Baschiria). Hărţile pe care le-am consultat arată că pe cursul superior al râului Iaik (care curge din Nord şi se varsă în Marea Caspică) se găseşte ţara Baschizi-lor = Baschiria, Pascatir. Rezultă că ţara poporului Ilak se găsea pe cursul râului Iaik.

Ţara poporului Cangle *"un popor înrudit cu Romanii"* şi ţara poporului Ilak, teritoriu situat între Volga, Iaik (Ural) şi Marea Caspică, a fost *"Ţara Valachilor de dincolo de Volga"*.

În cursul Evului Mediu la Răsărit de Nistru, în Nordul Mării Negre, al cursurilor inferioare ale marilor fluvii, în Nordul Mării Caspice şi până spre Munţii Urali au fost aşezări româneşti. Românii din aceste aşezări şi-au păstrat identitatea până la începutul secolului al XX-lea. Un păcurar sibian spunea că *"până la marea bătaie, în 1914, păcurarii sibieni îşi păşteau turmele până în Ural, trecând numai prin sate româneşti"*.

Câte sate vor fi rămas româneşti, în aceste părţi, spre sfârşitul secolului al XX-lea? Poate aşezările situate în Nordul Mării Negre, dar şi acestea...

Pare incredibil, dar *"Valachia de dincolo de Volga"* a dispărut (unii nici nu vor să considere că a existat). Dar câte Valahii au dispărut şi câte vor mai dispărea?

Ionel CIONCHIN

ÎNTRE PRUT ŞI NISTRU

A rosti numele *Basarabia* e una cu a protesta contra dominaţiunii ruseşti - *Mihai Eminescu*

PAGINĂ REALIZATĂ DE NICOLAE LUPAN

PROTEST LA PACTUL RIBBENTROP-MOLOTOV

Doi diavoli de-un frapant repuls
Şi'nvăpăiaţi ca para,
Şi-au dat un reciproc impuls
Să ne scindeze ţara.
O, smuls Pământ, tu ne-ai lăsat
Cu-o groaznică durere
De când bolşoii te-au luat
Fără a noastră vrere!...

Şi tot acest trândav popor -
Dar cu flămânde gheare,
Ne glăsuieşte de-"ajutor"
Şi de "eliberare".
Pământule basarabean
Pământ al Românieil...
Acum un neam crud şi tiran
Ţi'nghite rodul gliei.

Şi-avea câmp de desţelenit
Să-şi facă rost de pită,
Dar, vezi, puhoiul bolşevit
Nu vrea decât s'nghită!
Dela truditii noşti ţărani
Le iau boii şi calul,
Şi doar de plâng după plăvani -
Al lor este Canalul!

Şi tot aceşti sovieţi netoţi
Au dat ucaz să fie
Mai marii noştri patrioţi
Adăpostiţi de glie.
Aşa că Pactul cel dictat
De forţe abuzive,
În Nedreptate ne-a lăsat
Şi'n grele perspective.

Nicu ŢAIA
Vadul Crişului-Bihor

1 Mai 1950

ÎN APĂRAREA LUI ILIE ILAŞCU

16 jurişti, 26 de membri ai Asociaţiei Veteranilor de Război şi 17 membri ai filialei Argeş a *"Pro Basarabiei şi Bucovinei"* cer printr'un memoriu adresat Asociaţiei Mondiale *"Pro Basarabia şi Bucovina"* dela Paris ca aceasta să intervină pe lângă organe respective din Occident pentru revizuirea procesului lui ILIE ILAŞCU condamnat, fără de nici o vină ca atare, la moarte de către autorităţile moscovite din Tiraspol.

O cerere de revizuire a unui proces de acest fel se poate face atunci când unul dintre martorii acuzării se retractează. Acesta este şi cazul lui V. Garbuz care, fiind ameninţat de către anchetatori cu pedeapsă capitală, a depus mărturii false contra lui Ilie Ilaşcu. Ajuns în libertate, V. Garbuz a revenit asupra depoziţiilor sale mincinoase declarând public că: *"Ilie Ilaşcu n'a participat la nici un act terorist, că el, V. Garbuz, a depus mărturie împotriva lui Ilaşcu şi a celor patru colegi ai lui pentru a discredita Frontul Popular dela Chişinău şi ca să scape de pedeapsa cu moartea..."*

În consecinţă, pe lângă intervenţiile făcute deja în faţa Consiliului Europei şi altor organe internaţionale, *"Pro Basarabia şi Bucovina"* Mondială roagă pe toţi membrii ei să intervină cu interpelări respective pe lângă organe de resort din ţările lor de adopţie.

Cu mulţumiri,

Nicolae LUPAN

AUTORITĂŢILE RAIONULUI OCNIŢA AU DECLARAT RĂZBOI MITROPOLIEI BASARABIEI

Aureliu CORNESCU

Sunt binecunoscute condiţiile discriminatorii şi sălbatica prigoană în care activează Mitropolia Basarabiei, aflată sub oblăduirea Bisericii Ortodoxe Române. Autorităţile aşa zisei *"Republici Moldova"*, deşi îşi declară în faţa forurilor internaţionale ataşamentul faţă de principiile democratice, afişându-şi intenţia de a edifica un stat de drept, nu au renunţat la persecutarea credincioşilor Mitropoliei Basarabiei. Un nou caz de încălcare flagrantă a drepturilor constituţionale ale cetăţenilor de către organele locale ale puterii de stat a fost consemnat în satul Gârbova, Ocniţa.

Prin voinţa liber exprimată a adunării generale a credincioşilor biserica *"Adormirea Maicii Domnului"* din localitate a aderat la Sfânta Mitropolie a Basarabiei. Acest fapt a trezit nemulţumirea diverşilor demnitari raionali şi locali. Ghidaţi dela Chişinău, aceştia au declanşat acţiunile de reprersalii. Preotul paroh Tudor Botezatu şi Dl. Sergiu Matcovschi, preşedintele Consiliului parohial, au devenit ţintele asupra căroara urma să fie îndreptată lovitura de pedeapsă. Răfuiala cu aceste două persoane trebuia să fie o lecţie pentru ceilalţi *"rebeli"*, adică întreaga comunitate religioasă, aşa că s'a acţionat ostentativ şi grosolan. În continuare, urmează filmul acestui conflict, reconstituit de Dl. Sergiu Matcovschi.

Timp de 50 de ani de dominaţie comunistă, biserica din sat n'a funcţionat. Din iniţiativa pensionarului Sergiu Matcovschi a fost constituit un comitet bisericesc, care a iniţiat procesul de restaurare a bisericii, aflate în paragină. După reconstrucţia lăcaşului ortodox, Dl. Sergiu Matcovschi este ales de creştini preşedinte al consiliului parohial. Timp de trei ani, însă, credincioşii s'au confruntat cu problema succesiunii în lanţ a 13 preoţi, dintre care nici unul nu s'a reţinut prea mult în sat. După ce numeroasele rugăminţi adresate arhiepiscopului Vladimir de a li se trimite un preot vrednic in sat au fost tratate cu indiferenţă şi refuz, Consiliul parohial s'a adresat către I.P.S. Petru, locţiitor de Mitropolit al Basarabiei, cu cererea *"de a fi luaţi sub oblăduirea Sfintei Mitropolii a Basarabiei"*. La 1 Decembrie 1994 I.P.S.Petru îl numeşte ca preot paroh al bisericii din localitate pe părintele Tudor Botezatu, un om cuminte, blând şi înţelept, care dela primele slujbe a fost răsplătit cu dragostea tuturor credincioşilor. Mînţile întunecate ale unor nevrednici refuză însă să accepte această stare de lucruri. În ziua de Crăciun (stil vechi, 7 Ianuarie 1995) primarul satului Gârbova, Gadâmba, dis-de-dimineaţă se postează în faţa uşii bisericii, nepermiţându-i părintelui Tudor Botezatu să oficieze slujba de Crăciun. Ba, i-a cerut în mod ultimativ să părăsească satul timp de jumătate de oră. Puşi în faţa unui asemenea amestec brutal al reprezentantului statului în treburile interne ale bisericii, în a treia zi după Crăciun (10 Ianuarie a.c.) a fost convocată adunarea generală a creştinilor din sat şi a Consiliului parohial. În timpul dezbaterilor, în sală îşi fac apariţia primarul satului Gadâmba, preşedintele colhozului I. Dumitraş şi preotul Nicolae, trimis al mitropolitului Vladimir, pe care primarul din capul locului l-a recomandat ca noul paroh al bisericii. Luând cuvântul, acesta din urmă, într'un limbaj veninos, a proliferat nenumărate şi inimaginabile minciuni despre părintele Tudor Botezatu, Sfânta Mitropolie a Basarabiei, F.P.D.C. şi România. Dezgustaţi de un asemenea spectacol oribil, creştinii i-au acordat vot de blam acestui impostor, refuzând serviciile emisarului vladimirist. Întreaga asistenţă a votat în unanimitate pentru rămânerea în parohie a părintelui Tudor Botezatu.

Pe data de 13 Ianuarie, la insistenţa primarului Gadâmba, este convocat din nou Consiliul parohial. Le este prezentat un alt preot, Anatol, care la fel este respins. Eşuând şi această tentativă de inscăunare a unui preot vladimirist, autorităţile hotărăsc pedepsirea celor nesupuşi. A doua zi, 14 Ianuarie a.c. Dl. Sergiu Matcovschi, ţinând calea spre biserică, a descoperit cu mirare la poarta lăcaşului o dubă a poliţiei şi şase poliţişti în preajma autovehiculului. Salutându-i pe *"străjerii ordinii şi legalităţii"*, se îndreaptă spre uşa bisericii. În acest moment este somat să se oprească. Fără vreo explicaţie, i se cere să urce în duba poliţiei. Fără prea multe menajamente, Dl. Sergiu Matcovschi este înfăşcat de mâini şi de picioare de către *"bravii"* poliţişti, doborît la pământ şi târît prin noroi spre dubă. În acest răstimp este lovit cu sălbătăcie cu pumnii peste cap. Au curs din abundenţă şi loviturile cu picioarele. La strigătele de ajutor ale celui mazilit, oamenii din biserică au ieşit afară. Îngroziţi de cele ce se întâmplă, ei îi implorau pe poliţişti să nu-l mai bată pe acest om nevinovat. Rămânând surzi la aceste apeluri, poliţiştii îl transportă pe Dl. Sergiu Matcovschi la primărie, unde îl bat cu o şi mai mare cruzime. La strigătele disperate ale bătrânului, iarăşi se adună o mulţime de oameni care cer oprirea acestui dezmăţ poliţienesc. Surprinşi de reacţiile de protest ale sătenilor, poliţiştii îl duc pe Dl. Sergiu Matcovschi la secţia raională a M.A.I. Aici iarăşi este maltratat. I se cere renunţarea la Mitropolia Basarabiei, în caz contrar *"va spăla WC -ul poliţiei timp de 15 zile"*. După ce refuză un asemenea angajament, este îmbrâncit într'o carceră. Suferind de stenocardie şi astm bronşic, suportă o criză cardiacă. Rugăminţile suferindului de a i se acorda ajutor medical rămân fără răspuns. I se refuză şi cererea de a fi supus unei expertize medico-legale. Abia seara târziu, cedând protestelor cerştinilor din sat, este eliberat cu indicaţia de a se prezenta a doua zi la poliţie.

Pe data de 16 Ianuarie este interogat de şeful secţiei de poliţie Ocniţa, Taraban, care l-a informat că este acuzat de *"propagandă antistatală şi nesupunere faţă de organele de poliţie"*. Dl. Sergiu Matcovschi este avertizat să abandoneze activitatea sa şi să se dezică de Mitropolia Basarabiei. Dela acest şef al poliţiei a mai aflat că *"în timpul apropiat preoţii Mitropoliei Basarabiei vor spăla toţi WC-urile poliţiei"* şi că *"preotul din satul Lipnic, Ocniţa, care ţine de Mitroplia Basarabiei, va fi arestat în zilele apropiate."*

În ziua de 17 Ianuarie a.c. este convocat pentru a treia oară Consiliul parohial, Primarul satului cere să fie pusă în discuţie problema eliberării din funcţie a părintelui Tudor Botezatu. Diriguitorii satului consideră că recenta acţiune represivă îi va forţa pe credincioşii Mitropoliei Basarabiei să renunţe la convingerile lor. Miza fiind mare, la şedinţă a fost prezent şi locţiitorul preşedintelui executivului raional, Cărăuş. Dar şi de data aceasta, în pofida tuturor presiunilor exercitate, membrii consiliului parohial hotărăsc ca părintele Tudor Botezatu să rămână paroh al bisericii din sat. Credincioşii din Gârbova, Ocniţa şi-au ales un păstor şi sunt decişi să nu renunţe la el. Cât priveşte fărădelegile şi abuzurile reprezentanţilor organelor puterii locale, asupra acestora urmează să se pronunţe organele abilitate. Dl. Sergiu Matcovschi a făcut o vizită la reprezentanţa O.N.U. la Chişinău, unde i-a informat pe reprezentanţii acestui înalt for internaţional asupra flagrantelor încălcări ale drepturilor omului în Republica Moldova. Cât priveşte duşmanii Mitropoliei Basarabiei, îi rugăm să realizeze un singur lucru: înteţirea prigonirilor asupra preoţilor şi mirenilor Sfintei Mitropolii a Basarabiei nu va face decât să consolideze comunitatea română ortodoxă.

CUM AM FOST ELIBERAŢI ÎN 1994?

Am văzut pe micul ecran cum au sărbătorit autodeclaraţii *"eliberatori"* ai meleagului nostru o tristă aniversare şi mă miră nu atât că a participat şi Preşedintele (Snegur adică - N.L.), şi primul ministru al republicii, cât neruşinarea lor.

Au trecut 46 de ani de atunci, dar nu am uitat cum satele Gura-Bâcului, Speia, Şerpeni din raionul Anenii Noi au fost prefăcute în praf şi pulbere de către Ruşi încă la 13 Aprilie 1944. Ştiţi ce a urmat a doua zi după acea *"eliberare"*?

Au fost mobilizaţi, adică arestaţi toţi bărbaţii care aveau vârsta dela 18 la 55 de ani şi expediaţi în lagărele de muncă silnică din Komi, împreună cu deţinuţii politici.

Nouă ni se spunea *"trudarmia"*. În Octombrie 1946, după război, ne-am întors acasă mai puţin de jumătate din câţi am plecat. În lagărele din Komi s'au stins mulţi basarabeni, câţi anume nu ştiu dacă ar putea să spună cineva. Aşa am fost *"eliberaţi"*...!

Constantin ANTOCI

Gura-Bâcului, Tighina,(din *"Ţara"*, săptămânal al Frontului Popular delaChişinău)

File din trecut
PREOŢI BASARABENI MARTIRIZAŢI

Alexandru Baltaga din Călăraşi. Membru al Sfatului Ţării, arestat de NKVD la 31 August 1940. A îndurat moarte mucenicească la 7 August 1941, în Tataria, fiind în vârstă de 80 de ani.

Vasile Bodrug din Râşcani. Născut în anul 1902. Condamnat la moarte prin împuşcare în anul 1941.

Dumitru Ciornei din Clişcăuţi-Hotin. Ucis mişeleşte de lucrătorii NKVD-ului în anul 1940.

Gheorghe Mihalache din Căuşeni-Tighina. Născut în 1909. A fost exilat în ţinutul Krasnoiarscului, unde se săvârşeşte ca martir în anul 1940, fiind împuşcat.

Mina Ţăruş din judeţul Orhei. Ucis cu multă cruzime de ocupanţii ruşi în anul 1940.

Mihai Ghili din Unţeşti-Ungheni. Născut în anul 1890. Arestat de NKVD în 1941. Exilat la Barnaul, unde în 1942 primeşte cununa mucenicieI prin pedeapsa capitală.

Părintele Munteanu din Ismail. Ucis de comuniştii ruşi în primele zile de ocupaţie. Şi-a primit moartea în faţa Catedralei din Ismail unde, după ce a fost tuns şi bărbierit, i s'a sfărâmat capul de treptele sfântului lăcaş.

Porfirie Şoimu din Parcani, judeţul Soroca. A îndurat moarte martirică în anul 1941, fiind împuşcat.

Vladimir Cernăuţeanu din judeţul Tighina. Născut în 1903. Condamnat la ani grei de temniţă în Siberia, de unde nu s'a mai întors.

Vasile Doncilă, preot pensionar din Chişinău. Arestat de NKVD şi dus în Siberia, de unde nu s'a mai întors...

În total - 48 de slujitori întru Domnul!

"Basarabia desrobită",
Chişinău 1942

"PRO BASARABIA ŞI BUCOVINA"

Roagă pe toţi compatrioţii din Exil, care au posibilitate, să participe la colocviul ştiinţific axat pe întrebarea: *"DE CE NU SE FACE REÎNTREGIREA?..."* Colocviul se ţine în zilele de 10 şi 11 Iunie 1995, în Aula Facultăţii de Drept, Bd. M. Kogălniceanu 64, Bucureşti.

Colocviul va avea ca invitaţi de onoare pe Emil Constantinescu, Corneliu Coposu, David Funderburk şi Doina Cornea.

Dintre ceilalţi vorbitori şi-au anunţat deja temele comunicărilor Neagu Djuvara, Dinu Zamfirescu, Constantin Ticu Dumitrescu, Banu Rădulescu, Ioan Gherman, Victor Bârsan, Gheorghe Tatomir, Viorica Moisiuc, Vasile Târâţeanu, Iurie Roşca, Hristu Cândroveanu, Boris Samochiş, Anatol Albu, Sorin Roşca Stănescu, Serafim Fădor, Gheorghe Anca, Grigorie Filiti, Victor Frunză, Cicerone Poghirc, Anghel Popa, Ion Varlam, Gheorghe Buzatu, Nicolae Bănică-Ologu şi subsemnatul.

Aşteptăm confirmarea temelor dela Octavian Paler, Alexandru Zub, Ion Ungureanu, Mihai Cimpoi, Dumitru Matcovschi, Nicolae Manolescu, Florea Marinescu, Dinu Giurăscu, Octavian Ghibu şi alţii.

Cererile pentru invitaţii mi se trimit cât mai curând posibil la adresa: 13 Rue de 4 Vents, Bât. Champagne, 92380 Garches, France.

Nicolae LUPAN

ŞTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

WASHINGTON

BUNA VESTIRE ŞI COMEMORAREA UNIRII BASARABIEI

La 26 Martie 1995, s'a oficiat în sus-zisa biserică o slujbă religioasă de către părintele paroh Gh. Calciu în prezenţa unui numeros număr de credincioşi, luând în mod special parte şi Congresman-ul David FUNDERBURK, cu soţia D-na Betty Funderburk. Dl. D. Funderburk a fost Ambasador al Statelor Unite în România în timpul dictatorului Ceauşescu, unde, adoptând o poziţie contrară liniei favorizante a politicii americane faţă de dictator, a trebuit să demisioneze. Astfel, dânsul este foarte cunoscut Românilor pentru demnitatea sa personală şi profesională. În alegerile din 8 Noembrie 1994, Dl. Funderburk a fost ales din partea Partidului Republican, câştigător al alegerilor, să reprezinte Districtul doi din statul Carolina de Nord în Camera Reprezentanţilor.

După slujbă, Dl. şi D-na Funderburk au onorat reuniunea comunităţii române pentru comemorarea Unirii Basarabiei, care a avut loc în 27 Martie 1918, act prin care s'a dat conturul României Mari după cel de-al Doilea Război Mondial.

În cadrul comemorării au avut loc mai multe expuneri din care redăm cât mai rezumativ posibil, spusele vorbitorilor.

Dl. Viorel Cucu, din partea comunităţii, a subliniat că Basarabia este partea care ne lipseşte din suflet. Ea a fost furată şi acaparată de puterea din Răsărit (Rusia ori URSS) şi ruptă din trupul ţării noastre în 1812, 1856, 1877 şi 1940. Ca încheiere la expunerea de mai sus, Dl Viorel Cucu a dat citire poemului *"Ridică-te Gheorghe, Ridică-te Ioane"* de Radu Gyr.

Dl. Nicolae Dima a definit statutul naţional şi naţionalitatea care adună într'o familie pe cei care au aceleaşi aspiraţii de trai liber într'un spaţiu strămoşesc, lucru realizat prin unirea dela 1918, care a adus în 20 de ani de administraţie românească o prosperitate de neegalat pe aceste meleaguri. În 1940 URSS-ul, în complicitate cu altă putere imperialistă, nea dat o lovitură diabolică, răpindu-ne din nou Basarabia şi Nordul Bucovinei cu Ţinutul Herţei. Din aceste regiuni se estimează că aproape 1 milion de Români au fost deportaţi, alungaţi şi ucişi, în scopul distrugerii identităţii lor naţionale. În 1989 am fost la un pas de reunire, dar revoluţia din România, furată sau confiscată cu certitudine în urma unui complot dirijat de KGB, a pus capăt acestui deziderat naţional.

Dl. David Funderburk, în expunerea de peste 30 de minute, a arătat situaţia din România din timpul când era Ambasador al Statelor Unite. În România, trăiam într'un palat. Nu puteam însă închide ochii la cele ce se petreceau acolo. Pentru considerente istorice, morale şi religioase, ca Ambasador, mi-am dat seama că nu se poate călca peste cadavre pentru atingerea scopurilor politice. Probabil eu şi soţia, am fost sortiţi să stăm în România ca într'o familie şi să învăţăm adevărta istorie românească. Astăzi, lucrurile nu s'au schimbat în bine, căci diferenţa între Iliescu şi Ceauşescu nu este mare. Din păcate, vechea mentalitate încă există în Departamentul de Stat şi astăzi vedem cum el îl susţine pe Iliescu.

În prezent, Statelor Unite şi României le lipseşte o fundaţie necesară unei edificări solide. Ţinta actuală a României este să se privatizeze. Este ţara cu un sector cel mai puţin privatizat, aflându-se în urma Bulgariei şi Albaniei. Privatizarea este un lucru serios şi nu un joc politic pentru anumiţi beneficiari. Guvernul român invită investitori americani să vină acolo şi să investească, oferindu-le diferite avantaje, care nu corespund realităţii. Coca Cola, Pepsi Cola... şi alte companii s'au izbit de nomenclatura cu care trebue să încheie contractele.

Cred că trimiterea mea şi soţiei în România ca ambasador a fost mâna lui Dumnezeu, lucru pe care ea îl crede cu tărie. ***Eu spun ajutaţi poporul român, nu guvernul de acuma.***

În districtul meu electoral nu sunt mulţi Români. Însă în Universitatea Duke există un program pentru limba română. E un semn bun. Poate un asemenea lucru se va dezvolta şi în alte părţi. Vă asigur că sentimentele mele şi ale soţiei sunt şi rămân neschimbate, pentru poporul român, pentru adevăr şi dreptate.

D-na Betty Funderburk a descris cum la o vârstă tânără, acum 23 de ani şi profund dedicată pentru libertate, a fost obligată să trăiască în România. Acest lucru nu a fost deloc uşor, căci a trebuit să luptăm cu guvernul de acolo. Dela început, noi am ales calea adevărului. România este a doua cruce pe inima mea. Marea tragedie pe care am constatat-o acolo ne-a fost greu s'o explicăm poporului american. Cine n'a fost acolo atunci, nu poate înţelege, ca de altfel nici acum, greutăţile poporului şi fărădelegile păturii conducătoare. De atunci ne-am înţeles, soţul meu şi eu, să înfruntăm mentalitatea americană spunând pe faţă ce este libertatea acolo.

Avem în Washington un Birou unde aşteptăm să ni se adreseze doleanţele şi voim să facem tot ce ne stă în putinţă să sprijinim şi să ajutăm acolo unde cuvântul nostru poate ajuta. Vă aşteptăm cu înţelegere şi dragoste.

Înainte de a se încheia reuniunea, s'au pus câteva întrebări, dintre care, fiind pertinentă cu obiectul comemorării, rog să fiu scuzat că reproduc întrebarea şi răspunsul.

A.G.: La 23 August 1939 s'a semnat Pactul criminal Ribbentrop-Molotov care a dat mână liberă Uniunii Sovietice să anexeze prin forţă armată ori şantaj teritorii ale ţărilor răsăritene, printre care României i-au fost furate Basarabia, Bucovina de Nord şi Ţinutul Herţei. Ribbentrop a sfârşit spânzurat, Molotov a murit netulburat în patul său, la vârsta de peste 90 de ani. Pactul supravieţuieşte tacit până la 1974, când prin acordul dela Helsinki, a fost confirmat la pretentia sovietică (Brejnev) că nici o frontieră nu se poate schimba. Acordul acum a devenit OSCE (Organizaţia pentru securitate şi cooperare în Europa). Aveţi în Congres un Comitet OSEC sub preşedenţia Rep. Christ Smith şi aţi fost numit de curând membru în acest Comitet.

Cum poate exista securitate în Europa câtă vreme acest Pact secret Ribbentrop-Molotov este efectiv şi confirmat şi de Preşedintele Clinton luî Snegur, la întâlnirea recentă dela şef la şef de Stat?

Dl. D. Funderburk: Am fost cooptat de două săptămâni şi nu m'am întâlnit încă cu membrii Comitetului. Întrebarea este bună şi am s'o ridic în Comitet. Acest Pact Ribbentrop-Molotov - este timpul istoric să se spună - să fie declarat nul. Într'adevăr, să se facă din Basarabia o ţară independentă este un lucru tulburător şi este de oportunitate ca lucruri ca acestea să fie privite cu realism sub aspectul justeţei şi nu subscriu la Declaraţia Clinton-Snegur, poziţii politice ale preşedintelui Clinton care sunt criticabile în multe situaţii.

Corespondent,
Adrian GRIGOROPOL

INVITAŢIE

Părintele paroh Dumitru Ichim, Consiliul Parohial, Reuniunea Doamnelor şi toţi credincioşii membri ai Bisericii "Sf. Ioan Botezătorul," situată la 2150 Bleams Rd., Kitchener, Ontario N2H 4V4, Canada, vă invită cu mult drag să luaţi parte la Sfintele slujbe de sfinţire ale noii Biserici, care vor avea loc în zilele de 17 şi 18 Iunie 1995.

Pentru mai multe informaţii, scrieţi la adresa de mai sus sau telefonaţi la (519) 570-0172.

RETROSPECTIVA BRÂNCUŞI

Radu DUNĂREANU

Beaubourg prezintă între 14 Aprilie şi 21 August 1995 prima retrospectivă Brâncuşi organizată în Franţa. Într'o prezentare cronologică şi tematică vor fi expuse 103 sculpturi, 38 de desene şi 55 de fotografii realizate de artist.

Retrospectiva este fructul colaborării dintre Centrul Georges Pompidou, Muzeul de artă din Philadelphia, muzee din România şi generozitatea unor colecţionari particulari care au înţeles să împrumute opere inaccesibile marelui public.

Este anunţat şi un eveniment major pentru 1997: redeschiderea Atelierului Brâncuşi într'o nouă clădire concepută de Renzo Piano. Astfel, publicul va regăsi magia puţin pierdută a operelor prezentate într'un context îndelung gândit de Brâncuşi în atelier.

Expoziţia va fi găzduită între 8 Octombrie şi 31 Decembrie 1995 la Muzeul de Artă din Philadelphia (Statele Unite) unde se găseşte a doua colecţie importantă, după cea dela Paris.

Mircea ALEXANDRU

UNIUNEA FOŞTILOR DEŢINUŢI POLITICI

PROTEST

Foştii deţinuţi politici anticomunişti din România aflaţi peste hotarele ţării, organizaţi în Uniunea Foştilor Deţinuţi Politici din România cu sediul la Geneva, au luat act cu indignare şi revoltă de malversaţiunile puterii cu privire la constituirea Consiliului de Administraţie al Televiziunii Române.

Însuşi faptul că fostul bard ceauşist, Adrian Păunescu, are un cuvânt hotărâtor în această problemă, constituie o insultă la adresa memoriei celor care s'au jertfit în Decembrie '89 pentru libertate şi înlăturarea comunismului sub orice formă.

Totodată ne exprimăm deplina solidaritate cu Dumitru Iuga şi facem cunoscut atât opiniei publice româneşti cât şi celei din străinătate, că grava situaţie în care se află acesta prin greva foamei de protest şi în care a fost adus, cu cinism şi prin abuzuri, de factorii de răspundere dela Bucureşti, stârneşte îngrijorarea tuturor Românilor de peste hotare, iubitori de libertate şi democraţie.

Facem cunoscut protestul nostru hotărît de manevra cripto-comunistă a televiziunii române şi considerăm că avem datoria de a alerta în consecinţă Consiliul Uniunii Europei şi mass-media din ţară şi din lumea cu adevărat liberă.

Preşedinte, Dumitru Ionescu

Secretar, Constantin Mareş

DIN VIAŢA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE ŞI PĂŢITE

George DONEV

O TEMPORA, O DROGURI !

Într'un judeţ din Statul Florida s'a hotărît ca 26 de ofiţeri de poliţie să fie postaţi la uşile a 26 de şcoli. Pe vremuri, în ţara noastră, copiii erau aşteptaţi la uşă de diriginte, ca să vădă dacă şi-au lustruit pantofii.

•••

PREŞEDINTELE SNEGUR ŞTIE LIMBA ROMÂNĂ

Basarabeanca Valentina Cojocaru a fost sărbătorită în Palatul Naţional din Chişinău pentru îndeplinirea a 30 de ani de activitate artistică în câmpul muzicii populare.

Au luat parte oficialităţile în frunte cu Dl. Preşedinte Snegur. Programul s'a încheiat cu duetul Valentina Cojocaru-Dumitru Furdui Iancu care, împreună cu publicuul din sală au cântat: *"Noi suntem Români"*. Dl. preşedinte a cântat, a aplaudat şi se zvoneşte că i-ar fi dat şi-o lacrimă!

•••

CUM SUNTEM CUNOSCUŢI

"The World Almanach and book of facts, 1995" dă următoarele informaţii:

REPUBLICA MOLDOVENEASCĂ: Grupuri etnice:"Moldovan/Romanian" 65%, Ucraineni 14% şi Ruşi 13%. Ortodocşi 99%, un telefon la 7,6 persoane şi un doctor la 125 de inşi. La 1.000 de locuitori se nasc 16 şi mor 10 etc.

ROMÂNIA: 89% Români, 9% Unguri etc. Un telefon la 7,5 persoane. La 100 de locuitori se nasc 14 şi mor 10.

Articolul dedicat României se termină: *"După revoluţie şi executarea lui Ceauşescu, Statele Unite şi URSS au recunoscut repede noul guvern. Foştii comunişti au dominat guvernul (Former comunists dominated the government)"*.

•••

NE CULTIVĂM CU LITERE MICI

Au apărut cărţi cu pretenţia de a fi încadrate în tezaurul literaturii româneşti dar două cuvinte, scrise microscopic, te informează: *"Comandă se Stat"* şi toate explicaţiile se opresc aci: Din ordinul cui s'a pus ştampila *"Comanda de Stat"*? Cine au fost cei chemaţi la *"concurenţă literară"*? Cine a decis alegerea *"manuscrisului"*? Cine a plătit tipografia? etc., la care adăugăm reapariţia, pe uşa din dos, a unui început de cenzură; bibliotecile publice orăşeneşti şi comunale nu mai pot să-şi procure cărţi dela editurile particulare, ci numai pe cele ce deţin onoarea de a fi *"Comandă se Stat"*! Consolăm pe cei nedumeriţi: *"Nu cerceta aceste legi, că eşti... "Ilici" de le'nţelegi"*.

•••

SFATURI PENTRU VIZITATORI

Prima problemă care te înfruntă este *"birocraţia"* şi încetineala chelnerilor... Asemănarea dintre Paris şi Bucureşti se reduce la bulevardele largi şi copacii aliniaţi... Există bursa neagră ce-ţi oferă mai mult dar, fii atent!... Cu o bancnotă de un dolar şi un pachet de Kent faci minuni... Dacă vrei o hartă a Bucureştiului o poţi cumpăra la Budapesta, Paris sau New York... Restaurantele se închid la opt seara... Pentru a vizita ţara, cel mai bun sfat e să mergi cu o excursie care-ţi garantează hotelul şi masa. (Compilate din ziarul *"The Herald"*, 13 Martie).

•••

PLAGIATURI ORIGINALE

Cu mâine, promisiunile-ţi adaugi, / Cu ieri, erorile le scazi, / Şi ai, de-a puterea în faţă, / Mizeria cea de azi.

•

În fostele ţări satelite au reapărut glumele, semn bun că omul s'a desmeticit din haosul apariţiei celor două comete fără coadă: Democraţia şi privatizarea:

- Care e cel mai rău lucru despre comunism? întreabă un cetăţean din ţările satelite pe alt cetăţean.

- Orice regim care vine după el!

•••

SE CAUTĂ UN CONTABIL

Ministrul Finanţelor a anunţat că are un post vacant de contabil şef, pentru care se cer cunoştinţe de adunare, scădere, plus înmulţire şi împărţire. La examen s'au prezentat trei licenţiaţi *"magna cu ciocan"* ai Academiei Ştefan Gheorghiu.

Înainte de începerea examenului, li s'a atras atenţia candidaţilor că problema trebue rezolvată în noul spirit de cooperare şi îndrumare ce călăuzeşte actualul regim de gândire originală. După care, Şeful Comisiei de Examinare desface un plic sigilat şi citeşte textul tezei:

Cât fac trei înmulţit cu trei?

Primul candidat: Trei înmulţit cu trei este egal cu tovarăşul Preşedinte Ion Iliescu, el ştie tot, vede tot şi noi nu putem rezolva nimic fără oftaturile lui preţioase ca să ne spună cât fac trei înmulţit cu trei!

Al doilea candidat: Trei înmulţit cu trei fac 1921, anul când s'a născut Partidul Comunist Român, făuritorul ştiinţific al fericirii omeneşti, ce purcede dela Anghel, Marx şi tovarăşul Iliescu!

Trei înmulţit cu trei fac 9!, răspunde ultimul răvnitor la postul de Contabil Şef.

Bravo, spune preşedintele Comisiei, dar spune-ne ce logică ai întrebuinţat ca să ajungi la cifra de nouă?

- Foarte simplu: am împărţit pe Iliescu cu 1921.

•••

Specialişti şi ilegalişti

Mihai FREAMĂT

Că viaţa fiecăruia dintre noi e preponderent făcută din întâlniri mai mult sau mai puţin întâmplătoare şi din urmările acestora, urmări de care, în multe cazuri, am vrea să scăpăm ca de un lest inutil, o ştim. Ce nu ştim întotdeauna e cine urmează să ne apară în cale şi'n ce măsură aceste apariţii vor influenţa existenţa noastră. Cu alte vorbe suntem supuşi hazardului şi nu avem puterea să ne orânduim traiul după vrerea noastră decât dacă am deveni pustnici, fiecare cu peşteră şi pustiu proprietate personală. Problema e că peşteri s'ar găsi, dar de unde atâtea pustiuri? Aşa că, vrem nu vrem, fatalmente soarta ne scoate zilnic în cale inşi care se simt datori să scormonească nechemaţi în trecutul, prezentul şi viitorul nostru.

La asta mă gândeam zilele trecute când, aflat într'o sală de spectacole, priveam stupefiat la un individ cocoţat pe scenă ce se străduia să *"deschidă"* un festival de teatru oarecare, bâiguind ceva despre artă, poporul român talentat şi menirea artistului în societate. Era un şef venit dela centru cum îl prezentase nu ştiu ce notabil local; şi în această calitate inaugura, deschidea şi înnobila cu prezenţa sa *"actul de cultură"*. Îl cunoşteam. Îmi fusese dat să-l întâlnesc cu nişte ani în urmă, pe vremea când lozincardul ăsta tăia şi spânzura pe la Direcţia teatrelor din instituţia condusă de faimoasa Suzana Gâdea. Şi-acum să vă fac o mărturisire: În viaţa mea am întâlnit mulţi proşti. Proşti de diferite nuanţe. Proşti coborîţi de Dumnezeu pe pământ ca să aibă cei cu mintea întreagă termene de comparaţie, proşti proveniţi dintre cei bătuţi în cap de mici, proşti săltaţi de comunism la rang de conducători, proşti hututui, proşti cu diplome universitare căpătate între două şedinţe şi trei strigături urlate ca să răsune valea, chiar şi proşti din interes am întâlnit, dar un asemenea specimen, ca cel ce se bâţâia acum pe scenă, nu văzusem şi nici n'am mai văzut. Era - cum să vă spun - un prost de un fel special, un prost cu pretenţii, un sistem de fraze în care te îngropai urgent de nu erai atent şi arătai, fie şi printr'un simplu gest, că eşti de acord cu aiurelile debitate de el în ritm de mitralieră. *"Se pricepea"* la orice: Critică teatrală, regie, dramaturgie veche şi nouă, curente, actori, administraţie... Avea pentru fiecare subiect o frază pregătită din timp şi nu era chip, în prezenţa lui, să încerci un dialog.

Individul nu depăşea nici măcar cu un milimetru lecţia învăţată de pe rost, iar acolo unde nu avea nimic pregătit, venea cu citate din Ceauşescu sau din alţi *"mari dascăli"*.

Întâmplarea a făcut să nimeresc în cabinetul personajului ăsta împreună cu un amic, director de teatru, care avea nevoie de o viză pe o propunere de repertoriu dacă-mi amintesc bine. Odată intraţi, directorul s'a şi pornit, săracul, să-l convingă pe mai marele teatrelor să binevoiască a iscăli hârtia aia cu titlurile pieselor ce urmau să fie puse pe scenă. Şeful refuza iar argumentele directorului se loveau ca de un zid construit din vorbe fără şir, compactate zdravăn cu stropi de salivă şi fum de tutun. Ce mi-a fost dat să aud atunci cu greu se poate povesti. Atâtea tâmpenii, atâtea enormităţi, emise în mai puţin de zece minute de diriguitorul mişcării teatrale din România, nu cred că s'ar putea aduna la un loc nici dacă o echipă alcătuită din specialişti în prostănaci ar fi lucrat zile întregi. Directorul deschidea gura ca unul ce se înnecă, ăla tropăia de zor printre vorbe... Şi deodată s'a făcut tăcere. Ce se întâmplase? Căzuse şeful de pe scaun, sau înghiţise una din numeroasele mape împrăştiate pe birou? După felul cum decurgeau lucrurile se putea şi una şi alta. Interesant e că, exact atunci amicul meu a profitat de ocazie şi-a lansat o frază care m'a uluit şi pe care mi-o amintesc cuvânt cu cuvânt.

- Tovarăşe T., a cuvântat necăjitul director, tovarăşul Cehov mi-a destănuit, cu rugămintea să nu fac publică ştirea, că aţi scris o dramă extraordinară. N'aţi vrea să ne-o încredinţaţi nouă s'o jucăm? Aducem un regizor mare, un scenograf teribil, poate pe Picasso, actori avem...

Am uitat să vă spun că eroul despre care facem

Continuare în pag. 20

MICA PUBLICITATE

Căsătorii

• Doamnă titrată, văduvă, cu domiciliul în RFG, caută domn corespunzător, bine situat, peste 60 de ani din Europa sau Israel. Răspunsuri la: Paul Morcov (pentru Jeni), Postfach 10 13 16, 63069 Offenbach/Main, Germany.

• Farmacistă, 33 ani, stabilită în RFG, caută domn corespunzător din Europa sau Israel. Răspunsuri la: Paul Morcov (pentru Carmen), Postfach 10 13 26, 63069 Offenbach/Main, Germany.

Ofertă

• Doresc să realizez sculptura unei catapetesme, pentru o biserică ortodoxă română din Canada sau U.S.A., urmând ca beneficiarul să asigure: materialele, casă şi masă, asigurare pentru sănătate, viza de intrare în Canada sau U.S.A, două bilete de avion dus-întors (soţ şi soţie). Pentru detalii telefonaţi în România la: 011 40 364 36387, sau la Toronto: 416 481 6821.

Vânzare sau schimb de apartament

• Vând apartament în România cu trei camere, bucătărie mare, două holuri, trei debarale şi balcon, sau schimb cu: Toronto, Hamilton, Niagara on the Lake, sau o fermă modestă în Sud Ontario. Telefon România: 011 40 364 3687, sau telefon Toronto: 416 481 6821.

EDITORIALE

Dl. Tudor Murgoci

P.O. ROCKTON ONT., CANADA L0R 1X0

Puteţi procura dela adresa de mai sus, următoarele cărţi:

PITEŞTI de Dumitru BACU	$20.00
POEZII DIN ÎNCHISORI, Culegere de Z.PANĂ	20.00
CU ACUL PE SĂPUN, Poezii de Zahu PANĂ	18.00
DIN LUPTELE TINERETULUI ROMÂN 1939-1939 Culegere de texte	20.00
ÎNVIEREA, Revistă trimestrială de analize, documente, crestomaţie şi cronici, 272 de pagini	?
JURNALUL FERICIRII de N. STEINHARDT	25.00
DEZGROPAREA CĂPITANULUI de V. POSTEUCĂ	12.00
CREZ DE GENERAŢIE de Vasile MARIN	20.00
BASARABIA SUB SĂPÂNIRE STRĂINĂ de Nicolae CIACHIR	10.00
DIN ISTORIA BUCOVINEI (1775-1944) de Nicolae CHIACHIR	10.00
ISTORIA UNIVERSALĂ MODERNĂ (Partea I-a 1642-1789) de Prof. dr. Nicolae CIACHIR	20.00
ISTORIA UNIVERSALĂ MODERNĂ (Partea II-a 1789-1919)de Prof. dr. Nicolae CIACHIR	20.00
RAZBUNĂRI CELEBRE (Dela Cain la Stalin) de Nicolae CIACHIR	10.00
ANII DE GROAZĂ DIN ROMÂNIA COMUNISTĂ de Virgil MATEIAŞ	18.00
ŞOIMI PESTE PRAPASTIE şi POEZII ALESE 1914-1944 de Nichifor CRAINIC ambele volume	15.00
SÂNGELE TEMNIŢEI * BALADE de Radu GYR	15.00
PUNCTE DE VEDERE de Eugen POPESCU	15.00
CÂNTURI PENTRU SOMNUL TĂU, poezii de Ovidiu VASILESCU	20.00
ÎNTRE CIOCAN, SECERĂ ŞI NICOVALĂ de Paraschiv NĂMOLOASA	28.00
DIALOG DE ABJECŢIE de Radu N. CISMĂŞEANU	5.00
FORTUL NR.13 de Marcel PETRIŞOR	$0.00
CĂRUŢA CU SCÂNDURI de Marcel PETRIŞOR	7.00
321 DE VORBE MEMORABILE ALE LUI PETRE ŢUŢEA	10.00
NĂZUINŢI ŞI DEZNĂDEIDI de Petru GHEORGHENI	10.00
TEMELIE DE VEAC NOU de Vasile MILITARU	20.00
STROPI DE ROUĂ de Vasile MILITARU	22.00
POEMELE NEMURIRII de Vasile MILITARU	20.00
VORBE CU TĂLC de Vasile MILITARU	6.00
RECONSTITUIRI de Constantin MUSTAŢĂ	10.00
POEZII PENTRU COPII de Florica BAŢU	8.00
SEARA LUMINOASĂ, Poezii de Florica BAŢU	7.00
LA PORŢILE DISPERĂRII, ÎNCEPUTUL SPERANŢEI de Florica BAŢU	10.00
POVESTE DE DINCOLO de Ana Maria MARIN	7.00
DESŢĂRAŢII, Poezii de Ana Maria MARIN	7.00
PASĂREA CU ŞAPTE ARIPI poeme Tanka de Dumitru ICHIM	10.00
AMINTIRI DIN ÎNCHISOARE de Nicolae DIMA	20.00
CETĂŢI SFĂRÂMATE, Schiţe şi nuvele de N.NOVAC	7.00
MANSARDA DE CATIFEA poezii de Dan Emilian ROSCA	7.00
DURERI CONDENSATE, Poezii de Vasile MUSTAŢĂ	5.00
MEDITAŢII ŞI MĂRTURISIRE de Ilie OLTEANU	5.00
O VIAŢĂ ÎNCHINATĂ UNUI SAT de Nicolae GOLEA	7.00
POEMS FROM COMMUNIST PRISONS (limba engleză) translated by Mother ALEXANDRA	7.00
THE ANTI-HUMANS (Piteşti, tradus în limba engleză) de Dumtru BACU	20.00
JOURNEY TO FREEDOM (limba engleză) de Nicole DIMA	23.00

La fiecare comandă se adaugă costul expediţiei

EUROPA ŞI DESTINUL

-Consideraţii asupra destinului Europei prefigurat în 1945-

—— Nicolae BRĂDEANU ——

Urmare din numărul trecut

Aceşti oameni şi-au forţat singuri destinul, nu s'au lăsat antrenaţi de destinul sumbru al ţării. De altfel, cei ce au plecat din ţară au fost cei mai buni, cu bună pregătire profesională şi cu curajul în suflet de a întâmpina toate greutăţile pe care le aduce cu sine necunoscutul după o desrădăcinare dureroasă din plaiurile ţării şi armonia sufletească a părinţilor, fraţilor, rudelor şi prietenilor. Aceştia nu erau nici ei scutiţi de greutăţi, deoarece la noi şi în URSS, rudele celor plecaţi în străinătate erau cei mai persecutaţi dintre toate ţările foste socialiste. Erau scoşi din învăţământul superior sau din funcţiile de conducere, dacă le aveau. Câteva cazuri de acest fel cunoscute din Ungaria şi fosta Cehoslovacie, m'au convins că părinţii celor plecaţi în ţările apusene din aceste ţări, nu au avut nimic de suferit în învăţământul superior unde lucrau şi am rămas cu impresia că ţărilor respective le convenea (în secret) să aibă oameni în Apus prin care ele să fie cunoscute, iar cetăţeni de ai lor, să poată învăţa limba acestora şi să se poată specializa direct dela sursele cu cele mai noi realizări ştiinţifice. În general oamenii tineri refugiaţi au obţinut burse de studii în Germania, Franţa, Anglia, Canada, Statele Unite al Americii etc. Tinerii aceştia şi-au creat asociaţii prin care au putut ajuta pe alţi concetăţeni de ai lor mai proaspăt plecaţi din ţările lor de obârşie, ceea ce în cazul Românilor nu s'a putut realiza. Românii care au ajuns în străinătate în timpul regimului comunist au avut cu mult mai multe greutăţi de înfruntat. Există şi astăzi o deosebire între Românii din exil şi cei plecaţi din Ungaria sau Cehoslovacia: dintre aceştia din urmă, mulţi au fost chemaţi să-şi ajute ţara să iasă din greutăţi, ceea ce la noi nu s'a făcut. Sunt însă speranţe, ca până la urmă, va fi folosit şi potenţialul intelectual al fraţilor noştri din exil, care nu buchisesc acum principiile economiei de piaţă şi pot fi valoroşi mesageri ai ţării în întregul sistem complex de relaţii internaţionale. Românii din exil cunosc limba, psihologia şi obiceiurile popoarelor occidentale şi din acest motiv găsesc calea cea mai scurtă şi comodă pentru a le transmite cât mai multe informaţii despre ţara şi poporul nostru, astfel ca să fie cunoscut la adevărata lui valoare, iar în felul acesta să putem scăpa de adjectivul de *"balcanic"*, care ni se adaugă de cele mai multe ori, când este vorba de noi în străinătate, deşi nu avem nimic cu Munţii Balcanici, însă prea mulţi dintre noi au obiceiuri balcanice. Un mic exemplu în acest sens este edificator. În vara anului 1994 în ziarul local *"Clipa"* din Baia Mare a fost reprodusă o Ordonanţă a primăriei din acest oraş emisă în anii '30, deci cu cca. 60 de ani în urmă, prin care se interzicea scuipatul pe stradă. Astăzi nu se mai gândeşte nimeni la aşa ceva.

În prezent este foarte necesar să fim cunoscuţi în sensul bun al cuvântului, fiindcă în ziarele din Vest şi la unele posturi de radio se mai aminteşte de o nouă împărţire a Europei: în funcţie de viteză, adică de viteza cu care se realizează economia de piaţă, se asigură drepturile omului, a minorităţilor, în zone concentrice şi în funcţie de religie. Ultima împărţire se pare că strânge în jurul ei personalităţi politice care susţin că există o Europă Protestanto-Catolică şi una Ortodoxă, iar după părerea lor, ortodoxia nu este compatibilă cu libertatea. Europa Protestanto-Catolică este aceea care după părerea unor politicieni a putut asigura drepturile omului, economia de piaţă, civilizaţia etc.

Dacă s'ar face o analiză foarte sumară a religiilor catolice şi ortodoxe, care sunt cele mai complexe din punct de vedere al canoanelor, s'ar putea constata că ambele religii slujesc aceluiaşi Dumnezeu şi au la bază Noul Testament, adică învăţătura lui Iisus Hristos, fără modificări care să influenţeze viaţa religioasă interioară a omului catolic sau ortodox. Astfel că diferenţe între biserica ortodoxă şi catolică, fără să prezinte mare importanţă, pot fi amintite:

- Biserica ortodoxă nu recunoaşte pe Papa dela Roma ca şi cap al bisericii.
- Nu recunoaşte existenţa purgatorului.
- Nu admite cuminecătura cu azimă.
- Duhul Sfânt, purcede numai dela Tatăl, nu şi dela Fiul, cum susţin Catolicii.

Mai sunt câteva mici deosebiri fără să aibă o mare importanţă din punct de vedere creştinesc.

Din aceste motive, oricare om care duce o viaţă încadrată în învăţătura Noului Testament, unde sunt prezentate aceleaşi evanghelii şi fapte ale apostolilor la ambele religii, se poate considera că este un bun creştin. În această situaţie, între un creştin catolic şi unul ortodox există semnul egalităţii.

În secolul nostru s'a putut constata că în Germania, ţară protestanto-catolică, a apărut dictatura, în Italia, Spania, Portugalia şi America de Sud, ţări catolice, a existat dictatură şi la fel în ţări ortodoxe ca Rusia, Grecia şi România.

În consecinţă, nu religia este factorul determinant pentru apariţia şi menţinerea dictaturii, ci în primul rând cultura popoarelor.

În ţările foste socialiste s'a văzut că în cele din urmă toate religiile, prin capii bisericilor lor, au trebuit să manifeste obedienţă faţă de conducerea comunistă, desigur silite, mai puţin biserica greco-catolică, care de altfel era desfiinţată.

Europa trebue unită nu divizată, iar încercarea de a justifica o reîmpărţire a ei pe alte criterii şi mai ales religioase, nu are decât suporturi artificiale, care ar putea să facă prin această acţiune că *"rătăcirea cea din urmă să fie mai grea ca cea dintâi"*.

Din aceste motive, este bine să fie împrospătată lecţia istoriei din 1945. Dacă au fost suferinţe şi nedreptăţi în ţările fost socialiste după împărţirea Europei, dacă oamenii şi-au pierdut agoniseala de o viaţă, toate acestea par să fie neînsemnate faţă de pierderea continuităţii morale, care a deformat puternic viaţa spirituală a oamenilor, constatându-se în viaţa de toate zilele mai ales concepţii deformate despre cinste şi adevăr. O asanare morală a ţărilor foste comuniste este foarte greu de înfăptuit, aceasta este o realitate controlabilă şi este foarte greu de evaluat timpul în care efectuarea ei ar fi realizabilă.

Tot ce se cunoaşte astăzi din studiile filosofice despre filogeneza idealurilor, indică faptul că cel mai mare pericol care ameninţă viaţa spirituală a omului este pierderea sentimentului continuităţii morale, când trecutul nu mai este înţeles şi poate chiar dispreţuit, ignorându-se valorile cucerite altădată de oameni. *"Omenirea intră în declin* - spune T. Vianu în *Studii de Filosofia Culturii* (Edit. Eminescu, Bucureşti 1982) - *numai atunci când tezaurul ei pare a nu mai conţine nimic, când din câştigurile trecutului nimic nu ne mai poate sta la dispoziţie pentru a înviora în noi credinţa şi fervoarea, entuziasmul pentru adevăr şi frumos"*.

O astfel de situaţie ne-au rezervat şi nouă vicisitudinile istoriei, când multe din faptele eroice ale înaintaşilor noştri au fost negate, trecute sub tăcere sau intervertite. Multe opere de artă ale unor scriitori foarte valoroşi au fost interzise, cenzurate sau n'au mai fost editate şi s'ar putea înşira încă multe altele.

Toate acestea fac parte din tezaurul nostru spiritual pe care l-am avut până în 1945, când l-am pierdut odată cu pierderea continuităţii morale.

Cei ce ajung să priceapă realitatea în viaţa popoarelor, îşi dau seama că acestora nu le este indiferentă atmosfera morală în care trăiesc. Dacă poporul observă că în ţară nu sunt concepţii morale definite şi o viaţă spirituală intensă, el cade pradă izolării într'un egoism strâmt care-l înconjoară, dar nu-şi dă seama că această izolare îl poate treptat distruge.

De aceea, cei ce au puterea de decizie în aceste mari probleme contemporane, trebue să se opună cu toată vigoarea unei noi împărţiri a Europei, deoarece neîndeplinirea acestei îndatoriri îi fac culpabili de crimă de lez-umanitate, iar destinul, aşa cum ne arată istoria, le va fixa termenul de judecată.

Specialişti şi ilegalişti

Urmare din pag. 19

vorbire se lăuda printre altele şi că are în pregătire *"câteva opere ce vor revoluţiona teatrul naţional, mondial şi universal"*. Şi cum propunerea picase pe coada palavrelor astea împrăştiate pe unde voiai şi unde nu voiai, marele dramaturg a picat în plasă. După un moment de tăcere şi-a dus gânditor mâna la tâmplă ca şi cum ar medita la propunere, s'a mai foit oleacă pe scaun - cam neliniştit după părerea mea - apoi a rostit cu o voce suavă, blândă ca o voce de mamă:

- Şi zici că tovarăşul Cehov ştie de drama mea?

- Ştie, ştie, dar depinde de dumneavoastră ca să...

- De, ce să zic?

- Să ne-o daţi, să deschidem stagiunea cu ea, va fi un triumf, zău, zău aşa... Dacă-l aducem şi pe Picasso să facă decorurile, ce mai... Tovarăşul Freamăt, aici de faţă, e rudă cu el, cu Picasso şi se va îngriji de asta... Nu ne refuzaţi, vă rugăm... Tovarăşul Freamăt îl poate aduce şi pe Salvador să mai retuşeze, să mai...

- Pe care Slvador?

- Pe Dali.

- A, pe Dali?... Da, nu-i rău...

Prietenul o cam luase razna iar eu mă temeam să nu intre cineva şi să surprindă dialogul ăla aiurit. N'a intrat nimeni şi până la urmă *"marele şef"* a semnat hârtia cu repertoriu după ce stabilise că el o să trimită *"opera"* iar eu să mă îngrijesc de aducerea lui Picasso şi-a lui Salvador Dali. Ce-a mai urmat nu-mi amintesc, ştiu doar că am plecat din clădire mai mult pe fugă iar în stradă, preţ de o jumătate de oră, am râs nebuneşte de se uita lumea la noi ca la urs. Mai târziu însă, întâlnirea ata hazoasă a luat o întorsătură chiar dramatică. Marele şef a trimis compunerea la teatru unde a fost citită în *"plen"*, participanţii s'au distrat ca la bâlci - vă daţi seama de ce - farsa a transpirat, directorul a fost dat afară (pe mine n'avea de unde să mă scoată) şi uite-aşa s'a mai consumat una dintre întâlnirile mele cu prostia.

Acum o să spuneţi că lucruri de astea se întâmplau frecvent şi că nu era cine ştie ce treabă de mirare să întâlneşti un tâmpit, printre nomenclaturiştii regimului comunist, pe post de specialist. Aşa este dar, marea nenorocire e că aceşti *"specialişti"* au rămas şi după '989 să conducă destinele culturii, ştiinţei şi economiei noastre.

Cum conduc se ştie. Avem un exemplu la îndemână. Iată-l pe acest *"reformator"* al teatrului mondial şi universal colo sus pe scenă bâlbâindu-se penibil. Individul a rămas tot *"specialist"* şi tot contemporan cu tovarăşul Cehov. Deci prost, prost dar a simţit din care parte bate vântul şi, când goarna lui Iliescu a sunat adunarea el a strigat *"prezent"* iar astăzi e de neînlocuit. Nu-i aşa?

Comunistul zâmbăreţ dela Cotroceni ştie pe cine să se bazeze - pe devotaţii rumegători, precum cel despre care am pomenit şi pe alţi lingăi tâmpiţi pentrucă aceştia nu au întrebări şi nici proteste, ei îl au doar pe *"Da, să trăiţi"* cu care o duc împărăteşte spre stupefacţia noastră, a celor care îi contemplăm uluiţi dar nu facem nimic pentru a-i trimite cu un şut bine plasat la lada cu rebuturi. Şi pentrucă veni vorba de rebuturi deunăzi am auzit, la coadă fiind, o discuţie dintre doi pensionari care puneau ţara la cale. În continuarea unei dispute mai consistente probabil, unul dintre ei s'a adresat celuilalt:

- Măi Vasile, de ce nu-l dă Iliescu afară pe Văcăroiu ăsta dacă-i aşa de prost cum zice lumea?

- L-ar da, dar nu poate.

- De ce să nu poată?

- Uite-aşa, nu poate.

- Cum să nu poată, doar el e şefu'?

- Nu poate pentrucă Văcăroiu îi şi specialist şi ilegalist.

- Cum să fie Văcăroiu ilegalist, când a avut timp să fie ăsta ilegalist?

- Vezi că nu ştii. Văcăroiu e purtător ilegal de cap. Acu' ştii de ce-i ilegalist?

- Hă, hă, hă, hă! Bună!

Mihai FREAMĂT

CITIŢI ŞI RĂSPÂNDIŢI ACEST ZIAR

CARTI-ZIARE-MUZICA-VIDEO-ARTIZANAT

din ROMANIA *LA DVS. ACASA PRIN* ARTIMMEX

Marcati cu "X" in casuta comenzii dorite si completati pretul respectiv in ultima coloana din dreapta. Romania libera(RL), Evenimentul zilei(EZ), Adevarul, Cotidianul, Gazeta sporturilor, se livreaza in set de 6 pe o saptamana sau numai ultimul ziar (de marti) sosit joi. RL si EZ exista si in set de 3 (ultimele 3 zile). Pentru produse nelistate, scrieti/telefonati/FAX. Preturile sunt in US$.

Intrebati de reviste pt. copii!

ZIARE / SAPTAMANALE: Daca sint 2ziare/carti,incercuiti doar cel dorit:	Bucati in set,	Abonament 1 luna/4 sapt.	X	Abonament 3 luni	X	Abonament 6 luni	X		X	VALOARE $
1. Romania Libera sau Evenimentul Zi	Sase	$34.95		$99.95		$199.00		Incercati		
2. Rom.Libera sau Evenimentul Zilei	Trei	$27.95		$77.00		$150.00		revista		
3. Rom.Libera sau Evenimentul Zilei	Unu	$15.95		$47.88		$96.88		ilustrata		
4. Expres Magazin or Bursa orCapital	Unu	$15.99		$39.89		$79.49		Bucuresti		
5. Gazeta Sporturilor sau Fotbal (Plus	Unu	$13.95		$43.88		$86.78		Match		
6. Gazeta Sporturilor in set	Sase	$29.98		$67.86		$135.86		pe o		
7. Academia Catavencu, saptamanal	Unu	$12.95		$38.85		$77.68		luna!!		
8. Bucuresti Match, lunar-senzational	Unu	$6.95		$23.65		$46.50		<--"X" aici		
9. spatiu pentru comenzi de alte ziare nelistate: Rebus?:15 feluri:Rebus Flacara:				$13.96		$27.49		) *$		

*pentru ne-listate, de confirmat pretul prin Artimmex

Pentru alte ziare: dati telefon/FAX/scrieti la Artimmex — SUBTOTAL ZIARE:

CARTI: AUTOR	TITLU	EDITURA	PRET	X	$
1. Ion Mihai Pacepa -	Mostenirea Kremlinului (cantitate limitata)	VENUS	$14.50		
2. Fantomele lui Pacepa	Ghe. Ionescu Olbojan (best seller-USA/Canada)	CORIDA	$12.99		
3. Am fost cioplitor de hime	re-Dumitru Popescu ("Dumnezeu") (marturisiri!)	ALBATROS	$11.99		
4. Sanda Marin -	Carte de bucate (da, renumita carte!)	ORIZONT	$12.99		
5. Eu i-am salvat pe evreii din Romania -	Radu Lecca-uluitoare dezvaluiri!	ROZA VANT.	$12.99		
6. Pavel Corut -	Culisele spionajului/"adevarului": 11 titluri ("seriale"),buc.:	MIRACOL etc.	$8.99		
7. Nostradamus -	Rusia si Romania in profetia lui Nostradamus!	ROZA VANT.	$9.99		
8. Eliade sau Vulcanescu sau Noica sau Cioran sau Blaga		HUMANITAS	$10.99		
9. Maresal I. Antonescu -	Epistolarul infernului (scrisori Bratianu-Antonesc	ALBATROS	$12.99		
10. Marele Dictionar al viselor (talmacire pe subiecte),s.a.-Autori renumiti		DALSI	$11.99		
11. Clasici - de la Eminescu, Caragiale,.Toparceanu..Radu Tudoran (simplu/lux)		ALBATROS	$7.99..34.99		
12. Dictionare: Engiez-Roman SAU Rom.-Engl-fiecare 556p.		GRAMAR buc.	$13.99		
13. Romane de dragoste sau detective (in traducere sau romanesti)		diverse	$7.99..12.99		
14. Carti pentru copii de Petre Ispirescu si multi altii (Revista "Mickey Mouse", "Univers")			$2.49..10.99		
15. "Cronica Secolului XX": stiri reproduse din presa anilor 1939,1940 etc. De n		diverse	*$ 3.99		
16. spatiu rezervat pentru comenzi nelistate, la cerere:	(alte 300 titluri disponibile)		*$		

*de confirmat pretul prin Artimmex

Pentru alte carti: cereti catalogul nostru prin scris/telefon/FAX — SUBTOTAL CARTI:

CASETE-MUSICA-CD-VIDEO TITLU	PRET	X	$
1. "DIVERTIS":cei mai buni (12) comici de la Mircea Crisan incoace -vol.I/II impreuna, numai	$13.99		
2. Muzica populara:M.Tanase,E.Gavris,I.Ciobanu,D.Siminica,Ioana Radu etc.Vol.I	$9.99		
3. VIDEOURI: COMICI (M.Crisan, Birlic, A.Pelea, DIVERTIS etc.), Irina Loghin, Ciocarlia, piese de teatru			

Pentru lista de casete/CD-uri/VIDEO si pret, telefonati, scrieti, fax la ARTIMMEX — SUBTOTAL MUSICA:

Adunati subtotalurile de la ziare/saptamanale, carti si muzica - TOTAL COMANDA: $

ARTIZANAT DIN ROMANIA prin ARTIMMEX- CERETI LISTA SI PROSPECTE - VIZITATI MAGAZINUL NOSTRU DIN TORONTO

Pretul NU include livrarea ($3.50/carte pt. America).Produse ARTIMMEX se pot obtine si prin posta/abonament pt.livrare ingaduiti 1-4 saptamani.Se vand in TORONTO la: Magazinul Principal ARTIMMEX, asociat cu croitoria "As You Like It"-8 Craighurst, colt cu Yonge St.#2628, (la "mmuffins" vis-a-vis "Sporting Life")nord de Eglinton Av.-tel.416-486 6915, Baxter's Fine Foods-798 Sheppard Ave.E., "Gerry's Smoke"-747 Don Mills Rd., "Forest Convenience"-105 Parkway Forest Dr., "Apollo Travel"-1500 Bathurst, TEC-1808 Danforth Ave. Duminica (12-2:00pm), biserica "Sf.Gheorghe"-241 Rosethorn Ave. MONTREAL: "Bucarest Deli"- 5808 Cote St. Luc.; "Bourret Inc."-5771 Victoria Ave., Biserica "Buna-Vestire"-Casa Romana"-8060 Cristophe Colomb, "ROMTRADE(TEC)", 371 rue de l'Eglise,Verdun. WINDSOR: Clubul "Unirea" DI. G.Harbuz, 2661 Scarsdale St. Alte puncte in T.O.: Cofetaria "AMADEUS"-7380 Bathurst St. at Clarke; Restaurantul "Dida's"-170 West Beaver Creek (Richmond Hill, Hwy 7/Leslie). Vancouver/Kitchener: prin oficiile TEC. In DETROIT/Southfield: "American Ambassador"-14900 Ten Mile Rd.; Catedr. Sf.Gheorghe & Pogorarea Sf.Duh.

Completati mai jos si trimiteti formularul impreuna cu plata prin cheque sau Money Order la ARTIMMEX:

Name: Mr. Mrs. Miss Ms.

Telephone: Data:ziua,luna,anul:

PENTRU ORICE INFORMATII SUPLIMENTARE, LISTE DE PUBLICATII, COMENZI SPECIALE ETC. ADRESATI-VA DIRECT LA:

ARTIMMEX

NOU: ZIARE DIN ROMÂNIA ÎN HAMILTON LA "GREEK CORNER" 633 KING ST.E. (MUTAT DELA "SUPER JAY")

3555 Don Mills Road, Unit 6-530 Willowdale, Ontario M2H 3N3 CANADA Tel. 416-493 4096 FAX:416-493 7268

ŞTIRI DIN ŢARĂ

Din 30 în 30 de zile

DESPRE FELIA DE SALAM ŞI MANEVRELE NEO-ILIESCIENE

"Teoria salamului" a fost brevetată de un strategist rus: dacă are un salam şi guvernul vrea să-i taie o jumătate ori un sfert, omul se opune, dar dacă-i ciupeşti o felie subţire, păgubaşul se resemnează... c'o felie mai puţin, nu moare de foame. Numai că felia subţire se taie des, aşa că până la urmă omul se trezeşte fără salam şi nimeni nu-l compătimeşte pentrucă n'a oprit răul dela început!

Acestea-s manevrele D-lui Neo-Iliescu care, treptat prin legi, decrete etc., încearcă să ne'ntoarcă la *"Epoca de aur"*!

Trebue să declari de unde ai valută, dacă găzduieşti străini etc. E adevărat că Securitatea nu şi-a reluat activitatea de-a asculta convorbirile şi desface scrisorile pentru motivul că activitatea securiştilor n'a fost întreruptă.

Privatizarea, redarea averilor, judecarea celor care jefuiesc şi a celor care au omorît sunt tărăgănite, de hoţiile de acum doi, trei ani nu se mai ocupă nimeni că'ls cazuri învechite, iar hoţiile noi sunt lăsate să se'nvecheaască.

Actualmente, guvernul se pregăteşte pentru alegeri şi prima grijă a D-lui Iliescu e ca *"cetăţenii străini"* (citeşte Românii din exil) să nu poată da nici un ajutor fraţilor din ţară ca să se scuture de neocomunişti. Pericolul - după cum afirmă Dl. Virgil Măgureanu - sunt Românii din *"diaspora"*, cei care au luptat contra tiraniei şi împiedică pe Ion să devină *"Nicolae"*. Ca divertisment, justiţia reabilitează pe cei osândiţi de trecutele regimuri, dar mulţi dintre osândiţi refuză *"onoarea"*.

O condamnare, dată de un regim de teroare, e un certificat c'ai luptat pentru Neam şi Credinţă, iar o decoraţie decernată de Dl. Iliescu înseamnă că te-ai înhăitat cu mafioţii care jefuiesc ţara.

CÂT COSTĂ UN "ALO"

Ca să ai telefon, plăteşti 2.500 lei lunar, la care adaugi: 15 lei pentru fiecare conversaţie de 3 minute (maximum 150 conversaţii), dela 151 la 300 conversaţiile costă 20 lei etc., ajungând până la 35 lei pentru 3 minute.

•••

ŞI-A SCHIMBAT DICŢIONARUL

Ca să nu-şi sperie vecinii şi să nu le scape hăţurile, Moscova a botezat ţările alăturate ca: *"Străinătate apropiată"*. A fi *"apropiat"* de Moscova înseamnă să te culci în pat cu ursul.

•••

SOCOTEALA CRIMELOR

Ministrul de Justiţie informează: în 1994 au fost 1.675.896 de cazuri, cu 10,45% mai mult decât în 1993. Dintre aceştia au fost condamnaţi 95.775 (15,5 % mai mult decât în 1993). Numărul condamnaţilor pentru furt a crescut cu 69%.

•••

ÎNFRÂNAREA PROGRESULUI

Noile taxe vamale au darul să înfrâneze privatizarea: pentru un computer, care salvează timp în administraţia unei întreprinderi, se cere o taxă de 374.000 lei; de asemenea plăteşti taxe grele la maşini de copiat şi multiplicat, precum şi la aparatele de transmitere la distanţă a copiilor (fax-uri).

•••

FMI L-A ÎNŢĂRCAT PE VĂCĂROIU

Deoarece n'a cheltuit banii împrumutaţi pentru scopul iniţial FTS (Facilităţi de transformare sistematică) acuma FMI a amânat acordarea restului de bani din contul împrumutului propus: motivul, proasta administraţie, lipsa Legii Falimentului, neînfiinţarea unei burse de valori etc.

•••

FĂRĂ CERŞIT !

Oficialităţile din Târgu Mureş au decis să cureţe oraşul de cerşetori. Minorii vor fi internaţi la Centrul de Ocrotire a Minorilor, iar adulţii recidivişti vor fi înaintaţi Justiţiei.

•••

LICEU CU PROFIL SRI-IST

Liceul din Târgu Jiu se va consacra educării viitorilor agenţi ai SRI. La programul obişnuit vor fi adăugate cursuri speciale.

•••

NI SE DISTRUGE "VESELA GRĂDINĂ"

În Maramureş 4.000 de hectare de livezi au fost abandonate şi sunt ameninţate cu distrugerea. Statul subvenţionează o parte din tratamentele de bază cu pesticide, dar unii de dorul comisionului, doresc să importe fructe din alte ţări *"mai calde"* aşa că'n doi, trei ani ni se va distruge *"Vesela Grădină cu pomi roditori"*.

•••

AU AVANSAT "ÎN JOS"

În ultimii cinci ani nivelul de viaţă al pensionarilor a scăzut de trei ori. O statistică arată: cu o pensie medie lunară de 2.966 lei se putea cumpăra: 11.181 litri de lapte, 1.648 de ouă, 1.000 kg. cartofi, 125 kg. carne de vită etc. dar pensia actuală de 112.481 lei ajunge pentru 375 litri de lapte, 576 ouă, 113 kg, cartofi şi 33 kg. carne de vită.

•••

CUM SE DUCE LEAFA

Un bucureştean cheltuieşte 56% din salariul său pentru hrană; 16% pentru locuinţă, apă, încălzit şi energie; 8% pentru îmbrăcăminte şi încălţăminte, 6% pentru transport şi telecomunicaţii, 5% pentru educaţie, 4% pentru asistenţă medicală, iar restul pentru cheltuieli de uz personal.

•••

BUGETUL SRI-ULUI

Suma alocată fostei Securităţi (azi cu numele de SRI) nu e publicată în buget; aşa că nu putem şti cât de mult îşi poate întinde Dl. Virgil Măgureanu aripile peste hotare.

•••

A COMPROMIS HOŢIA

Alexandru Chiş, lider PL '93 şi directorul general la CONSERVICE SA Ploieşti, a fost condamnat la 3 ani închisoare pentru luare de mită: o oaie, un bidon de vin de 20 litri, o sticlă de whisky, 2 cutii cafea Ness, un cartuş de Kent, 6 găini, un cocoş şi 10.000 lei. Morală: a furat prea puţin şi nu a avut de împărţit cu poliţistul.

•••

LUNĂ BUNĂ

Garda Financiară a efectuat în lune Ianuarie 7.189 de controale la agenţii economice, societăţi comerciale cu capital de stat şi privat, au fost aplicate 167 de amenzi care au adus statului un venit de 16 miliarde lei.

•••

ÎL ÎNFRICOŞEAZĂ DRAGOSTEA

Plimbările prin oraş ale Preşedintelui Iliescu se aseamănă cu cele ale împuşcatului, minus câinii. Dl. Iliescu e din ce în ce mai bine păzit, la o întâlnire a foştilor elevi ai liceului Spiru Haret au fost inspectate toate ţevile, dulapurile, băncile şi prezenţa preşedintelui s'a redus la a strânge mâna câtorva amici aleşi.

•••

DELA CLUJ LA BRAŞOV

Tribunalul din Cluj a refuzat să judece procesul intentat lui Ion Stoica (Făuritorul Piramidei Caritas) pe motiv că birourile centrale sunt la Braşov. Ion Stoica rămâne arestat.

•••

SCRIE ŞI ZÂMBEŞTE

Dl. Iliescu continuă să ne descopere parte din adâncile sale gânduri. După volumul *"Revoluţia şi reforma"*, prolific autor a decis să scoată serialul *"Opere complete"*; iar un volum al *"serialului"* se numeşte *"Romanian in Europe and in the World"*.

"Operele iliescene", jumătăţi de discursuri, interviuri, jumătăţi de interviuri etc. Domnul preşedinte îşi scrie panseurile în limba engleză şi franceză pentru a deveni un scriitor *"Cu renume mondial"* la fel ca răposata savantă.

EXILUL E PERICULOS

În Parlament Dl. Ion Predescu, preşedintele Comisiei Juridice a propus ca cetăţenii români din afara hotarelor să n'aibă drept de vot pentrucă nu-şi îndeplinesc obligaţiile faţă de România iar, în unele cazuri, nici măcar nu's fideli ţării. Mai exact: nu fac spionaj şi nu vor vota cu Dl. Iliescu. Propunerea a trebuit să fie respinsă că-i contrară Constituţiei.

•••

FRESCA DELA VORONEŢ

Specialiştii restauratori şi UNESCO vor prelua refacerea frescei de pe peretele nordic al Mânăstirii Voroneţ care s'a deteriorat aproape în totalitate. O operaţie extrem de dificilă. Restaurăţia va fi efectuată pentru fiecare centimetru pătrat de frescă.

•••

SUNTEM ÎNARMAŢI

Dintre toate ţările foste satelite, România este singura care are o armată compatibilă cu standardele NATO şi în acelaşi timp este una dintre cele mai sărace din Europa de Est.

•••

DE CE NU NE PRIVATIZĂM

Explicaţia ne-a dat-o Dl. Iliescu: într'un discurs ţinut la Slatina: *"Economia de piaţă se bazează pe corupţie"*, iar restul politicienilor sunt *"fanarioţi locali"*, gata să se închine oricui.

•••

DELA ILIESCU CITIRE

Ambasadorilor li s'a adăugat şi-o altă misiune. Să împartă ideile ilieşciene, prezentate pe două limbi, şi incluse în mai multe volume. Cine le împarte, parte-şi face.

•••

AFACERE "AUTOMOBILISTICĂ"

Ca să-ţi cumperi maşină trebuiai să depui banii înainte la CEC, acum banii dela CEC au fost cheltuiţi de guvern şi cetăţeanul a rămas şi cu banii luaţi şi fără maşină.

•••

ILIESCU LA VATICAN

Marţi 28 Martie a.c., Ion Iliescu a fost primit de Papa Ioan Paul al II-lea la Vatican, în problema înapoierii proprietăţilor Bisericii Greco-Catolice, confiscate de regimul comunist în 1948. Aceasta este a treia vizită a lui Iliescu la Vatican.

REAGĂŢAREA TABLOURILOR ÎN TRIBUNALUL DIN ELVEŢIA

Cea mai înaltă autoritate judiciară din Elveţia, Tribunalul Federal, a admis cererea guvernului român de a intenta proces (Droit de Greffe) fostului Rege Mihai, pe motiv că ar fi scos ilegal din ţară 40 de tablouri, ce aparţineau patrimoniului naţional.

Valoarea obiectelor de artă s'ar ridica la cca. $750 milioane.

Procesul nu s'a putut desfăşura până acum, deoarece Tribunalul local a cerut, ca o garanţie a cheltuielilor de judecată, suma de $1,5 milioane, cea mai mare sumă ce s'a cerut până acuma de un tribunal, un fapt ce ar împiedica în viitor şi alte procese.

Nu avem amănunte despre când şi unde se va relua procesul şi nu ştim cât se va cere ca garanţie a cheltuielilor de judecată. Ele vor fi mult mai convenabile celor din Bucureşti.

Un actor invitat să joace un rol principal trebue plătit cu 667 grame de şuncă presată. (Retribuţia, fixată de Ministerul de Cultură, e de 12.000 lei (Un kg. de şuncă presată costă 18.000 lei).

•••

Avem spitale ce oferă: un pat la doi bolnavi, iar unele din Cluj au devenit *"focare de infecţie"*. (Revista *"Flagrant"*).

•••

Comerţul cu Rusia a crescut cu 12%, care reprezintă mai mult de $1 bilion.

•••

Partidul Romilor a comemorat la 20 Februarie, a.c. 139 de ani de când Mihail Kogălniceanu a abolit sclavia.

•••

400 de poliţişti au controlat reţeaua de transport a Metroului. Au fost arestaţi, pentru diferite încălcări de legi, 112 persoane, cărora li s'au aplicat amenzi de 2.565.999 lei.

•••

În urma presiunilor din partea organizaţiilor muncitoreşti, guvernul a renunţat de a lua taxe dela cei care primesc Ajutor Social.

•••

4-5 salarii lunare sunt necesare ca să poţi dormi în propria-ţi canapea, care costă cca. 1.000.000 lei.

•••

Se vor pune la licitaţie noii perimetri cu scopul explorării sau exploatării resurselor minerale.

•••

Dacă se vor mări salariile cu 8,3%, atunci cetăţeanul va trăi la nivelul anului 1992.

•••

Un popas de o noapte la un hotel (4 stele) în ţinuturile montane costă 105-248.000 lei.

•••

Cei cinci milioane de ascultători la radio au avut o surpriză: li s'a scumpit abonamentul... retroactiv. Au trebuit să plătească 4.000 lei extra, pentru luna Ianuarie.

•••

În primul trimestru al anului şcolar 1994/1995 au abandonat şcoala peste 2.000 de elevi bucureşteni.

•••

12.000 lei - un kilogram de măsline.

•••

În luna Februarie au fost în Bucureşti 65.128 de şomeri.

•••

2.500 lei - un kilogram de mere.

•••

O comisie guvernamentală formată din specialişti ai Institutului de Cercetări Ştiinţifice în domeniul Muncii şi Protecţiei Sociale, a ajuns la concluzia că *"jumătate din populaţia ţării este săracă"*.

•••

96% dintre pensionari sunt nemulţumiţi şi cer majorarea veniturilor.

•••

S'au alocat 205 miliarde lei pentru îngrăşăminte chimice.

•••

Trei seminţe de castraveţi... 450 lei.

•••

Dela Ministerul Industriilor: în anul 1994 industria românească a exportat 95% din exportul total.

•••

În Cecenia, zdrobită de armatele ruseşti sunt înregistraţi 500 de Români, spune scriitorul Mihai Prepeliţă, lider al mişcării social culturale din Federaţia Rusă, unde se găsesc înregistraţi peste un milion de Români.

•••

Pentru 1995 se speră la un export de $475 milioane.

•••

Se plănuieşte crearea unei zone libere cu Moldova.

•••

"România este una dintre cele mai bune aliate pentru pace, dar economia ei lasă mult de dorit." (Richard Holbrook, reprezentantul SUA pentru afaceri cu Europa).

•••

Romtelecom RA va contribui la proiectul de $30 milioane pentru instalarea unui cablu telefonic ce va lega (via fundul Mării Negre) România, Bulgaria şi Turcia.

•••

Producţia a crescut în 1994: inflaţia a fost redusă dela 295% la 61%.

•••

Comunitatea Europeană ne va oferi $33 milioane, cu scopul de a ajuta reformarea şi modernizarea învăţământului.

•••

Internaţionala Homosexualilor este supărată că anul trecut 70 de *"concubini de acelaşi sex"* au fost închişi.

•••

Pe lângă Securitate, mai sunt alte opt organizaţii (Armată, Ministerele de Externe şi Interne etc. ce culeg informaţii).

•••

În nr.9, revista *"Caţavencu"* acuză pe Dl. Virgil Măgureanu c'a fost securist, dar în nr.10 se *"corectează"* acuza: *"Dezmint'm: Măgureanu nu a fost securist, ci ofiţer de Securitate."* (Notă: incomodul *"Caţavencu"* este cea mai citită şi apreciată revistă).

•••

DIN CELE TREI COLŢURI ALE LUMII

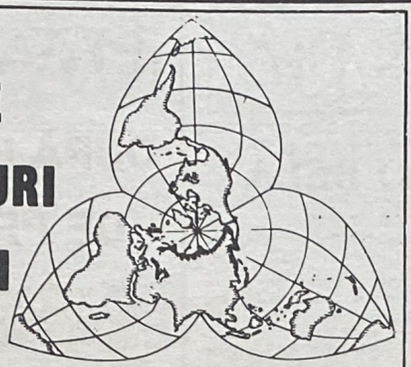

Rubrică întocmită de Dan PĂSTOREL

CASTRO ÎŞI REFORMEAZĂ POLITICA

Cuba a fost descoperită de Columb la 28 Octombrie 1492 şi ea a fost luată oficial în stăpânirea Spaniei în 1511. Locuitorii aborigeni au fost denumiţi Indieni, în urma credinţei lui Columb că a ajuns în India. Numele de Cuba vine dela cuvântul băştinaş *"cubanacan"*, centrul insulei, după cum cel al insulei vecine Jamaica, provine dela *"xayamaca"*, insula pădurilor şi a apelor.

Revoltele coloniştilor împotriva regimului spaniol au început din secolul al XVIII-lea şi au culminat în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, când a început lupta pentru independenţă, sub conducerea scriitorului patriot Julian Marti şi a generalilor Maceo şi Gomez, în 1895. În Aprilie 1898 au intervenit şi Statele Unite, care în 1848 oferiseră 100 milioane dolari pentru cumpărarea Cubei, dar au fost refuzaţi de guvernul spaniol. Războiul Hispano-American s'a terminat cu înfrângerea Spaniolilor, şi prin tratatul de pace semnat la 10 Decembrie 1898 ei au renunţat la Cuba şi au cedat Americanilor Filipinele, Puerto Rico şi insula Guam.

Un guvern militar american a guvernat insula până la 20 Mai 1902, când a fost instituită Republica Cuba. În 1901 a fost introdus amendamentul Platt, după numele senatorului american, care l-a propus Congresului. Acesta stipula condiţiile în care guvernul din Washington putea interveni în politica internă a Cubei. Astfel, Statele Unite au trimis trupe în 1906 care au rămas în insulă până în 1909. În 1912 SUA a intervenit din nou, facilitând reîntoarcerea la putere a Partidului Conservator. În 1903, Statele Unite au semnat un acord de a menţine în Golful Guantanamo o bază navală care există şi astăzi.

După Primul Război Mondial a urmat o perioadă de dificultăţi economice crescânde, din cauza dominaţiei în toate sectoarele a capitalului străin şi, ca şi în alte ţări sud-americane, au urmat o serie de revoluţii şi răsturnări de preşedinţi. În 1934 amendamentul Platt a fost abolit de Statele Unite, fiind considerat antidemocratic şi imperialist.

După al Doilea Război Mondial, începe perioada ce va avea repercursiuni asupra Cubei din zilele noastre. Astfel în

FIDEL CASTRO

1952, fostul preşedinte Batista, care a prezidat în perioada 1940-1944, a acaparat puterea cu ajutorul armatei. El a restaurat drepturile constituţionale deabia în 1955, când a garantat o amnistie pentru prizonierii politici, printre care se afla şi avocatul Fidel Castro, care va continua acţiunile sale revoluţionare împotriva regimului generalului Batista. În 17 Martie 1958, Castro reuşeşte să mobilizeze o armată revoluţionară suficient de puternică, care il va obliga pe Batista să părăsească ţara la 1 Ianuarie 1959.

Castro va stabili un regim revoluţionar, iar Statele Unite vor începe un embargou împotriva Cubei la 19 Octombrie 1960, care durează şi astăzi. Relaţiile diplomatice sunt rupte în Ianuarie 1961, iar la 17 Aprilie, o încercare a Cubanezilor exilaţi în SUA de a invada Cuba eşuează lamentabil pe plaja din Golful Porcilor (Bay of Pigs). În Mai, Castro declară Cuba naţiune socialistă. Relaţiile cu SUA se înrăutăţesc şi mai mult după ce proprietăţile americane sunt expropriate. În 1962 omenirea a fost la un pas de declanşarea unui război atomic, după ce Preşedintele Kennedy a cerut retragerea imediată a rachetelor nucleare sovietice din Cuba, dar condiţiile au fost acceptate de Hruşciov la 28 Octombrie. Între 1955 şi 1972 Castro a aprobat emigrarea în SUA a Cubanezilor naţionalişti, care doreau să părăsească Cuba.

Regimul lui Castro a devenit apoi dependent economic de URSS şi blocul ţărilor comuniste, Moscova contribuind cu un ajutor anual de 4 miliarde de dolari. Cuba a început să facă export de revoluţie în ţările sud-americane şi în Africa. Trupele militare cubaneze au intervenit ca să sprijine regimurile marxiste din Etiopia (cu 10.000 oameni) şi Angola (20.000).

Odată cu prăbuşirea regimurilor comuniste din Rusia şi celelalte ţări europene, economia Cubei a intrat într'o perioadă şi mai grea şi Castro a fost nevoit să înceapă şi el o nouă orientare pentru a supravieţui. Încă din 1990, el a solicitat investiţii străine în telecomunicaţii, exploatări petrolifere şi minerit, pentru ca apoi sa ofere străinilor, de vânzare, condominii. La sfârşitul lui 1994, Cuba a semnat pentru 185 de asocieri cu firme străine. Spania şi Germania au fost primele investitoare în turism iar o firmă mexicană a cumpărat jumătate din sistemul telefonic cubanez. Prima instituţie financiară străină a fost banca olandeză Dutch ING Bank.

Companiile britanice se interesează de exploatarea petroliferă, iar Japonezii vând automobile Mitsubishi şi Nissan. Chiar Israelul, care în Octombrie 1994 a fost singura ţară ce a votat alături de SUA în Adunarea Generală ONU împotriva ridicării embargoului, are investiţii în industria textilă cubaneză.

Fidel Castro a luat parte la Conferinţa ONU pentru Dezvoltare Socială, la care au participat peste 120 lideri din întreaga lume şi care s'a ţinut la Copenhaga pe 11-12 Martie şi unde conducătorul cubanez a criticat blocada americană, ce durează de 34 ani. De aici Castro a plecat la Paris, unde a făcut o vizită de trei zile la invitaţia Preşedintelui Mitterrand, care este primul şef de stat occidental ce-l primeşte pentru convorbiri particulare, după revoluţia socialistă cubaneză din 1959. Preşedintele francez a criticat de multă vreme embargoul american, susţinând că astăzi Cuba nu mai prezintă un pericol pentru nimeni, iar Americanii au făcut o obsesie din acest lucru. Această supoziţie nu este departe de adevăr dacă se observă că Washingtonul a sperat zadarnic, ca şi în cazul lui Saddam Hussein, ca poporul să-l răstoarne cu sprijin american mascat al opoziţiei. Astfel, în 1975, o investigaţie a Senatului american a dezvăluit că CIA a căutat de câteva ori să-l asasineze pe Castro. Se poate însă remarca, că spre deosebire de alţi conducători comunişti, el s'a înconjurat de oameni cei mai capabili din ţara sa şi a reuşit să păstreze afecţiunea unei mari părţi a populaţiei cubaneze.

Se poate reaminti că Statele Unite au ridicat embargoul pentru ţări mult mai agresive şi cu potenţial militar net superior ca Vietnamul şi Coreea de Nord, ultima având şi reactoare nucleare.

ŞI TOTUŞI CLINTON SE DUCE LA MOSCOVA...

Părea aproape sigur că Preşedintele Clinton nu va mai merge la Moscova pe data de 9 Mai, pentru a asista la sărbătorirea a 50 de ani dela victoria Aliaţilor asupra Germaniei, dacă războiul din Cecenia nu va înceta. După caracteristicele oscilaţii şi schimbări de poziţie, devenite acum un adevărat lanţ al slăbiciunilor, Casa Albă a anunţat că totuşi preşedintele se va duce să-l întâlnească pe Elţin.

BILL CLINTON

Nu numai că războiul din Cecenia nu a încetat, dar imediat după anunţarea deciziei lui Clinton, Ruşii şi-au intensificat atacurile, ignorând repetatele apeluri ale administraţiei americane de a pune capăt acestui război prin negocieri. Trebue reamintit însă că la începput preşedintele american şi-a dat binecuvântarea pentru această acţiune, considerându-o o afacere internă a Rusiei. Tot după comunicatul Casei Albe, Ministrul rus de Externe, Kozârev, şi-a intensificat criticile asupra planului de expansiune NATC.

Întâlnirea dela Geneva dintre Christopher şi Kozârev (22-23 Martie), nu a dat nici un rezultat, Ruşii menţinându-se pe aceeaşi poziţie în ceea ce priveşte războiul din Cecenia şi vânzarea de reactoare nucleare Iranului. Este puţin probabil că preşedintele american va mai obtine vreo concesie dela Elţin, în probleme care le-au mai discutat fără succes şi la ultima lor întâlnire, cei doi. Clinton s'a comportat totdeauna credul şi naiv. De altfel Kozârev a declarat că *"luna de miere dintre Rusia şi Statele Unite a luat sfârşit"*, iar relaţiile dintre cele două state vor evolua pe baze realistice şi complet neromantice.

Şi astfel preşedintele american nu va mai fi alături de Englezi şi Francezi la celebrarea victoriei, ci va sta în tribună alături de Ruşi care sub Stalin, prin tratatul din 23 August 1939, au făcut posibil, numai după o săptămână, atacarea Poloniei de către Hitler şi declanşarea celui de-al Doilea Război Mondial. Polonia a fost împărţită între cei doi parteneri, iar Ruşii au ocupat apoi Ţările Baltice şi Basarabia şi au atacat Finlanda. Dar după doi ani cele două ţări cu regimuri dictatoriale au devenit rivale şi Germania a atacat URSS în Iunie 1941.

Fără ajutorul american masiv şi permanent, în echipament militar modern, trimis prin nenumărate convoaie navale, este puţin probabil că Sovieticii ar fi rezistat atacurilor germane, care în primul an făceau încercuiri de sute de mii de prizonieri.

Desigur că Ruşii au avut mari pierderi în cel de-al Doilea Război Mondial, dar nu trebue uitat că Occidentalii le-au cedat cu naivitate jumătate din Europa, iar milioane de oameni au murit în lagărele comuniste. Stalin, prin regimul său de teroare, a omorit în perioada 1928-1953 aproape 50 milioane din concetăţenii săi, întrecând astfel cu mult pierderile de vieţi omeneşti suferite în timpul războiului.

Încetarea lunii de miere a putut fi întrezărită încă din mijlocul anului trecut, prin atitudinea treptat agresivă a Rusilor, care intervin din ce în ce mai des în problemele internaţionale. În războiul din fosta Iugoslavie, ei au reuşit să se impună, zădărnicind orice

BORIS ELŢIN

încercare occidentală hotărită de a soluţiona criza. Moscova începe să profite de faptul că are acum în faţă una din cele mai slabe administraţii americane din ultimii 50 de ani.

În Rusia a început să apară nostalgia erei staliniste. *"Sub Stalin ţara noastră era o supra putere şi era recunoscută în lumea întreagă"*, a declarat un deputat comunist din Duma (parlamentul rus). Dictatorul este popular nu numai printre comunişti, dar şi printre membrii partidului Liberal Democrat, condus de ultranaţionalistul Jirinovski. Şunt propuneri în parlamentul rus ca să se revină la denumirea de Stalingrad a oraşului Volgograd.

ATACUL TURC ASUPRA KURZILOR SEPARATIŞTI DIN IRAK

Pe data de 20 Martie, o forţă militară turcă de 35.000 de oameni, sprijinită de tancuri şi aviaţie, a pătruns în zona kurdă din Nordul Irakului. Scopul acestei acţiuni militare a fost urmărirea şi distrugerea bazelor militare pe care Kurzii din Turcia le-au creat aici, ceea ce le permite acestora să pătrundă din nou pe teritoriul turc, pentru a comite acte teroriste. Rebelii kurzi din Turcia sunt membrii Partidului Muncitorilor Kurzi Marxişti (PKK) şi luptă pentru înfiinţarea unui stat kurd în Sud-Estul Turciei.

Armata turcă a pătruns pe un front de 240 km şi o adâncime între 40-60 km, bazele rebele mai importante fiind în zona localităţilor Zakho şi Atrush.

De reamintit că trupele irakiene au fost obligate să se retragă după războiul din Golful Persic, la Sud de paralela 36, pentru a fi protejată minoritatea kurdă din această zonă. Aici regiunea este controlată de două grupări de gherilă ale Kurzilor irakieni, care se luptă între ele pentru controlul enclavei.

Atacul turc a fost efectuat după ce luptătorii PKK au prins într'o ambuscadă, în apropierea graniţei cu Irakul, un convoi militar turc. Din 1984 când PKK a început lupta, au fost omoriţi prin acte teroriste 15.000 de oameni şi uneori au fost luaţi ostateci turişti străini.

Franţa şi Germania au criticat acţiunea turcă, iar diplomaţii consideră că această operaţiune militară poate periclita primirea Turciei ca membru plin al Uniunii Europene (UE). Poziţia Statelor Unite a fost la început cu totul alta. Preşedintele Clinton şi-a exprimat înţelegerea pentru nevoia Turciei de a trata în mod decisiv cu PKK. Turcia este membră NATO, iar SUA au bază de aviaţie aici, de unde au putut acţiona asupra Irakului în timpul războiului din Golf. Avioanele americane patrulează şi acum în zona de zbor interzis la Nord de paralela 36. În urma criticilor repetate ale aliaţilor din Vest, administraţia americană şi-a atenuat poziţia de sprijinire a acţiunii militare turce.

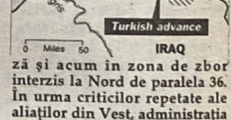

Turcii par hotăriţi să nu mai repete greşeala din 1992, când 20.000 de soldaţi au pătruns în Irak cu acelaşi scop ca acum, dar s'au retras după câteva zile. De data asta, ei au în vedere crearea unei zone tampon asemănătoare cu cea creată de Israel în Liban, după ce vor curăţa regiunea ocupată de rebelii, care s'au răsfirat în grupuri de 30-50 de oameni şi se ascund în nenumăratele grote şi văi ale acestei regiuni muntoase.

IRANUL ÎŞI FORTIFICĂ POZIŢIILE ÎN STRÂMTOAREA HORMUZ

Iranul a început să-şi întărească în mod substanţial poziţiile sale militare din Strâmtoarea Hormuz, de pe cele două insule Tunb şi insula Abu Musa.

De unde în Octombrie anul trecut existau 700 de militari, la sfârşitul lui Februarie numărul lor a ajuns la 4.000, iar la sfârşitul lui Martie la 6.000. Au fost aduse tancuri, tunuri de 155 mm, rachete sol-aer SA-6, ca şi rachete antinave de tip Seersuckers. Jumătate din forţe sunt masate pe insula Abu Musa, unde au fost instalate şi trei lansatoare americane Hawk, care au şi fost încărcate cu rachete.

Ministrul american al Apărării, Perry, a declarat că des-

făşurarea iraniană de forţe reprezintă o potenţială ameninţare, pentru calea maritimă din Strâmtoarea Hormuz, pe unde trece 20% din producţia mondială de petrol. Se crede că în arsenalul iranian din cele trei insule ar exista şi arme chimice.

Iranul este în plină campanie de achiziţionare dela Ruşi nu numai de arme convenţionale şi submarine diesel, dar chiar de reactoare nucleare şi rachete cu bătaie lungă. Un furnizor de arme este şi Coreea de Nord, de unde Iranul primeşte rachete Scud perfecţionate.

Serviciile de informaţii consideră că din Germania şi Franţa, ca şi din alte ţări europene, s'a format o adevărată filieră de trimitere în Iran, prin contrabandă, de diverse tipuri de arme şi chiar componente pentru construirea de capete nucleare.

CRONICA INTERNAŢIONALĂ

PĂCATUL DOMNULUI MARKO BELA

——Vasile VRÂNCEANU——

Agitaţia problemei Ungurilor din România, nu este numai o acţiune a unor şovini plătiţi, ci face parte dintr'o campanie organizată de ungurimea de pretutindeni, cu scopul destabilizării situaţiei politice actuale din regiune. Nu este exclus ca această agitaţie să facă parte dintr'un complot mai vast al unor forţe oculte în planul lor de dominare a lumii. Cert este că din clovneriile lui Marko Bela, s'ar putea să aibă de suferit şi marea masă de Unguri care habar n'au de toate uneltirile din întuneric, dar se pot trezi angrenaţi în conflicte, de unde numai bine n'o să le fie. Moderaţia Românilor are şi ea o limită şi oricât de drag le-ar fi unora *"intrarea în Europa"*, până nu vor face curat la ei acasă, nu au ce căuta acolo.

Numitul Marko Bela, senator în Parlamentul României, a încercat - nu înseamnă că a şi reuşit - să obţină sprijin în Congresul American pentru dezmembrarea României, care este şi ţara sa.

Ştiam că spre a câştiga simpatii pentru o cauză pierdută, în lipsă de argumente valabile, Ungaria folosea şi experimentatele frumoase ale nopţii, precum şi nu mai puţin excelentele tarafuri de lăutari romi. Acum apare pe ring şi un senator. Un senator din Parlamentul României: Domnul Marko Bela. Senatorul în cauză trăieşte în România şi o duce *"bine merci"*, incomparabil mai bine decât prea marea majoritate a populaţiei româneşti. Dânsul, ca şi ceilalţi Maghiari din România, se bucură de drepturi şi libertăţi pe care Românii nu le-au avut sub regimul austro-ungar. Ba mai mult chiar, spunea cineva - chiar Ungur - că Ungurii din România aveau mai multe drepturi decât Ungurii din Ungaria. Ni s'ar putea răspunde că *"acum sunt alte timpuri, altul este spiritul vremii"*. Să admitem că este aşa. Acum sunt la modă aşa numitele *"drepturi ale omului"* şi-i tare bine că sunt în vigoare şi susţinute de toată lumea, dar este tare rău că sunt încălcate pe ici, pe colo, mai pretutindeni mai adesea chiar de către cei care nu ostenesc a le reclama.

Care ar fi aceste drepturi? Să pigulim pe cele mai des reclamate:

1. Dreptul la hrană şi adăpost. Lipseşte acest drept Ungurilor din România? Le-au luat Românii casele, cămările, palinca, holdele, grajdurile? Li s'a încălcat dreptul de proprietate, altfel decât tuturor Românilor? NU.

2. Dreptul la cultul religios. Li s'a interzis credinţa, au fost persecutaţi că erau calvini, reformaţi sau catolici? Li s'au persecutat preoţii pentrucă erau Maghiari? Li s'au dărâmat bisericile, cum au fost dărâmate bisericile Românilor? Nu.

3. Dreptul de a alege o orientare sexuală. Da! Acest drept a fost refuzat prin legea care a interzis sub pedeapsă homosexualitatea pentru toţi cetăţenii României, fără deosebire. Pledează Marko Bela pentru homosexualitate? Nu ştim. Nu cunoaştem nici votul său când problema a fost dezbătută în Parlament.

4. Drepturi politice, de asociere etc. Le au Ungurii în egală măsură cu Românii. Nu este chiar Marko Bela Preşedintele partidului maghiar UDMR?

5. Dreptul folosirii limbii materne acasă, în şcoli, facultăţi, publicaţii şi în mijloacele de difuzare în masă audio şi video. Le lipseşte Ungurilor acest drept? Nu!

În trecutul nu prea îndepărtat - aflaţi sub stăpâniri străine, în Transilvania, în Bucovina, în Basarabia, Banat etc., - Românii şi-au păstrat limba maternă împotriva tuturor încercărilor de a-i desnaţionaliza, dar ***niciodată*** şi ***nicăieri***, statul român, mic sau întregit nu a ***împiedicat cu nimic*** împotriva păstrării comunităţii etnice prin limbă şi cultură a populaţiilor minoritare din cuprinsul ţării.

În perioada dintre cele două războaie mondiale, când naţionalismul şovin se manifesta în aproape toate statele Europei (vezi conflictul dintre Turci şi Greci sfârşit cu un masiv schimb de populaţii) în România toate minorităţile aveau şcoli în limba maternă şi asociaţii culturale, cu editări de publicaţii în limba proprie, beneficiind de acces la toate universităţile.

În România de după 1944, Ungurii şi toate minorităţile au avut şcoli şi instituţii de cultură în limba maternă. Să vedem câte şi cum:

Domnul Ladislau Lorincz, secretar se stat la Ministerul Educaţiei şi Învăţământului din România - el însuşi de naţionalitate maghiară - ne spune că în anul şcolar 1977-1978, au funcţionat la cursuri de zi 2481 şcoli şi secţii cu predare în limba maghiară din care:

1198 grădiniţe;
1271 şcoli generale;
12 licee

de asemenea au funcţionat secţii cu predare în limba maghiară în 112 licee cu profil industrial şi specializat:

72 licee industriale;
10 licee agroindustriale şi silvice;
2 licee economice;
2 licee pedagogice;
2 licee de arte;
15 licee de matematică, fizică;
3 licee ştiinţe naturale;
6 de filologie, istorie.

Tot în limba maghiară au mai funcţionat la cursuri serale şi 35 secţii de licee şi 163 secţii gimnaziale.

Aceste şcoli cu predare în limba maghiară au fost frecventate de 252.553 elevi, având în schemă 13.064 cadre didactice maghiare, din care 1961 directori şi subdirectori, precum şi 61 inspectori şcolari judeţeni, de naţionalitate maghiară.

În învăţământul universitar pe acelaşi an şcolar, 1977-1978, au frecventat 7497 studenţi maghiari, la cursuri cu limba de predare maghiară.

Cadre universiatre maghiare? Cu nimic mai prejos. Un total de 687 cadre de naţionalitate magiară, din care: 97 profesori, 121 conferenţiari, 248 lectori, 221 asistenţi, precum şi 4 rectori, 4 pro-rectori, 9 decani, 8 prodecani, 25 şefi de catedră, toţi de naţionalitate maghiară, plătiţi din bugetul statului român.

Manuale şcolare în limba maghiară editate de statul român: peste 102 titluri, cu un tiraj de 1.162.000 de exemplare în 1976 şi 114 titluri în anul următor, cu un tiraj de 1.153.000 de exemplare.

Domnul Hegedüs Ladislau - şi el de naţionalitate maghiară - secretar de stat la Consiliul Culturii şi Educaţiei, ne informează că se tipăreau în limba maghiară: 32 ziare şi reviste cu un tiraj de 100 milioane anual. Cărţi în limba maghiară? 216 titluri în 1975 şi 223 titluri în 1976 cu un tiraj de 4.147.000 de exemplare, la care se mai adaugă şi alte 500.000 de exemplare importate din Ungaria.

Teatre? Numai în limba maghiară 6 teatre, faţă de 2 în limba germană şi 1 în idiş.

Operă în limba maghiară, pe lângă o mulţime de case de cultură şi alte asociaţii culturale.

Toate aceste avantaje oferite cu sacrificiile poporului de către statul român, minorităţii maghiare din România, îi sunt necunoscute Domnului senator Marko Bela? Unde este şi obiectivitatea Ungurilor din Statele Unite, care îi plimbă hoitul prin instituţiile americane de prestigiu? Cum mai au curajul să afirme că etniei maghiare din România i-au fost îngrădite drepturile în limbă, cultură, artă etc. ?

Nu-l întreb pe senatorul Marko Bela câte şcoli, licee, universităţi, teatre erau în Transilvania, pentru Românii, în limba lor maternă sub regimul austro-ungar, nici de soarta Românilor de dincolo de Tisa, dar i-aş fi îndatorat dacă ne-ar spune câte şcoli, licee, universităţi, teatre, ziare, reviste, cărţi, în limba română au apărut între Septembrie 1940 şi Septembrie 1944, în Transilvania de Nord, aflată sub administraţia Ungariei?

Asta pentrucă nu prea avem date.

Ştiu însă că în 1940 s'au comis orori în Transilvania de Nord, ocupată prin Diktatul dela Viena, de Ungaria. Atunci şi mai târziu, când arborând steaguri roşii, au năvălit peste studenţii din Cluj în 1945. Acestea desigur le ştie şi senatorul Marko Bela şi mai şi cine le-a comis şi cine au fost victimele. Dacă totuşi nu le ştie, sau le-a uitat ii putem furniza informaţii precise, nu pe estimări, ci cu acte oficiale, iar unele informaţii i le-ar putea da chiar Domnul Elie Wiesel, care nu este Român şi nici nu moare de dorul Românilor.

Poate că senatorul Marko Bela râvneşte să fie cetăţean al Ungariei, poate asta vor şi alţii ca dânsul. Liberi, sunt liberi să fie, dar în Ungaria şi nu pe teritoriul românesc. Dacă se află printre noi în România, aşa bună, rea, cum o avem, sunt liberi să trăiască în pace, în belşug, să-şi joace fetele în horă, în ceardaş, chiar şi mai mult. Românii nu i-au oprit şi nu-i vor opri dela acestea, dar să nu se obrăzniceacă şi să ne ameninţe cu război civil, că întoarcem foaia.

Vremea ginerilor, a negustorilor de şampanie, geambaşi de teritorii ce nu le aparţineau a trecut de vreo cincizeci de ani.

Nici Marko Bela, nici poporul maghiar nu poartă vina că trăiesc în România cu Românii, ai căror strămoşi se aflau aici cu două mii de ani în urmă, după alte istorii chiar peste patru mii de ani. Au venit strămoşii lor peste noi.

Viaţa, istoria sau destinul, ne-au obligat să trăim împreună. După o lungă nedreptate, România s'a adunat într'o ţară întregită în hotarele strămoşeşti. Românii au suferit mult, au răbdat multe, au jertfit mult, pentru îndeplinirea acestui drept, dar n'au impilat pe cei de alt neam, din cei care cu voia sau fără voia lor, au fost aduşi în Transilvania. Cei care au suferit impilările, asupririle şi umilinţele au fost Românii, în propria lor ţară, dar ei n'au răspuns niciodată cu acelaşi metode. Când le-a ajuns cuţitul la os s'au ridicat împotriva unei stăpâniri haine şi sub Doja şi sub Horia şi sub Iancu, au pârjolit conace şi hambare şi au plătit arşi de vii sau traşi pe roată.

În rest a fost linişte şi... răbdare.

Dacă vreodată *"Valah puturos"* şi *"Boanghină"* caracterizau manifestarea reală a sentimentelor unora faţă de ceilalţi, azi aceste două cuvinte urâte - insulte în fapt - au dispărut din vocabularul curent.

În decursul anilor şi chiar mai apropape de noi s'au petrecut multe din cele care s'ar încadra în nedreptăţi, în neomenie, şi care ar face pe un om civilizat - nu neapărat şi senator - să le condamne sau să se ruşineze că cineva din neamul lui ie-au făptuit.

Chiar dacă nu avem dreptul, am considerat că este bine să le mai uităm, spre binele tuturor şi aşa cum ne-a aşezat soarta pe aceste meleaguri, unii cu alţii, unii veniţi peste alţii, să trăim în pace şi armonie, respectându-ne reciproc, chiar dacă nu ne iubim.

În *"Efemeride"* din Ianuarie 1995, Domnul Zahu Pană, abordând tema senatorului Marko Bela, a fost indulgent în a-l califica. A trecut cu vederea un mare păcat pe care l-a comis senatorul maghiar din Parlamentul României. Marko Bela a păcătuit împotriva omeniei româneşti, a păcătuit împotriva conaţionalilor săi maghiari, dând apă la moară unor şovini nesocotiţi.

Senatul român nu va ridica imunitatea parlamentară a senatorului Marko Bela, nu-l va judeca pentru ce a încercat să facă împotriva ţării în care trăieşte aşa de bine, dar păcatul făcut rămâne. Va fi un patrafir deasupra lui să-l mântuiască?

N.R. Ca urmare a vizitei lui Marko Bela, pe data de 2 Februarie 1995, Congressmanul american de California de origine maghiară, Robert K. Dornan a prezentat în faţa Camerei Reprezentanţilor, rezoluţia adoptată la 25 Noembrie 1994, la Cleveland Ohio, de către *"American-Hungarian Congress"* şi *"Hungarian National World Council"*, prin care se cere *"Independenţa Transilvaniei"*, împărţită pe cantoane etnice de Români, Maghiari, Germani şi Ţigani. Care a fost reacţia ambasadorului României la Washington, Domnul Mihai Botez?

EFEMERIDE

DUPĂ ECHINOXUL DE PRIMĂVARĂ

Luna Aprilie este în general luna Paştilor. Dacă Martie nu scapă niciodată de post, Paştile, din Aprilie poate fi sărit câteodată înapoi spre sfârşitul lui Martie, sau înainte spre începutul lui Mai.

Anul acesta din nou între Catolici şi Ortodocşi este o diferenţă de o săptămână în sărbătoarea Învierii Domnului. Când creştinii catolici sărbătoresc bucuria Învierii, creştinii ortodocşi intră în Săptămâna Patimilor.

Dacă un străin de pe un alt continent, care nu a auzit de creştinism, ar veni într'o ţară creştină unde trăiesc laolaltă Catolici şi Ortodocşi, ar vedea la o biserică prăznuirea Paştilor şi ar întreba ce mare sărbătoare este aceasta, i s'ar explica pe drept cuvânt că este Învierea din morţi a Fiului Lui Dumnezeu, ucis cu trei zile mai înainte.

Mergând mai departe, peste câteva zile şi auzind Prohodul ortodox, va întreba: *"Ce se întâmplă aici de este atâta jale?"* - i se va povesti că a fost ucis Fiul lui Dumnezeu.

Nedumerit străinul va întreba: *"Oare nu este Acelaşi care a Înviat Duminica trecută? De ce l-aţi ucis din nou?"*

Nu ştiu ce ar putea fi în mintea acelui om, dar de fiecare dată când văd prăznuirea Paştilor în timpul Săptămânii Mari, am o puternică strângere de inimă. Exclusivismul, adevărul monopolizat ritual nu-l înţeleg. Dela Marea Schismă au fost canonizaţi sfinţi şi de Biserica Catolică şi de către Biserica Ortodoxă. Minuni se fac şi La Lourdes, la Fatima şi la Muntele Athos şi în Ierusalim. Între abuzurile Vaticanului şi ale Constantinopolului sau Moscovei nu există decât diferenţe cantitative. Un Papă şi un Patriarh Ecumenic luminaţi s'au îmbrăţişat în dragoste creştină şi anatemele date de o parte şi de către cealaltă, în trecut, au fost anulate. Oare primul pas către mult dorita Unire nu ar fi sărbătorirea Paştelui o singură dată?

Ne găsim la sfârşitul unui mileniu de mari realizări şi mari scăderi. Se spune că mileniul care va veni va fi ori un mileniu religios, ori nu va fi deloc. Experienţa statelor teocrate din trecut, nu este un bun imbold, iar fanatismele religioase din ultima vreme dau de gândit.

Anchilozarea tuturor cultelor adânceşte criza morală contemporană. La Musulmani, ajatolahii persani au condamnat la moarte un scriitor pentru o carte despre textele satanice, referindu-se la Coran.

Cercetătorii evrei, zguduie din temelii mozaismul. Referindu-se la marea sărbătoare evreiască Purim, istoricul evreu Theodor Gaster, scrie în *"Festival of the Jewish Year"* că: *"Estera este o simplă piesă de ficţiune romantică ce nu poate reprezenta un fapt istoric. Nici un rege persan n'a avut o soţie cu numele Estera, nici n'a avut un vizir cu numele Haman. Toată povestea lui Ahasverus căsătorit cu o fecioară evreică, este absurdă, pentrucă ştim dela istoricul grec Herodot că regii persani nu se puteau căsători decât cu o femeie provenită dintr'una din cele şapte familii conducătoare, de rang regesc."*

Profesorul de studii biblice dela seminarul teologic evreiesc, David Marcus scrie şi el: *"Cartea Esterei este o satiră sau o parodie"*.

Vedem astfel că cele trei mari religii apărute în bazinul metideranean şi care au cucerit o parte din populaţia globului sunt în frământare sau după un termen religios consacrat, în *"Reinnoire in Biserică"*.

O acţiune în acest sens a fost întreprinsă anul trecut de către Conferinţa Episcopilor Ortodocşi din America, ţinută la Ligonier, Pennsylvania, pentru Unirea tuturor Ortodocşilor într'o Biserică Autocefală Americană. Acţiunea a fost respinsă şi aspru condamnată de către Patriarhul Constantinopolului, Bartolomeu.

Tot anul trecut, la 30 Noembrie, Papa Ioan Paul al II-lea a trimis un mesaj Patriarhului Bartolomeu, înformându-l că a cerut tuturor Catolicilor să se roage ca cele două Biserici să fie unite până în anul 2000.

Revenind la o singură prăznuire a Paştilor, baza de calcul a datei Paştilor este Echinoxul de Primăvară. După Echinox calculează şi Evreii şi Creştinii Paştile. În închisori, călugării şi preoţii calculau data Paştilor după o formulă numită Palma Sfântului Damaschin. Matematicienii au pus-o în formulă algebrică. O mulţime de secte zise creştine, nici nu sărbătoresc Învierea Mântuitorului, care este însăşi temelia creştinismului.

Se spune că în fiecare an, la Mormântul Mântuitorului dela Ierusalim, de Paşti, la ora când a înviat Iisus Hristos, se aprinde în chip minunat o flacără, din care Patriarhul Ierusalimului aprinde prima lumânare şi o dă credincioşilor: *"Veniţi de luaţi lumină"*. Se spune că această flacără apare numai la data prăznuirii Paştelui ortodox. Această singură minune este suficientă, pentru ca Sf. Paşti să fie sărbătorit o singură dată.

Ne va găsi începutul celui de-al Treilea Mileniu o singură Biserică aşa cum a fost *"Cămaşa lui Hristos"* dintr'o singură bucată? Ajută-ne Doamne!

Zahu PANĂ

CRONICA VREMII

NOTE DESPRE POLITICA EXTERNĂ

-IV-

Ion BOIERU

Al treilea ambasador

Ce factori cunoscuți sau necunoscuți l-au determinat pe Președintele Clinton să numească pe acest al treilea ambasador, nu se poate bine preciza la această oră. Există totuși o explicație rezonabilă. Politica externă americană este în descumpănire, nu are coerența necesară ca sa poată fi bine definită și înțeleasă. Acei care se ocupă cu afacerile românești, în cuprinsul guvernului american, nu au nici o agendă articulată pe realitățile românești. Nu a transpirat de nicăieri o astfel de agendă. Țările din Europa, interesate de România, au o politică mai legată, în relațiile cu țările din spațiul răsăritean al Europei. Și cunosc și caracterul spiritului național românesc și structura specifică a geopoliticii, datorită unității continentale a acesteia. Între spiritul european și spiritul american există o diferență radicală de nuanțe și tonalități și de perspective globale asupra realităților și istoriei - ca formă existențială. Noul ambasador, Alfred Moses, este avocat și *"liderul unei importante organizații evreiești"*. În interviul pe care l-a dat lui Nestor Rateș, pentru *"Europa liberă"* și publicat în Micro-Magazin (6 Ianuarie 1995), face câteva afirmații care surprind.

"România prezintă un mare interes pentru mine de mulți ani. Am vizitat pentru prima dată România în 1976 și am fost șocat de opresiunea vădită care exista atunci în țară și am făcut uz de posibilitatea de a ajuta pe Românii." După dispariția lui Ceaușescu, a apărut o șansă, cred, pentru un ambasador din Statele Unite de a juca un rol important în ajutorarea României să-și găsească locul pe care-l merită în Europa centrală și răsăriteană și, în general, să-și reorienteze societatea spre Occident, cu o economie de piață liberă și instituții democratice valabile."

Toate acestea sunt lucruri bune, dacă sunt și adevărate. Pentru trecut, nu am auzit despre un ajutor dat Românilor și nici un strigăt de alarmă despre *"opresiunea vădită"* pe care a înregistrat-o. Și, doar nu suntem de ieri sau alaltăieri pe aici, pe șantierele de luptă anticomunistă. Pentru viitor, nu putem să-i facem ambasadorului vreo imputare, căci nu știm în realitate ce va face. Însă declarația cu *"reorientarea spre Occident"* pe care o dorește României ni se pare o vorbă de clacă, avocățească, căci nu cunoaște natura dosarului pe care îl are de studiat pentru un proces la tribunal. România, prin toate datele geopolitice ale istoriei sale este parte din Europa, parte integrantă. Fără partea răsăriteană, pe care o reprezintă România, nu s'ar putea vorbi de Occident, sub nici o formă. Pierderea Basarabiei și integrarea ei în spațiul geopolitic al Rusiei, a fost o mare pierdere pentru Europa occidentală, căci poarta orientală de apărare a Europei întregi nu mai funcționa pe linia istoriei, pentrucă nu mai făcea parte din trupul României milenare. Romanitatea poporului român, deci și a Basarabiei făcea demarcația între Europa și continentul asiatic de dincolo de Nistru și Bug. Față de România, origine a diminuat puterea ei de rezistență față de invaziile din Răsărit, a fost împotriva Europei. Intră în socotelile și sarcinile reprezentanților americani (diplomație sau altceva) să întărească zăgazul de apărare a intrărilor, a invadărilor în Europa, dinspre Asia, pentru a evita o tulburare în Europa, cum s'a întâmplat după cel de-al Doilea Război Mondial. Nu i se cere nimănui nici un sacrificiu, decât să se respecte poporului român suveranitatea juridică stipulată în tratatele de pace, dinainte de aberațiile dictatoriale ale lui Ribbentrop și Molotov, prin care s'a cedat Basarabia, Rusiei Sovietice și încă marile puteri biruitoare în conflagrația mondială din 1941-45, nu s'au gândit să repare nedreptățile făcute României, înainte de-al Doilea Război Mondial. Dacă noul ambasador american nu pricepe aceste lucruri și face ceva împotriva intereselor naționale și europene, degeaba se duce în România, căci, nu s'ar face o *"reorientare spre Occident"*. Este o lipsă de cunoștințe istorice, de descalificare a existenței naționale românești, să vorbești un astfel de limbaj. Este chiar o insultă adusă poporului român să afirmi că intenționezi să-i *"reorientezi viața spre Occident"*.

Fondul general cu care se duce noul ambasador american în România este destul de ciuruit din punct de vedere românesc. Întâi de toate, este surprinzător să afirmi, ca în interviul de care am amintit, că *"alegerile din 1992 în care președintele Iliescu a fost ales au fost considerate echitabile și deschise. Aceasta este realitatea politică."* Dar, nu vrem să intrăm în polemică, pe această temă și să contestăm dreptul la opinie al altuia. Rămâne să vedem dacă Alfred Moses va face ceva pentru niște alegeri libere în România. Părerea noastră este că au fost o fraudă masivă aceste alegeri. Acei ce le-au considerat deschise, s'au asociat fraudei.

Apoi, o altă afirmație a noului ambasador care sună oarecum avocățească este aceea că *"opțiunile (politice)... trebue să le facă electoratul românesc în primul rând, și în al doilea rând, Președintele Iliescu și partidul său, care-i astăzi cel mai mare partid din România."* Din ce sac de iscusală avocățească a scos aceste concluzii, ambasadorul american? Viitorul va dovedi dacă reprezentantul american va fi un simplu observator în viața politică românească. Iar, despre partidul lui Iliescu, *"cel mai mare"* din România, cred că s'au crucit toți cei familiarizați cu stările de lucru din țară când au auzit această calificare. Căci Iliescu nu are un partid în sensul politic al conceptiei americane. Nu s'au făcut înscrieri sau adeziuni individuale, ci în colectiv, toate unitățile partidului comunist l-au urmat pe Iliescu și pe toți cei din comitetul central care s'au asociat lui Iliescu. Cu fonduri bănești și utilități ale statului român - telefoane, mijloace de transport, poștă etc. - și sume, netrecute în patrimoniul statului, din averea enormă a partidului comunist. Toată fosta nomenclatură comunistă conduce partidul lui Iliescu și partidele mărunte, adiacente, care susțin politica lui Iliescu. Toți oamenii bogați de azi, din România, care susțin *"partidul"* lui Iliescu sunt îmbogățiți din tezaurul financiar al partidului și numai ei dispun de fonduri financiare.

Adevărata misiune a ambasadorului Moses este mai de grabă de natură avocățească. El merge în România ca avocat, adică interesat pe linia profesiei sale, care va avea de apărat o cauză. Ce fel de cauză? Pe cea românească nu o poate apăra, pentrucă nu o cunoaște. Chestiunea cu occidentalizarea României este o glumă. Pe cea americană nu o poate apăra pentrucă, oficial, la ora actuală, nu este articulată, în legătură cu România. S'ar putea ca ambasadorul sa încerce s'o articuleze, în fața locului. Și acest lucru este dificil, căci nu poate fi neutru. Un avocat nu cunoaște ideea de neutralitate și nu operează cu ea, în acțiunile sale juridice.

Din interviu, reiese acest lucru clar, când este vorba de reabilitarea mareșalului Antonescu, unde se contrazice, căci se amestecă în treburile strict interne ale României. Nu mai recunoaște afirmația anterioară că *"sunt opțiuuni pe care trebue să le facă electoratul românesc, în primul rând."* Asta ca principiu general de evaluare a situației din România, din partea unui ambasador.

Toate afirmațiile pe care le facem se întemeiază pe fapte concrete, pe care le-am desprins din textul interviului. Nu suspicionăm pe nimeni, nici pe ambasadorul Moses. Dar facem un efort să pricepem și deci să desprindem mai bine interesul lui pentru România, el care face parte dintr'un climat spiritual, ideologic și cultural, total deosebit de specificul național românesc. El este American și are o mentalitate americană. Ne întrebăm cum poate fi folositor, rodnic, pentru ambele părți în cauză: România și America. Personal, suntem convinși că poate, dacă dorește și este animat de o concepție conciliatorie între poziții de adversitate. Și, mai cu seamă, dacă va avea curajul să ia contact nu numai cu unele segmente politice, ci cu toate cele esențiale, nu periferice, și de o anumită coloratură. Nu vorbesc de oficialități, căci asta va fi preocuparea normală și direct legată de misiunea lui ambasadorială. Mă gândesc în special la un caz care nu poate fi ignorat: Silviu Brucan. Acesta a fost ambasador în America și a jucat o carte de duplicitate, reușind să-și creeze o atmosferă de simpatie, în afară de perimetrul oficial al comunismului românesc. Ar fi greu de crezut ca Silviu Brucan, care a fost un adevărat diavol pentru România, făcând parte din structurile cele mai intime ale regimului comunist, încă din 1944, să nu intre în contact cu noul ambasador american, pe care nu este exclus să-l fi cunoscut în Washington, pe vremea când era ambasadorul lui Ceaușescu și apoi, din vremea când era ministru de externe, după schimbările din Decembrie 1989. Silviu Brucan este vinovat de genocidul național dintre 1945 și 1989 și după aceea, fiind încă un pion important în politica lui Iliescu, total comunistă. Ce rol va juca Brucan în treburile de avocat politic ale lui Alfred Moses? Va lua legătura cu foștii deținuți politice, de cele mai diverse nuanțe politice, cu Biserica Română Greco-Catolică, care poate juca rolul cel mai important în occidentalizarea României, cu mișcările naționale care reprezintă o opoziție împotriva comunismului dominant?

Ca să contribuie cât de cât la înțelegerea fenomenului românesc și să ajute, ca reprezentant al Americii la refacerea țării pe linia cugetării și a idealurilor naționale, prin cunoașterea întregului spectru de realități românești. Noul ambasador poate să ia contact direct cu aceste realități și deci să știe despre ce este vorba, nu prin repetițiile flașnetare ale celor ce falsifică chipul realităților. Asta, chiar în chestiunea delicată a maghiarilor și a țiganilor. Prin efort de obiectivitate, își va da seama de ceea ce reprezintă aceste minorități și care sunt datele reale ale problemelor pe care le ridică.

În România există mulți oameni politici, care nu sunt înfeudați comunismului și care pot elucida chestiunea securității (cea mai periculoasă din lume, pentrucă este îndoctrinată de trecutul marxist, de setea de putere și de visul eternității ei).

Acești oameni politici ar putea să-l ajute pe noul ambasador american dacă va lucra cu nepărtinire în treburile lui oficiale, să se apropie de realitățile românești, ca să fie plină de roade misiunea lui, și o frumoasă realizare a politicii americane, căci dela comuniști nu s'a înregistrat nimic bun pentru poporul român.

CITIȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI ACEST ZIAR

NOTE ȘI COMENTARII

"...UN CAP PĂTRAT..."

Sfânta Scriptură - Biblia - istorisește cum că Toma, unul dintre cei 12 apostoli, n'a putut crede în Învierea din morți a Domnului și Mântuitorului Iisus Christos. El dorea să aibă o dovadă vie, palpabilă. De aceea, până nu a pus degetele lui în rănile lăsate în urmă de piroanele și sulița ce a străpuns mâinile, picioarele și coasta Domnului, nu a putut crede.

Dar pentruca *"tovarășii"* nu-și pierd vremea citind Cartea Sfântă, fiind ocupați cu cititul *"Capitalului"* lui Karl Marx, citām pentru acești denigratori ai adevărului:

"... Toma zis Geamăn, unul din cei doisprezece, nu era cu și când a venit Iisus. Ceilalți ucenici i-au zis deci: 'Am văzut pe Domnul'. Dar el le-a răspuns: 'Dacă nu voi vedea în mâinile Lui semnul cuielor și dacă nu voi pune degetul meu în semnul cuielor, și dacă nu voi pune mâna mea în coasta Lui, nu voi crede'... Pe când erau ușile încuiate, a venit Iisus, a stătut în mijlocul lor și le-a zis: 'Pace vouă'. Apoi a zis lui Toma: 'Adu-ți degetul încoace și uită-te la mâinile Mele, adu-ți mâna și pune-o în coasta Mea; si nu fii necredincios ci credincios'... 'Tomo' i-a zis Iisus 'pentrucă M'ai văzut, ai crezut. Ferice de cei ce n'au văzut și au crezut'... (Ioan 20, 24, 27 și 29).

Necredincioșii din mijlocul nostru, cei care propovăduiesc - și o fac cu nerușinare - că'n țară e bine, că acolo curge lapte (700 lei litrul) și miere și că Românii trăiesc astăzi ca'n sânul lui Avram, că iarăși, tot ce se scrie în ziare, e pur și simplu, propaganda Opoziției și insulte aduse țării și poporului român, au cam sfeclit-o de data aceasta, încăodată. Ziarele străine, (vezi *"The Newyorker"* din 23 Ianuarie și *"The Economist"* din 4 Februarie) scriu, negru pe alb, despre situația economică și politică din România, adevărul gol-golut, denigrând și facându-i mincinoși pe acești apostoli ai dezinformării.

Iată deci cine face ca imaginea României peste hotare să nu fie pe placul tovarășului Iliescu și a Văcăroiului (vânzătorul Flotei maritime). Orice le-ai spune și cum le-ai spune acestor oameni care dintr'o oarbă încăpățânare confundă țara și poporul român cu puterea, ei nu o pot înțelege. Sunt atât de spălați la creier, atât de îndobitociți, încât nu mai pot face dinstincția că țara și poporul sunt o mâncare de pește, iar cei ce dețin puterea, cu totul alta. Așa se face că nu ne putem înțelege, că vorbim două limbi diferite.

Dar oricât de *"originală"* (?) ar fi democrația lui Ion Iliescu, tot ceea ce a făcut în cei cinci ani de când le-a furat Românilor revoluția, miroase urât a ***dictatură***. Și nu poate fi vorba de o dictatură a proletariatului, căci proletariatul se află de cealaltă parte a baricadei.

Într'un interviu realizat de Liviu Vălenaș cu senatorul Alexandru Paleologu pentru *"Lumea Liberă Românească"* (nr.332-333) iată cum este privit alde Ion Iliescu și ce anume păreri are senatorul român despre cel ce conduce vremelnic România.

"Părerea pe care o am despre Dl. Iliescu am spus-o de nenumărate ori. OMUL ACESTA ESTE UN CAP PĂTRAT, cu o inteligență stereotipă și blocată. Este un BOLȘEVIC, format ca atare de mic, lipsit total de inteligență și de conștiință! Este OMUL CARE S'A INSTALAT LA PUTERE PRINTR'O BAIE DE SÂNGE, prin distrugeri de patrimoniu, s'a menținut apoi la putere cu dinții, chiar dacă pentru aceasta a trebuit să cheme așa-zișii mineri, și nu o dată, ci în mai multe rânduri, aduși să masacreze populatia pașnică. Este omul care a semnat un tratat de alianță cu URSS care ne aservea mai rău poate ca pe vremea lui Ceaușescu. Cu alte cuvinte, este UN UZURPATOR, UN MASACRATOR ȘI UN TRĂDĂTOR!!!

Aceste vorbe dure la adresa zâmbărețului dela Cotroceni, le spune un senator român nu un tercheaberchea oarecare. Din țară sau din diaspora. Dar nu-i de mirare când însuși dumnealui, tovarășul Iliescu o declară, sus și tare, la televiziunea română că *"Eu cred în valoarea socialismului și astăzi"*. Și când nea Ion spune - pe ocolite - SOCIALISM, se gândește de fapt la COMUNISM.

Dacă ar fi încetat de a mai crede în comunism, când în '89 Iliescu a urcat pe tanc, servea Românilor un *"car de brașoave"* și-ar fi scos carnetul de membru al partidului comunist și l-ar fi rupt în văzul mulțimii. Dar el a crezut, și crede încă în *"valorile comunismului"*, (închisori, lagăre de concentrare etc., etc.) având, cum singur a declarat-o la televiziune lui Tatulici, *"repulsie față de tot ce contravine acestor idei"*. Așa se explică faptul că în acești cinci ani și câteva luni, maimărimile comuniste, vinovați de crime împotriva omului, au fost eliberați din închisori.

Necredinciosul Toma, până la urmă, a crezut în Învierea lui Christos. Vor crede oare, necredincioșii din mijlocul nostru, până la urmă, că dreptatea este de partea noastră, a celor ce mărturisim ADEVĂRUL?

Nicolae NOVAC